

**ANEKS NR 2
DO UMOWY NR 00003-6933-UM0120016/15
Z DNIA 17 maja 2016 r.**

zawarty w dniu 28.12......2016 r. we Wrocławiu

pomiędzy :

Województwem Dolnośląskim

instytucją wdrażającą z siedzibą we Wrocławiu, Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław reprezentowaną przez:

- 1) Ewa Meitkowska - Licencjonistka Województwa
- 2) Alina Majgier - Zastępca Dyrektora Departamentu

a

Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

z siedzibą w Miliczu, Pl. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz

NIP 916-13-73-691

KRS¹ 0000319202

zwanym(-ą) dalej „LGD”¹, reprezentowanym(-ą) przez:

- 1) Inga Semienik-Ogca - Prezes Zarządu
- 2) Piotr Krysinek - Wiceprezes

Na podstawie umowy 00003-6933-UM0120016/15 z dnia 17.05.2016 r. oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 (Dz. U. poz. 349), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

W powołanej na wstępie Umowie wprowadza się następujące zmiany:

Załącznik nr 1 do Umowy otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego Aneksu.

§ 2

Pozostałe warunki Umowy nie ulegają zmianie.

§ 3

Aneks został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron umowy.

§ 4

Aneks wchodzi w życie z dniem podpisania.

Podmiot wdrażający

LGD¹

1) ..... Wicemarszałek
Województwa Dolnośląskiego
2) ..... *Ewa Mankowska*
Zastępca Dyrektora Departamentu
Obszarów wrażliwości Zasobów Naturalnych
Agnieszka Majger

Prezes Zarządu
„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
1) ..... *Inga Demianiuk-Ozga*
Wiceprezes Zarządu
„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
2) ..... *Piotr Kryszczak*

„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
pl. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz
tel. 071 38 30 432
NIP 9161373691, REGON 020878218
KRS 0000319202

C

C

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) dla Doliny Baryczy na lata 2016 – 2022

Grudzień 2015
Luty 2016, korekta
Aktualizacja wrzesień 2016

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Operacja realizowana przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
współfinansowana ze środków Unii Europejskiej i środków krajowych w ramach PROW na lata 2014-2020 w ramach
Poddziałania 19.1. Wsparcie przygotowawcze osi IV LEADER
Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zastępca Dyrektora Departamentu
Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych
Alina Majgier

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO LSR	
1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia	3
2. Obszar LSR	3
3. Opis procesu tworzenia partnerstwa	3
4. Reprezentatywność LGD	4
5. Organ decyzyjny Rada LGD	7
6. Zasady funkcjonowania LGD	8
II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR	
III. DIAGNOZA	13
1. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemy i obszary interwencji odnoszące się do tych grup	21
2. Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej), branż z potencjałem rozwojowym (informacja o branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru)	21
3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia – liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy)	27
4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwoj społeczeństwa obywatelskiego	27
5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną)	28
6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR (inne niż spójność przestrzenna)	30
7. Charakterystyka rybactwa i rynku rybnego (liczba gospodarstw, kierunki produkcji, informacja na temat osób zatrudnionych w rybactwie)	34
8. Krótka opis dziedzictwa kulturowego/zabytków	34
9. Krótka charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca liczby gospodarstw agroturystycznych, wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego)	37
10. Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreślających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych, występujących na obszarze), w tym promocji i sprzedaży takich produktów	38
11. Podsumowanie najważniejszych problemów, potrzeb, zasobów i potencjału obszaru	40
IV. ANALIZA SWOT ORAZ KONSULTACJE I BADANIA	41
V. CELE I WSKAZNIKI	43
1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru	49
2. Przedstawienie przedsięwzięć oraz wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem	49
3. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR	52
VI. SPOSOB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSOB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU	61
1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR	79
2. Cel tworzenia procedur	79
3. Zakres procedur	81
4. Formułowanie kryteriów wyboru	82
VII. PLAN DZIAŁANIA	82
VIII. BUDŻET LSR	84
IX. PLAN KOMUNIKACJI ZNAJDUJĄCY SIĘ W ZAŁĄCZNIKU DO LSR	91
X. ZINTEGROWANIE	95
1. Opis zgodności i komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami	99
2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku oraz Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	99
3. Powiązanie z dokumentami strategicznymi gmin i powiatu należących do LGD	101
4. Powiązanie ze strategią KARP 2020	102
XI. MONITORING EWALUACJA	103
XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	106

1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO LSR

- Forma prawna i nazwa Stowarzyszenia

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” w skrócie Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

Siedziba: Pl. Ks. E. Wareszka 7, 56-300 Miłicz

Forma organizacyjno-prawna: stowarzyszenie specjalnie posiadające osobowość prawną
 tel./fax 71/38 30 432, e-mail: partnerstwo@nasza.barycz.pl
 KRS: 0000319202, data wpisu do KRS: 05.12.2008 r., Status OPP od 2012 r.
 NIP: 916-137-36-91, REGON: 020878218, Numer ewidencji ARMiR 062972761

- Obszar LSR

Obszar działania Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” – znajduje się w północno - wschodniej części województwa dolnośląskiego oraz w południowo - zachodniej części województwa wielkopolskiego. W skład LGD wchodzi 8 gmin: Cieszków, Krośnice, Miłicz, Twardogóra i Żmigród z terenu województwa dolnośląskiego i Przygodzice, Odolanów oraz Sosnie z terenu województwa wielkopolskiego. Od położenia i nazwy rzeki Barycz obszar, w potocznym rozumieniu oraz w niniejszym dokumencie, funkcjonuje jako obszar Doliny Baryczy.

Wymienione gminy nie są członkami ani partnerami innej Lokalnej Grupy Działania.

Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia obszaru wraz z podziałem administracyjnym

województwo	powiat	Gmina	rodzaj gminy	powierzchnia km ²	Liczba ludności	Liczba ludności	śr. ilość mieszkańców w km ²
					na dzień 31 XII 2006	na dzień 31 XII 2013	
dolnośląskie	Miłicki	Cieszków	wiejska	100,83	4 651	4 692	46,5
	Miłicki	Krośnice	wiejska	178,73	8 054	8 211	45,9
	Miłicki	Milicz	miejsko-wiejska	435,61	24 104	24 417	56,1
	Olesnicki	Twardogóra	miejsko-wiejska	168,00	12 948	12 968	77,2
	Trzebnicki	Żmigród	miejsko-wiejska	292,10	15 062	14 888	51,0
	Ostrowski	Odolanów	miejsko-wiejska	136,00	13 942	14 393	105,8
	Ostrowski	Przygodzice	wiejska	163,50	11 430	11 950	73,1
	Ostrowski	Sosnie	wiejska	187,50	6 698	6 578	35,1
Razem	4	8	444	166227	96 889	98 097	59,0

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl.

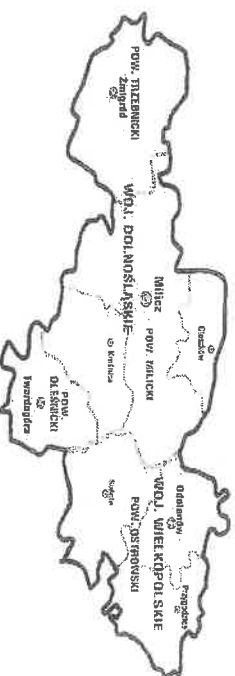
Dolina Baryczy w całości ma charakter wiejski, zamieszkuje ją 98 097 mieszkańców, z czego 69% to mieszkańcy wsi a 31% to mieszkańcy miast powyżej 5 tys., ale nie więcej niż 20 tys., mieszkańców (Miłicz, Odolanów, Twardogóra, Żmigród). Obszar Partnerstwa zaliczany jest do mało zurbanizowanych, na 1 km² przypada średnio 59 mieszkańców. Ze względu na wiejski charakter obszaru oraz ilość mieszkańców Dolina Baryczy w całości kwalifikuje się do wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich - zwanego dalej PROW 2014-2020

Liczba mieszkańców obszaru na dzień 31.12.2013 r. wzrosła o 1208 osób w porównaniu do liczby mieszkańców z końca roku 2006, będącej daną do planowania interwencji w latach 2007-2013, jest również większa niż średnia liczba mieszkańców objętych wsparciem w województwie Dolnośląskim.

Obszar Doliny Baryczy jest jednym z najmniej rozwiniętych gospodarki stawowej i produkcji karpia w Europie i w Polsce. Chów i hodowla ryb słodkowodnych odbywa się na terenie wszystkich gmin, położonych w północno - wschodniej części województwa dolnośląskiego, na obszarze występowania stawów miłlickich

(gminy Miłicz, Krośnice, Cieszków, Twardogóra, Żmigród) oraz w południowo - wschodniej części województwa wielkopolskiego, na obszarze występowania stawów przygodzickich (gminy Przygodzice, Sosnie, Odolanów). Gospodarka rybactwa (akwakultura), jest najbardziej charakterystyczna i kształtuje specyficzne krajobrazowe, przyrodnicze, gospodarcze i kulturalne obszary Doliny Baryczy. Dzięki znacznej ilości osób zatrudnianych w rybactwie 271 osób oraz wartości produkcji całkowitej w wysokości 25 468 300,56 zł obszar ten jest uznawany za obszar znacznie zależny od rybactwa i kwalifikuje się do wsparcia w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” zwanego dalej PO RIM 2014-2020.

Rysunek 1. Mapa obszaru objętego LSR

Źródło: wydawnictwo PLAN

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” działa na spójnym obszarze. Wszystkie gminy Partnerstwa sąsiadują ze sobą, tworząc zwarty, spójny terytorialnie obszar. Położone są na terenie:

- zlewni rzeki Baryczy - prawostronnego dopływu rzeki Odry,
- największego w Polsce Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”,
- największego w Polsce obszaru europejskiej sieci Natura 2000 – „Osioła nad Baryczą”.

Potencjał LGD

- Opis procesu tworzenia partnerstwa

Współpraca partnerów publicznych i gospodarczych na rzecz obszaru Doliny Baryczy zapoczątkowana została już w latach 90-tych XX wieku przez proekologiczne organizacje pozarządowe z Wrocławia: Dolnośląską Fundację Ekorozwoju oraz PTPP „pro Natura”, które współpracowały z samorządami gminnymi Doliny Baryczy na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz ochrony walorów przyrodniczych obszaru. Owocem tej współpracy był program współpracy opracowany pod patronatem Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy – „Ekorozwój Doliny Baryczy”.

Proces budowania partnerstwa został przyspieszony w 2004 roku wraz z pojawieniem się możliwości skorzystania ze środków w ramach Pilotazowego Programu Leader+. W porozumieniu z 8 partnerstwi gminnymi Doliny Baryczy, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju zdobyła środki i zarządziła projektem „Ekorozwój Doliny Baryczy – partnerstwo człowieka i przyrody” finansowanym w ramach I Schematu Pilotazowego Programu Leader+. Zadaniem tego projektu była aktywizacja lokalnych liderów i współpraca na rzecz powołania Lokalnej Grupy Działania. Powołana wtedy do życia organizacja przybrała formę fundacji pn. Fundacja Doliny Baryczy. W ramach i schematu opracowana została Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Doliny Baryczy. LGD zdobyło środki i zarządziło w latach 2006-2008 projektem pn. „Dolina Baryczy - rozwój w harmonii z przyrodą” w ramach II schematu Pilotazowego Programu Leader+.

W roku 2007, w momencie pojawienia się wytycznych dotyczących przyszłości Programu Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, w LGD zapadła decyzja o zainicjowaniu procesu powołania Stowarzyszenia, które stanie się Lokalną Grupą Działania oraz podjęcia prac nad przygotowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy. Przyjęła nazwa „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” stała się odzwierciedleniem wartości ważnych dla mieszkańców i sympatyków Doliny Baryczy.

W poczet członków założycieli Stowarzyszenia weszli i pozostają nimi do dziś liczni partnerzy ze swoim cennym dorobkiem, lokalni liderzy reprezentujący sektor publiczny, społeczny i gospodarczy.

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” powstało w oparciu o art. 15 ustawy z 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008r. Nr 98, poz. 634) i mogło ubiegać się jako Lokalna Grupa Działania o wybór do realizacji opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy. W 2009 roku, uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Partnerstwo zostało wybrane jako LGD do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w ramach działania Leader, PROW 2007 – 2013, na którą pozostało środki w wysokości 14 393 572,00 zł.

W 2009 w Statucie Stowarzyszenia dokonane zostały zmiany związane z określeniem zadań i powołaniem organów - Komitetu Lokalnej Grupy Rybackiej oraz Lokalnej Organizacji Grantowej.

W 2010 roku Stowarzyszenie w ramach konkursu MKiRW zostało wybrane jako LGR do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich, na którą pozostało środki w ramach PO RYBY 2007 – 2013 w wysokości 48 579 983,35 zł, zmniejszone aneksem nr 3 z dn. 11.07.2013 do umowy z dn. 15.12.2010 do kwoty 44 842 113,46 zł.

Stowarzyszenie z dużym sukcesem zakończyło realizację obydwu strategii w 2015 r. Kwotę wydatkowanych środków oraz % realizacji strategii przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Realizacja umów ramowych w ramach LSR i LSROR

Program	Planowane na podstawie umów (zł)		Wykorzystane (wg kosztów kwalifikowalnych z WoP) (zł)		% realizacji	
	Wdrażanie LSR/LSROR	Projekty współpracy	Funkcjono-wanie, aktywizacja	Projekty współpracy		
PROW	11 239 124,00	290 667,00	2 809 781,00	10 331 563,92	2 782 830,24	93%
PO RYBY	38 580 273,50	2 242 105,67	4 019 734,27	35 307 345,98	3 789 663,85	92%
razem	49 819 397,50	2 532 772,67	6 829 515,27	45 638 909,90	6 572 494,09	93%
% realizacji wg działań				92%	100%	99%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z umów ramowych i wniosków o płatność LGD.

W ramach realizowanych projektów współpracy z partnerami, którą Stowarzyszenie zostało zadania oraz nawiązana została trwała współpraca z partnerami, którą Stowarzyszenie zamierza kontynuować w kolejnej perspektywie. Zrealizowane zostały projekty związane między innymi z nawiązaniem współpracy między LGD i LGR w ramach m.in.: promocji i modernizacji oferty turystycznej (szlak konny, kajakowy), realizacji programu edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa (Edukacja dla Doliny Baryczy), współpraca w ramach wzmocnienia branży rybackiej.

Tabela 3. Projekty współpracy realizowane przez LGD w ramach wdrażania LSR i LSROR.

Program	Tytuł	Nr umowy (dokumenty dostępne w UMWD)	Zasięg	Ilość partnerów	Rola LGD w projekcie
PROW	Konno Obszarami Natury – przez wzgórze i doliny Kuchnia regionalna – wymiana doświadczeń w sposobach przetwórstwa produktów rybnych z jezior i stawów Regionalny Program Edukacji regionalnej i przyrodniczej	00019-6931-UM0100024/13	regionalny	3	Koordynator
PO RYBY	Tworzenie i zarządzanie sieciowymi produktami turystycznymi na obszarach zależnych od rybactwa na przykładzie Szlaku Kajakowego Doliny Baryczy.	00001-6173-SW0100081/12/13	międzyregionalny	3	Inicjator
PO RYBY		00048-6173-SW0100001/14	regionalny	2	Inicjator
PO RYBY		00049-6173-SW0100003/15	regionalny	2	Inicjator

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD.

W celu wzmocnienia Partnerstwa Stowarzyszenie podejmuje szereg innych działań i inicjatyw. Między innymi w latach 2012-2014 w ramach programu *Grundtvig* – uczenie przez całe życie, Stowarzyszenie realizowało między innymi **projekt współpracy** dotyczący sieciowania organizacji i instytucji zajmujących się edukacją dorosłych, wspieraniem i promocją tradycyjnych metod gospodarowania, wytworzenia rzemiosła i wymiany doświadczeń. Przykład działań producentów i usługodawców lokalnych z Doliny Baryczy w ramach rozwijanego przez Stowarzyszenie systemu wsparcia Dolina Baryczy Poleca, tworzenia unikatowej oferty obszarów w oparciu o produkt lokalny, inspirował uczestników ze Słowacji, Czech i Holandii. Wartość dofinansowania to 64 554,88 zł.

Od 2010 r. Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” podjęło się realizacji **lokalnego programu grantowego** współfinansowanego w ramach środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW) we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce (ARF) w ramach Programu „Działaj Lokalnie” jako Lokalna Organizacja Grantowa (LOG). W ramach realizacji programu grantowego Stowarzyszenie pozyskuje środki i przeprowadza całą procedurę wsparcia, wyboru, rozliczenia wniosków realizujących projekty na rzecz dobra wspólnego – bardzo chętnie składane przez lokalne organizacje i grupy nieformalne. Na dofinansowane w latach 2010-2015 w wysokości do 6 000 zł na 93 projekty wydatkowane zostało 341 943 32 zł. Wartość całkowita działań w ramach organizacji lokalnego programu grantowego w latach 2010-2015 wyniosła 375 000,00 zł.

Doświadczenia z koordynacji programu „Działaj Lokalnie”, a także rosnące w kolejnych edycjach zainteresowanie formalnych i nieformalnych podmiotów lokalnych działaniami na rzecz dobra wspólnego – społeczności, LGD zamierza wykorzystywać przy planowaniu projektów grantowych.

We współpracy z PAFW Stowarzyszenie organizuje szereg działań wspierających grantobiorców tj. Konkurs Opowieść (wartość wsparcia edycji 2010- 2015 wyniosła 10 550,00zł), czy kampanie 1%, pozwalające wesprzeć promocję działań na rzecz przekazania Stowarzyszeniu jako organizacji pożytku publicznego (OPP), środków z 1% podatku dochodowego (wartość wsparcia edycji 2013- 2015 wyniosła 10 000,00zł). Wszystkie środki pozyskiwane z 1% zasilał lokalny fundusz grantowy.

Jako doświadczony partner PAFW, Stowarzyszenie zostało zaproszone do realizacji Programu Partnerstw Lokalnych i wsparcia dotacji w wysokości 90 000,00 zł, na realizację inicjatywy partnerskiej polegającej na stworzeniu oferty turystycznej bazującej na potencjalnie obszarze jako jest niewątpliwie Kolorowy Szlak Karpi w Dolinie Baryczy. Szlak jest przykładem unikatowej oferty sietującej i promującej zabrytki, atrakcje, miejsc łowienia i konsumpcji ryb, miejsca regionalnej i przyrodniczej edukacji – ośrodków edukacji pozaszkolnej. Powstał we współpracy z partnerami publicznymi, społecznymi i gospodarczymi (www.kolorowyszlakkarpiabarycz.pl).

Stale rozwijana przez Stowarzyszenie, jako zadania zlecone realizowane we współpracy z lokalnymi usługodawcami, producentami oraz aktywnymi sołectwami, oferta tematycznych wizyt studyjnych po obszarze, podnosi kompetencje osób, inspirować do działań, różnorodności i jakości w rozwoju oferty turystycznej.

Tabela 4. Wizyty studyjne na obszarze Doliny Baryczy 2009-2015, koordynowane przez LGD

Ilość wizyt	Ilość uczestników	Łączna ilość dni odbytych wizyt	Ilość grup zagranicznych	Ilość grup krajowych	W tym grupy z Dolnego Śląska
25	571	113	6	19	6

Źródło: opracowanie własne LGD, 2015-11-30

W ścisłej współpracy z partnerami lokalnymi Stowarzyszenie realizuje również szereg zadań polegających na aktualizacji dokumentacji planistycznej. Wartość zadań zleconych realizowanych w ramach odpłatnej działalności statutowej w latach 2009 – 2015 wyniosła 238 141,41 zł.

Tabela 5. Łączna wartość projektów i przedsięwzięć realizowanych przez LGD z innych źródeł niż PROW i PO Ryby

Źródło finansowania przedsięwzięć		Wartość
Projekty realizowane ze środków Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności		485 550,00 zł
Projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej innych niż PROW i PO RYBY		64 554,88 zł
Pozostałe projekty/przedsięwzięcia zlecone		238 141,41 zł
Suma		788 246,29 zł

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30

Sukces, jakim niewątpliwie była realizacja wielu inicjatyw, w tym wdrażanie LSR i LSRR oraz doswiadczenie pozyskane w latach 2009-2015 w związku z realizacją szeregu inicjatyw wpięrających rozwój obszaru, przyczyniły się do podjęcia decyzji o kontynuowaniu współpracy w dotychczasowych granicach terytorialnych i przystąpieniu do opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju opartej na zasadach RLK (Rozwoj Lokalny i Kierowany przez Społeczność) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Programu Rybacko i Morze 2014-2020.

W czerwcu 2015 r. powołany zespół ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju. W skład zespołu weszli przedstawiciele sektorów: publicznego, społecznego, gospodarczego, mieszkaniowy, pracownicy biura oraz przedstawiciele Zarządu, zapewniające, tym samym jak największą reprezentację wszystkich podmiotów i ugrupowań z obszaru LGD.

W lipcu 2015 r. LGD złożyło do Departamentu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego wniosek o przyznanie pomocy w ramach działania 19 Wsparcie dla Rozwoju Lokalnego w Ramach Inicjatywy Leader, poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze. Umowa z Samorządem Województwa Dolnośląskiego nr 00006 – 6934 – UM0900005/15 została zawarta w dniu 26.08.2015 r.

4. Reprezentatywność LGD

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” jest partnerstwem trójsektorowym zrzeszającym przedstawicieli: sektora publicznego, gospodarczego, społecznego a także inne osoby fizyczne, jako podmioty zamieszkałe i/lub działające na obszarze Doliny Baryczy.

- W skład Stowarzyszenia wchodzi przedstawiciele:
    - sektora publicznego reprezentowanego, decyzją Walnego Zgromadzenia, wyłącznie przez gminy i powiat bez możliwości reprezentowania przez jednostki pomocnicze lub jednostki administracyjne
    - sektora publicznego reprezentowanego, decyzją Walnego Zgromadzenia, wyłącznie przez rejestry KRS lub rejestry Starostw Powiatowych jako stowarzyszenia zryczaśnie
    - sektora społecznego, który stanowią sformalizowane organizacje pozarządowe widniejące w rejestrach KRS lub rejestrach Starostw Powiatowych jako stowarzyszenia zryczaśnie
    - podmioty sektora gospodarczego reprezentowane są przez osoby lub przedstawicieli spółek, wpisanych do rejestru przedsiębiorców CEDIG lub prowadzących działalność rolniczą (wpis REGON). Ze względu na rybacki charakter obszaru wyróżniona została wśród członków grupa podmiotów gospodarczych rybackich. Prowadzą one, na podstawie pozwoleń wodno-prawnych lub umów dzierżawy terenu objętego pozwoleniem oraz nadanego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii numeru, działalność rolniczą lub gospodarczą, polegającej na chowie i hodowli oraz sprządzalę ryb. W skład podmiotów gospodarczych rybackich wchodzi także przedstawiciele zarejestrowanych w CEDIG działalności gospodarczych, świadczących na podstawie umowy z gospodarstwem rybackim, usługi dla rybactwa
    - sektor osób fizycznych, będących członkami stowarzyszenia, stanowią mieszkańcy obszaru. Wyodrębniona została wśród nich grupa osób fizycznych powiązanych z rybactwem, będących domownikami lub pracownikami podmiotów rybackich wskazanych jako podmioty gospodarcze.
- Zadna z grupy interesu nie dominuje w składzie Stowarzyszenia. Ilość członków Stowarzyszenia stale wzrasta i od 2008 r. zwiększyła się z 89 do 114 podmiotów (w tym jeden członek honorowy). Strukturę członków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Skład ilościowy członków LGD w ramach poszczególnych sektorów.

Sektor	Liczba członków	Udział [%]	Udział łącznie [%]
Publiczny	9	7,89%	7,89%
Społeczny	18	15,79%	15,79%
Gospodarczy	16	14,04%	28,96%
Gospodarczy rybacki	17	14,92%	28,96%
Mieszkańcy	43	37,71%	47,36%
Mieszkańcy rybacki	11	9,65%	47,36%
RAZEM:	114	100,00%	100,00%

Źródło: opracowanie własne LGD: stan na 2015-12-17

Wszyscy członkowie Stowarzyszenia wchodzi w skład Walnego Zgromadzenia Członków (WZC) – najwyższej władzy Stowarzyszenia i działają na podstawie Statutu. Prace i zadania Zgromadzenia Członków reguluje *Regulamin Walnego Zgromadzenia Członków*. Spośród członków Stowarzyszenia wybierany jest:

- 3 - osobowa Komisja Rewizyjna, której zasady pracy określone zostały w *Regulaminie Pracy Komisji Rewizyjnej*.

W latach 2009-2015 Stowarzyszenie posiadało dwa organy statutowe powołane do oceny i wyboru wniosków: w ramach wdrażania LSR 2007-2013 - Rada Lokalnej Grupy Działania oraz w ramach wdrażania LSRR 2007-2013 Komisja Lokalnej Grupy Rybackiej

W ramach przygotowania się do okresu programowania 2014-2020 na podstawie Ustawy o RLK¹, uchwałą nr XV/1/ 86/15 WZC w dn. 24.06.2015 r. zmienione zostały zapisy w Statucie prowadzące do odwołania w grudniu 2015 r. poprzednich organów decyzyjnych i wyboru nowego organu - Rady Programowej LGD.

W ramach Stowarzyszenia działają również przyjęte przez Zarząd ciała społeczne powołane do realizacji zadań statutowych są to:

- 8 - osobowa Kapituła Znaku „Dolina Baryczy Poleca”
- 25 - osobowa Społeczna Rada na Rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy,
- 5 - osobowa Lokalna Komisja Grantowa.

Ciała społeczne działają na podstawie odrębnych regulaminów przyjmowanych przez Zarząd.

5. Organ decyzyjny Rada LGD

Organem decyzyjnym, określonym w Statucie, powołanym do oceny wniosków oraz określenia wysokości wsparcia dla operacji w ramach wdrażania LSR w perspektywie 2014-2020 jest Rada Programowa Lokalnej Grupy Działania.

W skład Rady wchodzi do 15 osób, reprezentujących sektory: gospodarczy, publiczny, społeczny i mieszkaniowy.

W szczególności są to:

- partnerzy społeczni reprezentowani przez osoby fizyczne lub prawne, reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym między innymi organizacje zajmujące się ochroną środowiska naturalnego,
- partnerzy gospodarczy reprezentowani przez przedstawicieli podmiotów gospodarczych, w tym rybackich i rolnych,
- partnerzy sektora publicznego reprezentowani przez: osoby reprezentujące m.in. jednostki samorządu terytorialnego należące do Stowarzyszenia

Zgodnie ze Statutem reprezentatywność składu Rady stanowią:

- przedstawiciele sektora rybackiego - ponad 30 %,
- przedstawiciele sektora publicznego - mniej niż 30 %,
- przedstawiciele sektora gospodarczego (przedsiębiorcy) - min. 1,
- kobiety - min. 1,
- osoby poniżej 35 roku życia - min. 1.

Mając na uwadze rybacki charakter obszaru, w dniu 17.12.2015 r. Walne Zgromadzenie Członków wybrało skład Rady:

- reprezentujący w 40 % sektor rybacki gospodarczy
- mniej niż 30% składu reprezentowany jest przez sektor publiczny
- w Radzie znalazły się również kobiety oraz osoby poniżej 35 roku życia.

Członkowie Rady są mieszkańcami lub przedstawicielami podmiotów działających na obszarze LGD – każda gmina ma co najmniej jednego reprezentanta z różnych sektorów.

Rysunek 2. Skład Rady Programowej LGD

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (RLKS).

- Sektor gospodarczy rybacki - 6 osób
- Sektor społeczny - 5 osób
- Sektor publiczny - 4 osoby

Źródło: Uchwała XVIII/9/215 Walnego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” z dnia 17 grudnia 2015 r.

Żadna grupa interesu nie posiada większości praw głosu w podejmowaniu decyzji. W tym celu Stowarzyszenie prowadzi rejestr interesów i powiązań członków Rady.

Tryb i zasady prowadzenia rejestru interesów określa *Regulamin Organizacyjny Rady Programowej*. Nadzór nad rejestrem interesów powierzony został Przewodniczącemu Rady LGD oraz Zarządowi.

Zgodnie ze Statutem, żaden z członków Rady nie jest członkiem innego organu Stowarzyszenia ani pracownikiem Biura. Reprezentatywność wybranego składu Rady zachowuje parytety określone w Statucie oraz kryteriach wyboru LSR.

Wybór organu decyzyjnego poprzedzony został ogłoszeniem o naborze kandydatów na członków Rady. Określono w nim oczekiwania w stosunku do kandydatów, m.in. konieczność posiadania wiedzy z zakresu celów i sposobu realizacji Programu Rozwoju Wsielskich na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020, a także posiadania wiedzy w zakresie trybu i sposobu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

Ponad 85 % osób wybranych do pracy w Radzie posiada doświadczenie i wysokie kompetencje w pracy w organach decyzyjnych Stowarzyszenia, tj. w okresie programowym 2007-2013 pracowało w Komitecie LGR lub Radzie LGD.

Zgodnie z przyjętymi procedurami, ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie posiadają więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji przez organ decyzyjny. Przyjęte procedury określają, każdorazowo na etapie głosowania, sposób postępowania zmierzający do braku dominacji pojedynczej grupy interesu. Oznacza to, iż przed każdym posiedzeniem analizowany będzie analiza grup interesu członków organu decyzyjnego, biorących udział w posiedzeniu i na podstawie wyników tej analizy dokonywane będą stosowne wyłączenia z oceny operacji, aby zapewnić, iż obecne quorum zgodne jest z wymaganiami art. 32 ust. 2 pkt b rozporządzenia 1303/2013.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego działań LGD opracowano Plan szkoleń członków organu decyzyjnego uwzględniający:

- szkolenie z znajomości aktów prawnych oraz LSR zakończone testem kompetencji
- praca Rady – zakończone testem kompetencji
- szkolenie z zakresu wypełniania wniosku o wybór operacji i znajomości lokalnych kryteriów wyboru. – zakończone testem kompetencji

Celem szkoleń jest stałe podnoszenie poziomu wiedzy i kwalifikacji członków organu decyzyjnego, które prowadzić będą do doskonalenia umiejętności i wiedzy koniecznej do wykonywania powierzonych zadań. Plan szkoleń uwzględni doświadczenia oraz zidentyfikowane w ramach konsultacji potrzeby członków Rady, w szczególności w zakresie znajomości LSR, znajomości procedur, znajomości oceny i wyboru wniosków, zasad wypełniania dokumentów. Ocena dokonywana będzie, podobnie jak w poprzednim okresie programowania, za pomocą elektronicznej aplikacji do oceny wniosków. Za pomocą elektronicznego narzędzia gwarantującego poprawność i rzetelność oceny wniosków, członkowie Rady będą odpowiedzialni za proces ewaluacji LSR

6. Zasady funkcjonowania LGD

Zasady funkcjonowania LGD określają: Ustawa z dnia 20.02.2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 349), ustawy z dnia 20.02.2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2015 r. poz. 378) oraz wydanymi Rozporządzeniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ustawa z dnia 7.04.1989 r. Prawo o Stowarzyszeniach z późniejszymi zmianami, a także Statutu Stowarzyszenia i uchwalonych na jego podstawie regulaminach i procedurach.

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy m.in.: uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia, wybór i odwoływanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz Rady, uchwalanie i zmiana Statutu, uchwalanie: *Regulaminu Pracy Zarządu, Regulaminu Pracy Komisji Rewizyjnej, Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej LGD, Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia Członków.*

Organem zarządzającym LGD jest natomiast Zarząd. Do kompetencji Zarządu należy m.in.: kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia, reprezentowanie Stowarzyszenia wobec osób trzecich i działanie w jego imieniu, zwolnienie Walnego Zgromadzenia Członków, kierowanie procesem opracowywania LSR. Zarząd odpowiada za przygotowywanie i realizację wniosków, kierowanie Biurem, zatrudnianie pracowników tego biura. Ponadto odpowiada za składanie wniosków do Walnego Zgromadzenia Członków, odwołania i powołania nowych członków Rady w przypadku niewłaściwego wywiązania się przez nich z przypisanych im obowiązków. Zarząd przygotowuje projekt i propozycje zmian do *Regulaminu Pracy Zarządu*, a także przyjmuje procedury związane z wyborem przez Radę Programową operacji, w tym ustala kryteria wyboru operacji, po wewnętrznym opiniowaniu ich przez Radę oraz podaniu społecznym konsultacjom. Szczegółowe zadania i kompetencje Zarządu określa § 27 Statutu Stowarzyszenia.

W skład Zarządu wchodzi osoba reprezentująca sektor społeczny, publiczny i gospodarczy – sektor rybacki. Wszyscy członkowie Zarządu posiadają doświadczenie w planowaniu, realizacji i zarządzaniu procesem wdrażania ponadlokalnych strategii, odpowiadali oni za wdrażanie LSR i LSROR z okresu 2007-2013, część członków zarządu brał również udział w planowaniu i zarządzaniu LSR w latach 2006-2008. Członkowie Zarządu posiadają wykształcenie i wieloletnie doświadczenia związane z administracją, zarządzaniem finansami, środkami UE, promocją. Posiadają wiedzę i praktyczne doświadczenie w zakresie przygotowania i rozliczania wniosków, a także w zakresie prowadzenia gospodarki rybackiej. Istotną jest również wśród członków Zarządu biegła znajomość języków obcych (niemieckiego i angielskiego) pozwalająca na nawiązanie kontaktów międzynarodowych.

Działalność Zarządu jest kontrolowana przez Komisję Rewizyjną i podlega corocznej ocenie z udziałem absolutorium przez Walne Zgromadzenie Członków. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy m.in.: kontrola bieżącej pracy Stowarzyszenia, ocena prac i składanie wniosków w przedmiocie absolutorium dla Zarządu. Komisja przygotowuje projekt i zmiany do *Regulaminu Pracy Komisji Rewizyjnej* oraz corocznego planu pracy, przyjmowany przez Walne Zgromadzenie Członków.

Organem decyzyjnym Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” jest Rada Programowa LGD. Do kompetencji Rady należy m.in.: wybór operacji (projektów) oraz ustalenie kwot wsparcia dla wybranych operacji, które mają być realizowane w ramach opracowanej przez Stowarzyszenie Lokalnej Strategii. Szczegółowe zasady działania Rady zawarte są w Statucie oraz *Regulaminie Organizacyjnym Rady Programowej LGD.*

Stanowiąc one m.in. o zasadach głosowania, zachowania bezstronności, prowadzenia rejestru wyłączeń i rejestru interesów członków organu decyzyjnego, a także procedury odwołań od decyzji Rady. W dokumentach tych określono również rozwiązania gwarantujące, że nieupoważnione osoby nie będą brały udziału w podejmowaniu decyzji. Funkcje członków organu decyzyjnego pełnione będą osobiste a w przypadku członków Stowarzyszenia będących osobą prawną, działac będą w Radzie poprzez tylko jedną osobę fizyczną – jednoosobowy organ uprawniony do reprezentowania tej osoby prawnej albo przez naczelnego umocowanego pełnomocnika wybranego przez Walne Zgromadzenie.

Dopełnieniem postanowień Statutu i *Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej LGD, Regulaminu Pracy Zarządu* oraz *Regulaminu Pracy Biura* są przyjęte procedury wyboru operacji oraz kryteria wyboru operacji. Biura określa Zarząd zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, wytycznymi i innymi przepisami. Zarząd zgodnie ze Statutem wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Stowarzyszenia, któremu nadaje *Regulamin Organizacyjny Biura.*

Praca Biura Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” nadzorowana jest przez dyrektora biura, która to funkcje w ramach umowy o pracę pełni Prezes Zarządu. W biurze zatrudnieni mogą być również inni członkowie Zarządu o ile ich zadania nie są tożsame z zadaniami Zarządu, są natomiast zgodne z kwalifikacjami określonymi w opisie stanowisk stanowiących załącznik do *Regulaminu Pracy Biura* oraz pozwalają realizować inne zadania Stowarzyszenia. Powierzenie członkom Zarządu zadań związanych z bezpośrednio realizacją zadań pozwala na sprawne ich wykonywanie, pełne zaangażowanie, gwarantujące skuteczną realizację zadań.

Stowarzyszenie zatrudnia wykwalifikowaną kadrę pracowników posiadających odpowiednie kompetencje i zasoby do tworzenia i zarządzania procesami rozwoju. W załączniku I do *Regulaminu Pracy Biura* określone są szczegółowo podziały zadań, preferowane kwalifikacje i umiejętności, które powinna spełnić osoba zatrudniona w biurze.

Wszyscy zatrudnieni pracownicy biura posiadają doświadczenie nabyte m.in. w ramach wdrażania LSR i LSROR 2007-2013 tj. w zakresie doradztwa, przygotowania wniosków, w tym wniosków o płatność w ramach

PROW 2007-2013 oraz PO RYBY 2007-2013. Pracownicy posiadają niezbędną wiedzę do wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych o zasięgu regionalnym/lokalnym, oraz praktyczne umiejętności i kwalifikacje (zdobyte w ramach realizacji m.in. lokalnego programu grantowego) do dokonywania przez LGD samodzielnej oceny, wyboru, realizacji i weryfikacji projektów grantowych.

Wymagania i preferowane kompetencje pracowników biura są adekwatne do przewidzianych obowiązków. Podstawowe zadania związane będą z realizacją działań doradczych, wsparciem wnioskodawców i grantobiorców w poprawnej i skutecznej realizacji operacji. Realizacji zadań określonych w planie komunikacyjnym planowanymi operacjami własnymi oraz projektami współpracy.

Wszystkie osoby zatrudnione w biurze LGD są zobowiązane do udzielania doradztwa. Pomiar jakości doradztwa będzie weryfikowany na podstawie ankiety, natomiast efektywność na podstawie wniosków, które jakości wniosków oraz udział w szkoleniach będzie monitorowany na etapie kryteriów wyboru operacji. Biuro prowadzi rejestr udzielonego doradztwa, kartę doradztwa oraz ankiety badające jakość udzielonego doradztwa. Każdy beneficjent, któremu zostanie udzielone doradztwo zarówno telefonicznie jak i w biurze, zostaje wpisany do rejestru udzielonego doradztwa, dodatkowo dla każdego beneficjenta który składa wniosek przewidziane jest zażyczenie indywidualnej karty udzielonego doradztwa.

Tabela 7 Zestawienie dokumentów obowiązujących w Stowarzyszeniu.

Nazwa dokumentu	Uchwała/zmiana	Wnioskujący	Zakres
Statut	Walne Zgromadzenie Członków (WZC)	Zarząd, Członkowie	Zakres uregulowań zgodnie z ustawą prawo o stowarzyszeniach oraz ustawą o rozwoju lokalnym. Dodatkowo Statut reguluje m.in. następujące kwestie: organ nadzoru – wskazanie właściwego Marszałka Województwa, sposób powołania i zadania Rady Programowej odpowiedzialnej za wybór operacji, określenie organu LGR kompetentnego w zakresie uchwalenia LSR i jej aktualizacji oraz kryteriów wyboru operacji, uregulowania dotyczące zachowania bezstronności członków Rady, zasady nabywania i utraty członkostwa w LGR oraz jej organach.
Regulamin Organizacyjny Walnego Zgromadzenia	WZC	Rada LGD	Sposób powoływanie tryb pracy Rady, oceny wniosków, szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Rady, szczegółowe rozwiązania dotyczące wyłączenia z oceny operacji, szczegółowe zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (ocena wniosków, zasady dokumentowania oceny), zasady protokołowania posiedzeń, zasady wynagradzania członków.
Regulamin Pracy Komisji Rewizyjnej	WZC	Komisja Rewizyjna	Tryb pracy Komisji Rewizyjnej.
Regulamin Pracy Zarządu	WZC	Zarząd	Tryb pracy Zarządu, w tym między innymi powoływanie społecznych ciał tematycznych: Kapituła Znaku DBP, Społeczna Rada na rzecz Edukacji, Komisje Konkursowe oraz biuro. Zarząd ustala i w miarę potrzeby aktualizuje w procedury wyboru i oceny wniosków. Do kompetencji zarządu należy również przyjmowanie i aktualizacja kryteriów wyboru operacji, po wcześniejszym zaopiniowaniu ich przez Radę oraz w uspołecznionym procesie.
Regulamin działania społeczeństwa	Zarząd	Na wniosek ciał tematycznych	Regulamin konkursów, zasady pracy i zadania ciał.
Regulamin Pracy Biura	Zarząd	Dyrektor Biura	Zakres pracy Biura, zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników, urzawnienia dyrektora biura, zasady udostępniania

Informacji będących w dyspozycji LGD, uwzględniające zasady bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych, opis metody oceny efektywności świadczonego doradztwa.

Zródło: opracowanie własne LGD

II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

1. Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR i jej realizacji.

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” dzięki bogatemu wieloletniemu doświadczeniu Zarządu, pracowników biura oraz licznej grupie lokalnych partnerów bezpośrednio zaangażowanej w planowanie i wdrażanie dokumentów strategicznych, **samodzielnie opracowało LSR**, dążąc jednocześnie do tego, by pomocą różnych metod partycypacji włączyć społeczność lokalną w proces tworzenia LSR.

Proces partycypacyjnego opracowania opisany został we wniosku na wsparcie przygotowawcze i uwzględniał min. 4 metody partycypacji na każdym z istotnych etapów tworzenia LSR. Celem było dotarcie do możliwie wielu mieszkańców, poinformowania o tworzeniu strategii, włączeniu się w jej budowanie, zgłoszenia własnych potrzeb i pomysłów. LSR budowana była w sposób niezależny, odpolityczony i demokratyczny. Konsultacje miały miejsce na każdym etapie jej powstawania. Poniższa tabela obrazuje różnorodność zastosowanych metod konsultacyjnych w poszczególnych etapach.

Tabela 8 *Metody partycypacji zastosowane w ramach opracowania LSR dla Doliny Baryczy.*

Etap	Zakres tematyczny	Użyte metody partycypacyjne
Etap I	Diagnoza i analiza SWOT, identyfikacji grup defaworyzowanych, potrzeb mieszkańców	Spotkania informacyjne w każdej z gmin. Spotkanie tematyczne, warsztaty przyszłościowe i problemowe Lokalny bank pomysłów – zbieranie fiszek Praca biura, konsultacje indywidualne, telefoniczne mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach Zespół roboczy Badania obszaru Punkty konsultacyjne
Etap II	Formułowanie problemów i planowanie celów, przedsięwzięć, problemy i osiagane wskaźników kryteriów wyboru projektów.	Zespół roboczy, spotkania tematyczne, fora konsultacyjne Badania obszaru Lokalny bank pomysłów – wnioski z fiszek zaproszenie do zgłaszania uwag Praca biura, konsultacje indywidualne telefoniczne, mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach
Etap III	Planowanie rodzajów operacji i wskaźników, budowa budżetu i planowanie wskaźników	Zespół roboczy, Dni Otwarte - spotkania konsultacyjne w każdej z gmin, zbieranie uwag Punkty konsultacyjne w gminach i powiecie Lokalny bank pomysłów – wnioski z fiszek Biuro, konsultacje indywidualne, telefoniczne, mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach Zespół roboczy, konsultacje indywidualne, telefoniczne, mailowe Fora i spotkania tematyczne Upublicznienie w ramach konsultacji każdej z gmin – zaproszenie do zgłaszania uwag prezentacja publiczna w ramach walnego zgromadzenia.
Etap IV	Planowanie monitoringu, ewaluacji LSR. Budowa planu działań i planu komunikacji.	Zespół roboczy, konsultacje indywidualne, telefoniczne, mailowe Fora i spotkania tematyczne Upublicznienie w ramach konsultacji każdej z gmin – zaproszenie do zgłaszania uwag prezentacja publiczna w ramach walnego zgromadzenia.

Źródło: opracowanie własne LGD, grudzień 2015.

Główne formy, włączenia mieszkańców w tym rybaków oraz potencjalnych interesariuszy w proces przygotowania LSR, wynikały z wcześniejszych doświadczeń i oparte zostały na wykorzystaniu wniosków zawartych w raportach z **badan** wykonanych dla obszaru Doliny Baryczy przez podmiot zewnętrzny² w okresie czerwiec 2014 – czerwiec 2015.

Celem badań była pogłębiona analiza potencjału gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem branży turystycznej i produktów lokalnych, rozpoznawalności marek i systemowych działań tj.: Dni Karpia, Dolina Baryczy Poleca, rozpoznawalności wizerunku regionu, potrzeb producentów i usługodawców lokalnych oraz

² Projekt badawczy wykonany na zlecenie Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” przez pracownię badawczą Błost.

klientów. Badania dotyczyły oceny dotychczasowej pracy LGD dla regionu w zakresie budowanie partnerstwa i partnerskich działań, promocji, aktywizacji mieszkańców oraz wsparcie NGO i edukacji regionalnej. Badania pozwoliły na zidentyfikowanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców w świetle funkcjonowania LGD i metod włączenia społeczności lokalnej w opracowanie LSR.

Diagnozowana grupa był mieszkańcy obszaru, turyści oraz mieszkańcy ośrodków docelowych, do których skierowana była część działań promocyjnych tj. Wroclaw, Ostrow Wielkopolski.

W badaniach wykorzystano analizę danych zastanych (dane GUS, BDL, Powiatowe Urzędy Pracy, a także opracowania i raporty LGD). Ponadto zebrane dane i wnioski pochodzą z ankiety przeprowadzonej osobście z przypadkowymi osobami (technika PAPI); tą techniką przebadano próbę 1624 respondentów, w tym 821 mieszkańców Doliny Baryczy i 803 turystów, badając poczucie związku mieszkańców z obszarem, znajomość oferty turystycznej Doliny Baryczy i jej walorów przyrodniczych, rybackich, aktywności, podejmowane przez turystów w miejscu pobytu oraz aktualny stan świadomości ekologicznej respondentów. Na podstawie ankiety zostały zebrane dane w zakresie stanu wiedzy o Dolinie Baryczy (243 uczniów, 166 rodziców, 80 nauczycieli) ze szkół na obszarze LSR. W ramach wywiadów wywiad telefonicznych (CATI) udało się zebrać dane od 605 respondentów, w tym 404 mieszkańców Doliny Baryczy i 201 mieszkańców ośrodków docelowych tj. Wroclawia i Ostrowa Wielkopolskiego, dotyczące rozpoznawalności marek Dolina Baryczy, Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia. Za pomocą telefonicznych wywiadów zbadano rozpoznawalności i ocenę działań Stowarzyszenia wśród mieszkańców Doliny Baryczy – percepcja zmian w Dolinie Baryczy, Ankieta internetowa (metoda CAWI), pomogła zebrać informacje w zakresie oddziaływania promocji obszaru Doliny Baryczy oraz trójsektorowości. Zaangażowanie i skuteczność współpracy pomiędzy LGD a 45 organizatorami wydarzeń (podmioty prywatne, społeczne i publiczne). Przeprowadzone zostały również indywidualne wywiady pogłębione z beneficjentami środków w ramach wdrażania LSR i LSROR 2007-2013.

Wnioski z badań były przedstawiane uczestnikom spotkań konsultacyjnych poświęconych opracowaniu LSR, zostały upublicznione (www.projekt.barycz.pl) i przekazane gminom partnerskim, podmiotom gospodarczym oraz organizacjom pozarządowym, w celu zapoznania się oraz wykorzystania dla zaplanowania własnych działań. Niezwykle bogaty materiał wniosków z badań stał się podstawą do opracowania diagnozy, analizy SWOT, zaplanowania celów oraz przedsięwzięć, kryteriów i wskaźników, operacji, konstruowania planu komunikacji i monitoringu, Planowania metod włączenia społeczności i promocji opracowanie LSR.

W celu udoskonalenie materiałów, udzielania bezpośredniego doradztwa, poznanie opinii mieszkańców na temat potrzeb i problemów obszaru, udzielania informacji i prowadzenia konsultacji a także planowania komunikacji powołane zostało **biuro LGD**, czynne codziennie w godzinach od 8.00 – 16.00, w zakresie większym niż planowano we wniosku na wsparcie przygotowawcze. W biurze zatrudnieni zostali pracownicy posiadający doświadczenie i kwalifikacje do koordynacji opracowanie strategii, jej promocji oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych, zaangażowani w wdrażanie LSR i LSROR 2007-2013. Znajomość beneficjentów wcześniejszej współpracy z LGD, baza ponad 1000 kontaktów oraz rozpoznanie skutecznych metod komunikacji, pozwoliło w ramach indywidualnych konsultacji, rozmów telefonicznych i przekazywania informacji za pomocą poczty elektronicznej – newslettera, dotrzeć do jak największej grupy osób zainteresowanych rozwojem obszaru. Na zgłoszoną potrzebę pracownicy biura brali udział w konsultacjach w terenie. Spotkania takie pozwalały zapoznać się ze specyfiką i uwarunkowaniami miejsc planowanej operacji; przeprowadzić wywiad pogłębiony dotyczący potrzeb realizacji przedsięwzięcia, ustalenie gotowości i ewentualnie wskazanie zakresu prac przygotowawczych. W związku z porozumieniem o współpracy z Gminą Milicz biuro pełniło także rolę punktu informacji turystycznej, co pozwoliło zebrać i pogłębić informacje na temat oczekiwań i potrzeb turystów.

Informacje o możliwości konsultacji indywidualnych w biurze pojawiały się w lokalnej prasie, na stronach www.stowarzyszenia.stronach gmin (Cieszków, Krośnice, Milicz, Przygodzice, Odolanów Sośnice, Twardogóra, Żmigrod), powiatu milickiego, 2 telebimach (w Miliczu i Przygodzicach). Za pośrednictwem biura udzielono łącznie ponad 100 godzin doradztwa, konsultując ponad 200 propozycji fiszek projektowych.³

Zgodnie z wynikami badań, według których 50% badanych, zdecydowanych włączyć się w tworzenie strategii, chcieliby przede wszystkim uczestniczyć w konsultacjach za pośrednictwem gminy, w każdym urzędzie gminy powstał punkt konsultacyjny, ze wskazaniem osób, miejsc i godzin udzielania informacji na temat możliwości włączenia się w planowanie LSR, przekazania pomysłu czy uwag do opracowywanych dokumentów. Wskazane osoby zaangażowane w prace grupy roboczej udzielały informacji o planowanych spotkaniach, zakresie wsparcia, zasadach wdrażania LSR lub zbierały zapytania i potrzeby mieszkańców dotyczące zasad opracowania LSR. Harmonogram pracy punktów oraz osób podawany był do publicznej wiadomości w trakcie spotkań oraz na stronach internetowych gmin. Praca biura, punktów konsultacji i bezpośredni kontakt z zainteresowanymi osobami pozwoliło analizować na bieżąco potrzeby, zbierać uwagi z konsultacji, wznaczać zaangażowanie mieszkańców a także przygotowywać i udostępniać materiały do konsultacji.

³ Wyliczono na podstawie złożonych fiszek projektowych, gdzie każda była konsultowana w biurze osobście lub telefonicznie. Uśredniony czas konsultacji każdej fiszki wyniósł 30 minut.

	Kultury i Bibliotek		defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i pomysłów na projekty		spotkanie tematyczne
4	spotkanie komisji KnNSwDB, DL oraz przedstawicieli JST w zakresie współpracy z sołectwami	Milicz	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z sołectwami	12	spotkanie tematyczne
5	spotkanie rybaków, organizacji rybackich i związków wędkarskich	Ruda Żmigrodzka, gm. Żmigród	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z rybakami, konsultacja pomysłów na projekty	16	warsztaty przyszłościowe
6	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej	Moszyce, gm. Twardogóra	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	31	spotkanie informacyjne
7	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i mieszkańców	Krośnice	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe	16	spotkanie informacyjne
8	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej	Milicz	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	20	spotkanie informacyjne
9	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i mieszkańców	Milicz	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe	17	spotkanie informacyjne

10	2015-09-24	spotkanie Społecznej Rady dla Doliny Baryczy	spotkanie na rzecz Edukacji	Milicz	16	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grup związanych z edukacją formalną i nieformalną, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja wsparcia działań edukacji formalnej i nieformalnej w ramach grantów	spotkanie tematyczne
11	2015-09-25	spotkanie Kapituły Znaku DBP		Milicz	5	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy producentów i usługodawców posiadających lub ubiegających się o znak DBP	spotkanie tematyczne
12	2015-09-28	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej		Przygodzice	21	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	spotkanie informacyjne
13	2015-09-28	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i mieszkańców		Sośnie	26	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe i projekty konkursowe	spotkanie informacyjne
14	2015-10-12	spotkanie przedsiębiorców, planujących podjęcie działalności gospodarczej, pozarządowych i mieszkańców		Żmigród	18	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty grantowe i konkursowe	spotkanie informacyjne
15	2015-10-14	spotkanie przedstawicieli samorządów i osób zajmujących się promocją w JST		Cieszaków	25	konsultacja potrzeb związanych z promocją gmin i powiatu, ale przede wszystkim całej Doliny Baryczy, zaplanowanie współpracy w zakresie promocji działań na rzecz obszaru i możliwości uzyskania wsparcia w ramach LSR	spotkanie tematyczne
16	2015-10-27	spotkanie zespołu roboczego oraz przedstawicieli partnerów publicznych		Odolanów	20	uporządkowanie analizy SWOT, określenie problemów i propozycji celów	spotkanie tematyczne

17	2015-11-03	spotkanie dla użytkowników znaku DBP, osób fizycznych, rolników, rybaków planujących założenie działalności gospodarczej	Milicz	32	podjęmowanej działalności przez mieszkańców, konsultacje proponowanych rozwiązań w ramach PO Rybactwo i Morsze 2014-2020 i rozwiązanie z rozporządzenia PROW 2014-2020 konsultacja celów i kierunków wsparcia, propozycje do planu komunikacji	warsztaty przyszościowe
18	2015-11-06	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	17	Opracowanie propozycji celów ogólnych, szczegółowych i przedsięwzięć	warsztaty przyszościowe
19	2015-11-10	Spotkanie dla organizacji pozarządowych w sprawie projektów grantowych	Milicz	11	omówienie planowanych projektów grantowych i działani zaplanowanych w Strategii dla organizacji pozarządowych (szkoleń, budowana oferty itp.), identyfikacja potrzeb do planu komunikacji, monitoringu	spotkanie tematyczne
20	2015-11-12	spotkanie dla rybaków w sprawie współpracownika rybackości	Milicz	14	współczynnik rybackości obszar, zebranie dokumentów, omówienie fizek projektowych rybaków, prezentacja celów i warunków wsparcia, identyfikacja potrzeb szkoleniowych oraz związanych z wymiarną doświadczeń	spotkanie tematyczne
21	2015-11-18	spotkanie zespołu roboczego dot. regulaminów i procedur	Milicz	4	weryfikacja regulaminów oraz propozycja procedur Stowarzyszenia pod kątem wytycznych konkursowych	spotkanie tematyczne
22	2015-11-18	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	13	wstępne ustalenie planu działania do LSR -- harmonogramu konkursów, analiza celów pod lokalnych kryteriów wyboru operacji	spotkanie tematyczne
23	2015-11-19	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	4	weryfikacja regulaminów i procedur Stowarzyszenia pod kątem wytycznych LSR, tworzenie nowego regulaminu konsultacja celów, kryteriów wyboru, harmonogramu omówienie dalszej współpracy i partnerstwa programu grantowego	spotkanie tematyczne
24	2015-11-24	FORUM SAMORZĄDÓW	Ruda Zmigrodzka, gm. Zmigród	27		forum
25	2015-12-02	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	16	weryfikacja lokalnych kryteriów wyboru, zasady składania rekomendacji do Rady Programowej LGD	spotkanie tematyczne
26	2015-12-09	spotkanie przedstawicieli sektora rybackiego	Milicz	12	harmonogram, lokalnych kryteriów, reprezentatywność sektora rybackiego w Radzie Programowej LGD	spotkanie tematyczne
27	2015-12-14	FORUM SAMORZĄDÓW	Antonin, gm. Przygodzice	18	reprezentatywność sektora publicznego w Radzie Programowej LGD, konsultacja harmonogramu, planu komunikacji	forum

28	2015-12-22	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	4	Weryfikacja procedur i regulaminów, propozycja planu monitoringu i ewaluacji	spotkanie tematyczne
29	2015-12-07	konsultacje społeczne LSR	Sośnie	6	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
30	2015-12-07	konsultacje społeczne LSR	Zmigród	8	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
31	2015-12-08	konsultacje społeczne LSR	Odolanów	10	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
32	2015-12-09	konsultacje społeczne LSR	Krosnice	5	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
33	2015-12-09	konsultacje społeczne LSR	Twardogóra	6	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
34	2015-12-10	konsultacje społeczne LSR	Cieszków	12	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
35	2015-12-10	konsultacje społeczne LSR	Przygodzice	3	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
36	2015-12-11	konsultacje społeczne LSR	Milicz	14	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
37	2015-12-17	Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia	Goszcz	44	wybor członków Rady Programowej LGD, prezentacja regulaminów i procedur LSR	Walne Zgromadzenie
38	2015-12-28	Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia	Ruda Sławska	5	Podsumowanie pracy, wnioski z konsultacji i spotkań, opracowanie LSR	Walne Zgromadzenie

III. DIAGNOZA

- Grupy szczegółowe istniejące z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemy i obszary interwencji odnoszące się do tych grup.

Na potrzeby niniejszej diagnozy w okresie wrzesień - październik 2015 r. przeprowadzono na terenie wszystkich gmin spotkania konsultacyjne, w ramach których zbierane były opinie mieszkańców, przedsiębiorców, przeprowadzane zostały wywiady z przedstawicielami Powiatowych Urzędów Pracy, LSROR z zakresu programowego 2007-2013 oraz cele i obszary interwencji, które powinny być zaplanowane w ramach LSR w perspektywie 2014-2020.

Wykazane poniżej unikatowe walory przyrodnicze oraz uwarunkowania gospodarcze obszaru, a także zidentyfikowane potrzeby mieszkańców jednoznacznie wskazują kierunek interwencji, któremu powinna być poświęcona LSR, jakim jest zachowanie specyfiki obszaru jako unikatowego przynależności, którego utrzymanie gwarantuje ekstenywna gospodarka rybacka szeroka zintegrowana oferta turystyczna, usługi dla mieszkańców i przedsiębiorców zapewnialnych konkurencyjność oferty obszaru. Dla zachowania specyfiki obszaru niezbędne jest podjęcie szeregu działań służących wzrostowi świadomości i wiedzy o obszarze oraz włączenie w szereg działań poprawiających jakość życia i rozpoznawalność obszaru Doliny Baryczy jako małomiasteczkowego obszaru mieszkańców (w tym podmiotów publicznych, społecznych i gospodarczych).

W poniższej diagnozie skoncentrowano się jedynie na wskazaniu tych elementów, które wykorzystane zostaną do formułowania celów LSR i odpowiadają specyfice obszaru i podejmowanych działań oraz celowi priorytetu 6 PROW 2014-2020, jakim jest zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich a także celowi priorytetu 3 PO Ryby 2014-2020 zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej w tym promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy.

W świetle uwarunkowań kierunków interwencji, wyników przeprowadzonych analiz wskazujących na niski poziom dochodów mieszkańców obszaru (zagrożenie ubóstwem) potwierdzony w konsultacjach z mieszkańcami wydaje się, że czynnikami decydującym o efektywności działań LGD będzie dotarcie do grup, którymi są:

- przedsiębiorcy w szczególności tworzący miejsca pracy i ofertę w gospodarstwach rybackich, rolnictwie związanym z przetwórstwem, usługami turystycznymi i edukacyjnymi oraz wspierającymi branże turystyczne, a także usługodawcy świadczący usługi dla ludności ułatwiające dostęp do rynku pracy i podnoszące jakość życia mieszkańców,
- osoby fizyczne planujące podjąć działalność, w tym osoby bezrobotne (zarejestrowane jak i pozostające w szarej strefie).

Wśród nich grupą wymagającą szczególnego wsparcia jako defaworyzowaną wskazano:

- osoby młode, wędrujące na rynek pracy (absolwenci),
- mieszkańcy powyżej 50 r.ż.
- kobiety powracające na rynek pracy
- osoby długotrwale bezrobotne
- osoby zatrudnione lub nowicjusz z rybackim

Analizę stanu istniejącego obszaru LSR opracowano na podstawie danych dostępnych w bazach GUS, dokumentów strategicznych obszaru oraz strategii rozwoju lokalnego gmin członkowskich LGD. Ponadto analizie poddano informacje gromadzone przez LGD, udostępnione przez partnerów. Dane dostępne w bazach GUS przeanalizowano w przedziale czasowym 2007-2013. Identyfikacja i klasyfikacja problemów występujących na obszarze LSR istotnych z punktu widzenia LGD została opracowana z uwzględnieniem wniosków ze zrealizowanych na zlecenie LGD badań i analiz.

Tak sformułowana diagnoza obszaru została poddana konsultacjom z mieszkańcami obszaru LSR podczas spotkań zrealizowanych w każdej z gmin członkowskich i była przedmiotem pracy zespołu ds. opracowania LSR.

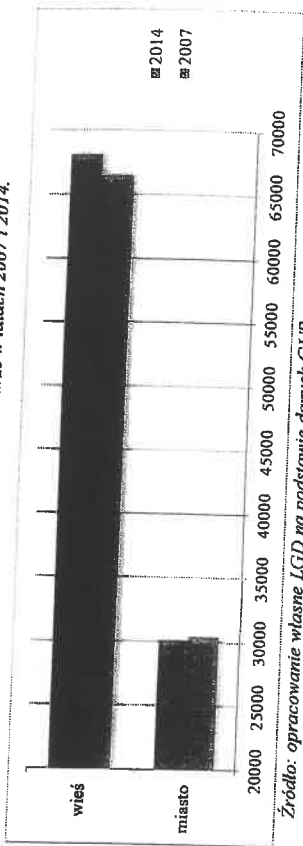
- Charakterystyka gospodarki przedsiębiorstwa (w tym przedsiębiorstwa społecznej) oraz z potencjałem rozwojowym (informacja o branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru).

Dolinę Baryczy zamieszkuje 98 097 osób⁴. Liczba mieszkańców wzrosła w stosunku do 2007 o 1208 osób, mieszkańców, a obszarom wiejskim przybyło 1639 nowych mieszkańców. Trend związany z rosnącą ilością osób na obszarach wsi nie jest powodowany wzrostem ilości gospodarstw rolnych, jego wskazywana przez mieszkańców przyczyną jest atrakcyjność krajobrazowa wsi, stosunkowo łatwy dostęp do większych

⁴Liczba ludności na dzień 31 XII 2013. Dane pochodzą z GUS.

miejscowości jako miejsca pracy oraz poczucie bezpieczeństwa i przynależności budowanej w matych społecznościach wiejskich.

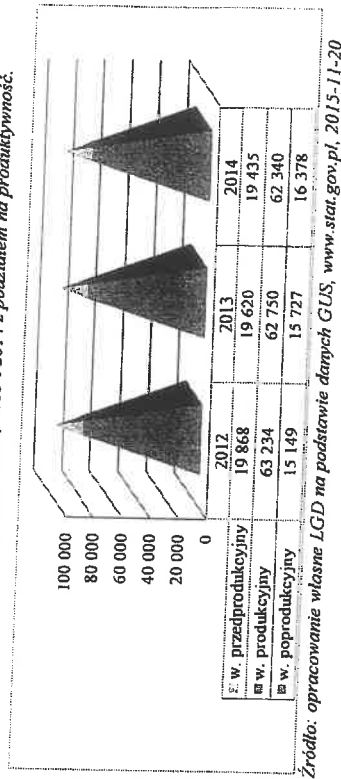
Rysunek 3. Liczba mieszkańców miast i wsi na obszarze w latach 2007 i 2014.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Obecna struktura mieszkańców wskazuje na wyraźną dominację osób w wieku produkcyjnym (62 340 osób w wieku pomiędzy 18 a 64 lat). Jest to pozytywny trend, mimo, że od roku 2012 obserwujemy tendencję spadkową, spowodowaną odpływem w celach zarobkowych młodych wykształconych mieszkańców do dużych miast oraz za granicę (długo ze spotkań mieszkańców). Niemniej jednak dominacja osób w wieku produkcyjnym pozwala założyć, że będą oni zainteresowani podejmowaniem działalności twórczej, tworzeniem nowych miejsc pracy. Co potwierdza duża aktywność i różnorodność pomysłów i potrzeb złożonych w ramach lokalnego banku pomysłów.

Rysunek 4. Liczba ludności w latach 2012, 2013 i 2014 z podziałem na produktywność.

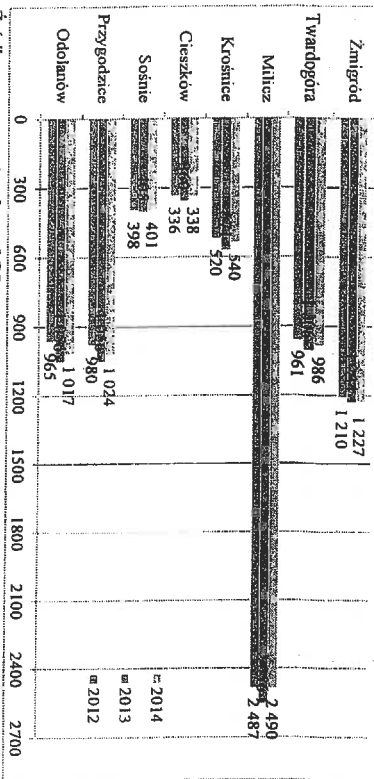

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Określenie w programach operacyjnych kierunków interwencji w ramach planowania i wdrażania LSR na lata 2016 - 2022, jakim jest zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich a także zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, w tym promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku prac, wskazuje jako szczególnie zaplanowane wsparcia dla przedsiębiorców w Dolinie Baryczy.

Analizie poddano aktywność podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze Doliny Baryczy, głównie związanych ze specyfiką obszaru, kierunkami dotychczasowego wsparcia oraz wnioskami do podejmowanej interwencji. Ilość prowadzonych działalności gospodarczych według podstawowej formy prawnej (uwzględniając sektor publiczny i prywatny, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) w roku 2012 wynosiła 7 857 natomiast w roku 2014 było to 8 244 podmiotów. Dąto to zatem wzrost o 4,93%, co w porównaniu z 4,21% wzrostem na terenie całego Dolnego Śląska i 3,63% na terenie kraju, co dla obszaru daje bardzo satysfakcjonujący wynik.

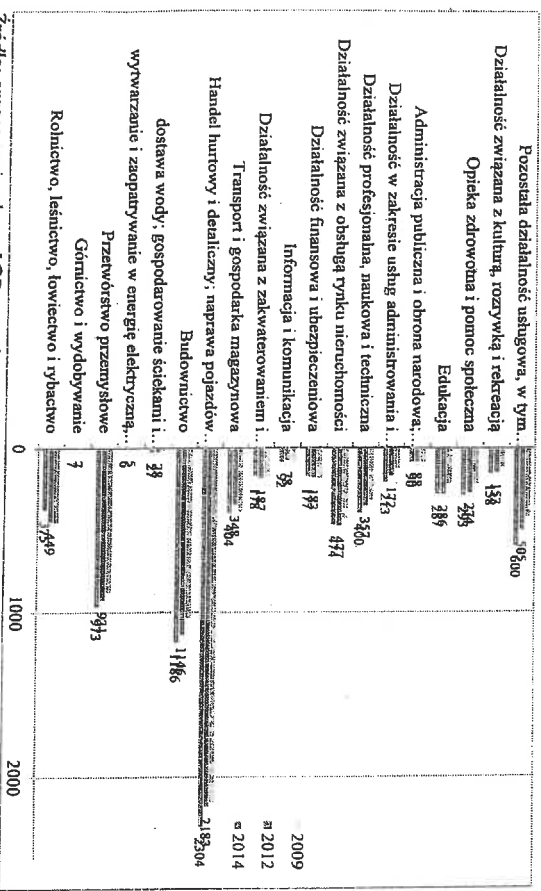
Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w gminach Doliny Baryczy w latach 2012-2014 (zestawienie uwzględnia sektor publiczny i prywatny).

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

Tendencja wzrostowa ilości podmiotów gospodarczych na obszarze Doliny Baryczy świadczy o wzroście wiedzy i kompetencji mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości i jest istotną przesłanką do planowania wstarcia podmiotów zainteresowanych rozwojem działalności. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego dominującymi branżami według PKD w strukturze działalności gospodarczych w Dolinie Baryczy (według podziału na powiaty) są handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, budowlnictwo, przetwórstwo przemysłowe, rolnictwo, leśnictwo, rybactwo (zatrudnienie z tendencją spadkową), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, pozostała działalność usługowa (tendencja wzrostowa).

Rysunek 6. Zestawienie prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Doliny Baryczy wg działów PKD

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

Środek zarejestrowanych w 2014r. 8244 podmiotów gospodarczych aż 6346 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Co daje wskaźnik 65 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten jest mniejszy od wskaźnika dla całego kraju wynoszącego 77.

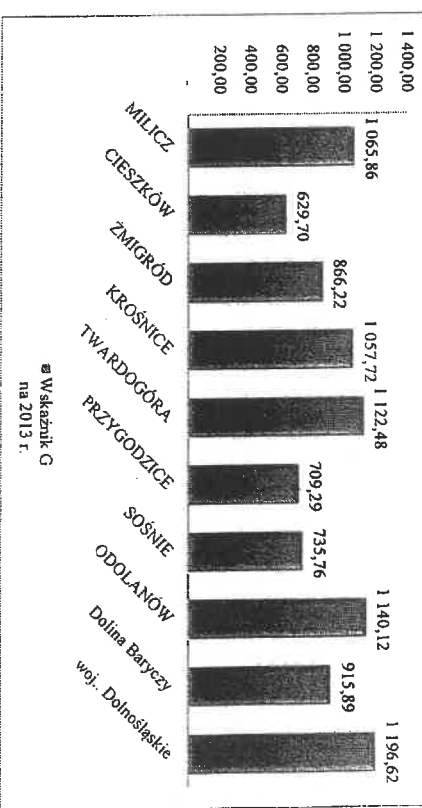
Poziom przedsiębiorczości na obszarze Doliny Baryczy jest stosunkowo niski i bardzo zróżnicowany (w Wielkopolskiej części Doliny Baryczy, gotowość do prowadzenia działalności, włączenia się w planowane rozwoju jest nieznacznie wyższa. Uzasadniona jest jednak od bliskości większych ośrodków miejskich (Ostrów, Kalisz)). Poziom przedsiębiorczości jest zależny od wielkości i otoczenia gminy/ miejscowości; działań podejmowanych przez samorządy, nie tylko w zakresie bezpośredniego wsparcie firm, ale też stworzenia oferty poprawiającej jakość życia i przyciągającej się do zakładania działalności lub zachęcającej do zamieszkania. Nie bez znaczenia jest identyfikowany wzrost rozpoznawalności marki obszaru. Wiele lokalnych firm wspiera się w nazwie lub w działaniach promocyjnych informacją o pochodzeniu z obszaru Doliny Baryczy (np. Piekarnia Familijna, Stawy Milićkie, produkty z Doliny Baryczy firmy Farcyński).

Diagnoza i wnioski z badań wskazują, że moimoty stronomi gospodarci są m.in. zaangażowanie w zachowanie specyfiki obszaru. Wskazywano jednak też na słabe strony uwarunkowań gospodarczych obszaru LSR, tj. niski poziom innowacyjności, brak promocyjnej oferty mieszkańcom oraz brak instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości. Wnioski ze spotkań z przedsiębiorcami wskazują na brak współpracy przedsiębiorców z samorządem, brak wiedzy o instytucjach i mechanizmach służących zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej niski poziom wiedzy o działaniach samorządu służących wspieraniu przedsiębiorczości czy też konkurencyjnych dla gospodarzy inicjatyw finansowanych ze środków publicznych. Istotną barierą jest biurokracja oraz nielubne i zawile procedury.

Istotnym zagrożeniem jest chęć wykonywania pracy poza obszarem, wyrażana zwłaszcza przez młodych mieszkańców obszaru. Problemem podnoszonym podczas konsultacji społecznych był m.in. brak możliwości dokształcania się dorosłych, brak pracy adekwatnej do posiadanej wykształcenia ale też niewystarczająco dobry stan dróg i chodników ułatwiających dostęp pracy w sąsiednich miejscowościach oraz możliwość uczestniczenia w ofercie kulturalnej i sportowej.

Działalność gospodarza mieszkańców wpływa bezpośrednio na dochody podatkowe gmin. Średnia wartość liczona według wskaźnika G dochodów dla gmin obszaru wynosi 915,89 i jest znacznie niższa niż wartość wskaźnika do województwa dolnośląskiego 1196,62 w którym LGD ubiega się o wsparcie.

Rysunek 7. Wskaźnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczania subwencji wyodróżnionej na 2013 r.

Źródło: sprawozdanie o dochodach podatkowych gmin za 2011 r., wg stanu na dzień 30.06.2012 r.

Ze względu na przedstawioną, poniżej specyfikę obszaru, szczególnie cenne, chronione prawnie wartości przyrodnicze powodujące ograniczenia w rozwoju przemysłu, wyróżnić można istotne dla obszaru rodzaje działalności gospodarczych.

Obszar Doliny Baryczy jest jednym z ważniejszych obszarów gospodarki stawowej i produkcji karpia w Europie i w Polsce. Rybacy, jako specyficzna grupa zawodowa jest niezwykle istotna ze względu na zachowanie unikatowej specyfiki obszaru a także zaplanowania interwencji na obszarze w ramach PO

Rybnactwo i Morze 2014-2020. W większym zakresie opisana została w punkcie 7 Charakterystyka Rybnactwa i Rybnego.

Istotną wspierającą rybactwo branżą są **rolnicy** (w tym produkcja zbóż wykorzystywanych w hodowli karpia) oraz **przetwórcy i wytwórcy lokalnych produktów**, w tym produktów rybołówstwa. Bezpośrednio na zachowanie specyfiki obszaru wpływają usługodawcy turystyczni i okolicy, świadczący usługi dla podmiotów gospodarczych, mieszkańców oraz turystów.

Zainicjowane już w latach 90-tych działania służące budowie marki obszaru Doliny Baryczy dostrzegły szanse rozwoju gospodarczego, niekolidującego z zachowaniem walorów przyrodniczych, wręcz odwrotnie, budującego swoją atrakcyjność w oparciu o ten potencjał, dzięki inwestycjom w turystykę przyjazną środowisku. Od 2008 roku branża ta wspierana jest w ramach unikatowego w skali kraju systemu certyfikacji Dolina Baryczy Poleca (DBP).

W prowadzonej przez LGD internetowej bazie lokalnych przedsiębiorców www.db.poleca.barycz.pl, figuruje razem 131 różnych produktów lokalnych i usług turystycznych. 43 z zarejestrowanych w bazie jest wyróżniona Znakiem Dolina Baryczy Poleca, 35 się o niego stara a 36 nie wie lub nie jest zainteresowana posiadaniem Znaku i korzystaniem z wspólnej promocji.

Tabela 12. Ilość produktów i usług z podziałem na kategorie w największej regionalnej bazie przedsiębiorców www.db.poleca.barycz.pl

PRODUKTY	ilość łączna:	w tym ze Znakiem DBP:	w tym ilość kandydatów do Znaku DBP:	pozostałe (bez Znaku DBP, nie kandydują)
nabiał i jajka	2	2	0	0
produkty mięsne	0	0	0	0
produkty rybołówstwa	8	4	4	0
warzywa i owoce	11	2	5	4
piekarnicze i cukiernicze	4	2	2	0
oleje i tłuszcz	1	0	0	1
miody i produkty pszczele	10	0	2	8
gotowe dania	3	1	1	1
soki i napoje	2	1	1	0
Przetwory	4	1	3	0
Rękodzieło	5	3	1	1
Inne	1	1	0	0
razem produkty	51	17	19	15
USŁUGI	ilość łączna:	w tym ze Znakiem DBP:	w tym ilość kandydatów do Znaku DBP:	Pozostałe:
Noclegowe	24	8	4	10
Gastronomiczne	15	5	6	4
Rekreacyjne	16	5	2	9
Edukacyjne	9	2	3	4
Przewodniczy	3	3	0	0
wypożyczalnie i serwisy	12	3	1	8
Okoloturystyczne	1	0	0	1
RAZEM produkty i usługi	80	26	16	36
Zróżn.	131	43	35	51

Zródło: analiza własne LGD na podstawie danych z serwisu www.db.poleca.barycz.pl. Stan na sierpień 2015.

Identyfikacja i wsparcie wyjątkowej oferty produktów i usług, powstających blisko przyrody pozwoliło na istotny, zdiagnozowany w badaniach, wzrost atrakcyjności turystycznej wśród mieszkańców i turystów do poziomu 92%. Realizacja szeregu działań wspierających i promocyjnych pozwoliła na stworzenie oraz wsparcie również przez LGD w okresie 2009 – 2015, wielu nowych miejsc pracy stałych i sezonowych. Miejsca pracy powstawały w następujących kategoriach turystycznych: obsługa miejsc noclegowych, gastronomia, obsługa łowisk wędkarskich, organizacja i obsługa ruchu turystycznego. Rosnąca rozpoznawalność obszaru, przekonanie mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców o dochodowości działań w

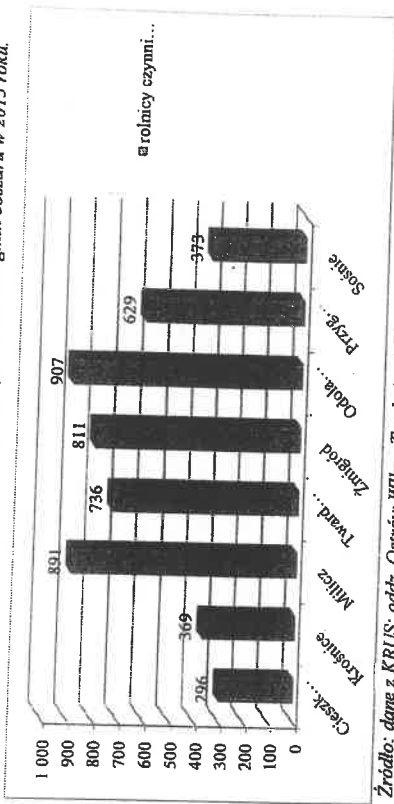
zakresie tworzenia i rozwoju produktów i usług turystycznych, pozwala na utrzymanie i dalsze wsparcie w LSR 2014-2020 tego kierunku interwencji.

Obszar Doliny Baryczy charakteryzuje się stosunkowo niską przydatnością warunków przyrodniczych dla rolnictwa, dużego udziału gleb nieurodzajnych V i VI klasy bonitacyjne.

W roku 2015 w Dolinie Baryczy zarejestrowanych było 10 676 gospodarstw rolnych, z czego najwięcej przypada na gminy Milicz (2444), Żmigród (1426) i Odolanów (1927) a najmniej na Cieszków (577), gdzie za to są największe gospodarstwa (średnio 12 ha). Najmniejszą średnią powierzchnię mają gospodarstwa w gminach Przygodzice, Odolanów i Twardogóra (5 ha).

Średnia wielkość gospodarstwa na Dolnym Śląsku w 2015 wyniosła 16,21 a w Wielkopolsce 13,43, tak więc gospodarstwa w Dolinie Baryczy są mniejsze niż średnie w województwie. Z rolnictwa, jako ubezpieczonych w KRUS, utrzymuje się średnio ok. 5 % mieszkańców w każdej z gmin.

Rysunek 8. Liczba rolników czynnych ubezpieczonych w KRUS z gmin obszaru w 2015 roku.

Zródło: dane z KRUS; oddz. Ostrów Wlkp., Trzebnica i Olesnica, 2015-11-26

Tabela 13. Udział osób ubezpieczonych w KRUS w liczbie mieszkańców.

gmina	rolnicy czynni ubezpieczeni w KRUS	liczba ludności w 2014	% ludności
Cieszków	296	4692	6,31%
Krośnice	369	8194	4,50%
Milicz	891	24380	3,65%
Twardogóra	736	13011	5,66%
Żmigród	811	14848	5,46%
Odolanów	907	14432	6,28%
Przygodzice	629	12014	5,24%
Sosnie	373	6582	5,67%
Razem	5 012	98 153	5,11%

Zródło: Opracowanie własne LGD na podstawie danych z KRUS

Rolnictwo w Dolinie Baryczy związane jest z prowadzeniem gospodarki rybackiej ale też produkcją owoców i warzyw. Rolnicy ze względu na niskie ceny skupu ale też indywidualni mieszkańcy coraz częściej wracają do tradycyjnych przepisów i zaczynają wytwarzać przetwory. Niestety bardzo wysokie koszty dostosowania obiektów do wprowadzenia na rynek produktów przetworzonych, brak regulacji prawnych oraz wysokie koszty prowadzenia działalności zniechęcały dotychczas rolników do podejmowania legalnego przetworstwa. Wiele z nich osób zostało zidentyfikowanych przez LGD i pojawia się z ofertą na jarmarkach, festynach. Rolnicy zainteresowanie oraz liczne grupy odbiorców pozwala planować wsparcie podmiotów zainteresowanych realizacją i korzystaniem z usługowych form (inkubatorów) przygotowania produktu i wprowadzenia na rynek.

Ważnym z punktu widzenia specyfiki obszaru jest sektor edukacji formalnej i pozaformalnej. W wyniku wdrażania LSR i LSROR do końca 2015 r powstały lub zostały wsparte podmioty prywatne (Stawy Miłockie,

Górczyk Taurus, KOM) oraz publiczne (Fundacja Ziemi Miłickiej, CETS Krosnice, Nadleśnictwo Miłicz, Żmigród) tworzące odpłatną lub nieodpłatną ofertę edukacji pozaszkolnej. Istotną rolę w tym odgrywa jest dostęp do wyświatlikowanych kadry edukatorów, pracowników, osób z obszaru nauki turystycznego i edukacji o obszarze. Przekwalifikowane w zakresie oferty edukacyjnej jest szansą dla wielu osób pozostających bez pracy. Zdecydowane braki zdiagnozowane zostały w branży pamiątkarskiej, rosnąca ilość turystów zainteresowana jest zakupem, związanym ze specyficzną ofertą upominków i pamiątek. Brak też jest sieci sprzedaży pamiątek i publikacji z obszaru. Zidentyfikowane przez LGD osoby zajmujące się rękodielnictwem, wysławiające swoją ofertę w ramach licznych jarmarków i wystaw, wymagają wsparcia, promocji ale też kształcenia w zakresie innowacyjnych form. Dobrym przykładem działań służących wsparciu osób wykluczonych oraz tworzących ofertę pamiątek jest Spółdzielnia Socjalna Szklany Świat - wyrobó boniek oraz w Dolinie Baryczy funkcjonują również, mogące być dobrym przykładem dla powstawania kolejnych, inne spółdzielnie socjalne: Arkadia ze Żmigródu – catering, oraz Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna z Odolanowa Kwant, zajmująca się pracami remontowo - budowlanymi i drogowymi oraz Kwant Duo prowadząca centrum integracji społecznej wraz z jadłodajnią.

Do innych specyficznych, ze względu na duże zalesienie obszaru, wymagających wsparcia branż, zaliczyć można łowiectwo (dostarczanie surowca wysokiej jakości do restauracji serwujących dziczyznę), wędkarstwo oraz ornitologia, jako specyficzne branże dla wąskiego grona zainteresowanych.

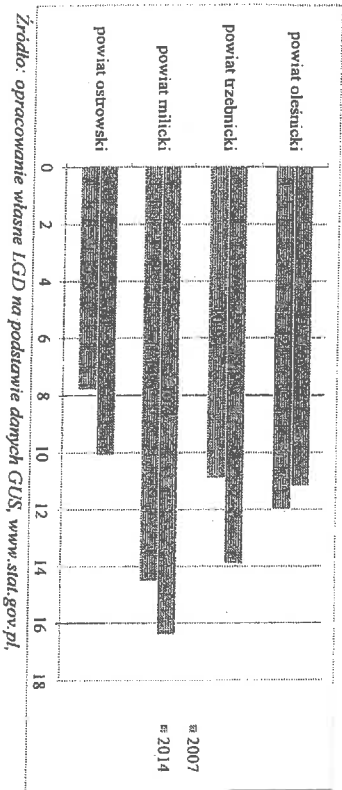
LGD w ramach konsultacji, bazując na zidentyfikowanych w badaniach potrzebach oraz na bazie planowanych kierunków rozwoju działalności, zidentyfikowało wykaz wsparcie działalności gospodarczych wg PKD.

3. Opis rynku pracy (patrzoni zatrudnienia i stopa bezrobocia – liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy).

Stopa bezrobocia w Dolinie Baryczy na dzień 31.12.2014 roku wynosiła 11,3%. Największe bezrobocie, w stosunku do ilości mieszkańców aktywnych zawodowo, odnotowano na terenie powiatu miłickiego (14,5%; dotyczy gmin Miłicz, Krosnice i Cieszków). Wysoki wskaźnik osób bezrobotnych posiadają również powiaty olesnicki (12,0 %, gmina Twardogóra) oraz trzebnicki (10,9 %, gmina Żmigród). Najniższy wskaźnik bezrobocia odnotowano w powiecie ostrowskim (7,8%, gminy Przygodzice, Sosnie, Odolanów). Dla porównania średnia stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku na dzień 31.12.2014 wynosiła 8,6% a w województwie Wielkopolskim 7,7%.

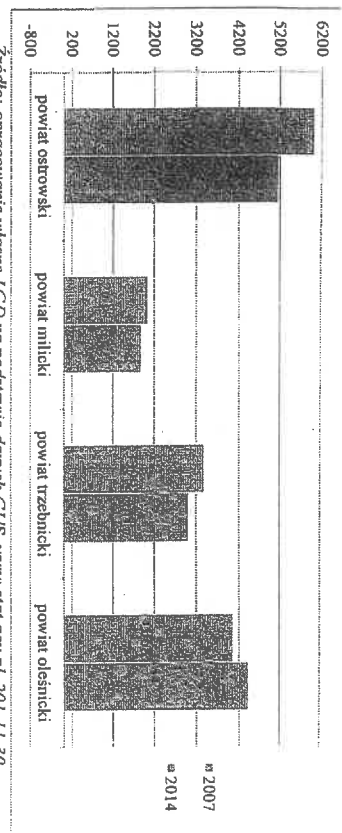
Bezrobocie w Dolinie Baryczy jest więc większe niż średnie bezrobocie na Dolnym Śląsku czy w Wielkopolsce. Przeprowadzone wywiady z przedsiębiorcami wskazują jednak na niedobór osób chętnych do pracy, zwłaszcza w zawodach związanych z usługami sezonowymi (Gastronomia, usługi noclegowe, turystyczne, edukacyjne).

Rysunek 9. Stopa bezrobocia w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014 (Koszorzowo na 31.12).

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl.

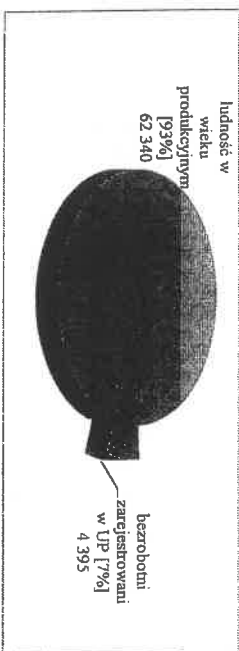
Rysunek 10. Liczba osób bezrobotnych w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 201-1-30

Warto w tym miejscu przyjąć się również, jak i udział bezrobotnych jest wśród osób w wieku produkcyjnym (18 – 65 lat wśród mężczyzn, 18 – 60 lat wśród kobiet). W roku 2014 dla obszaru LGD wynosił on 7%, co na tle całego Dolnego Śląska, gdzie wskaźnik ten wynosił 6,6%, pokazuje, że pomimo spadającej realnej liczby bezrobotnych oraz wzrastającej liczby podmiotów gospodarczych, udział bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym jest większy niż na terenie całego województwa. Wskazuje to na konieczność prowadzenia działań aktywizacyjnych w celu zmiany tej niekorzystnej tendencji.

Rysunek 11. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym na terenie LGD

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

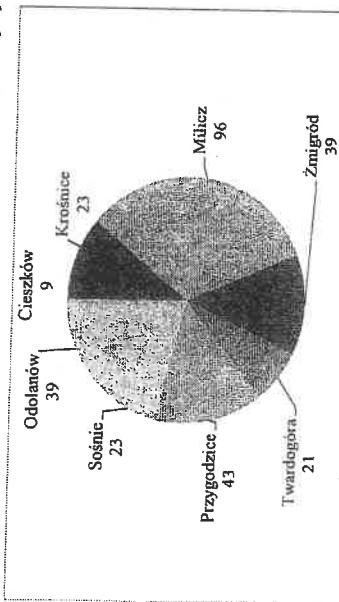
Zidentyfikowane grupy pozostające w walce z ryнком pracy to: osoby łwale bezrobotne, bez umiejętności, pomszania się, czy dostosowania się do wymogów dynamicznego rynku pracy, osoby 50+, które utraciły dotychczasową pracę i nie mają zdolności adaptacyjnych na rynku pracy, kobiety ciężące powrócić na rynek pracy po urlopie macierzyńskim (brak zatrudnienia tej grupy jest bardzo często powodowany brakiem wykwalifikowanej opieki dla dzieci, tj. żłobki i przedszkola, które zajęły by się dzieckiem co najmniej 8 godzin dziennie), osoby młode, absolwenci szkół średnich, bez przygotowania edukacyjnego w zakresie postaw przedsiębiorczych, pomszania się na rynku pracy czy edukacji związanej ze specyficzną ofertą i rozwijających się usług turystycznych.

4. Przedstawienie działalności w sferze społecznego w tym integracja i rozwój społeczny i obywatelskiego.

Na obszarze Doliny Baryczy zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym jest 293 organizacji o różnym charakterze: sportowe, edukacyjne i krajoznawcze, ekologiczne, seniorów, miłośników Kresów, kombatanckie, ZHP, OSP, wędkarskie, łowiectwo, działające na rzecz rozwoju wolonariatu, wsi i społeczności wiejskich, osób niepełnosprawnych, dzieci, amatezy, branżowe (turystyczne).

Organizacje działają w zdecydowanej mierze na zasadzie wolontariatu, nie pobierają wynagrodzenia, nie zatrudniają pracowników (wyjątkiem są Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, zatrudniające ok 200 pracowników).

Rysunek 12. Ilość organizacji pozarządowych w gminach z obszaru Doliny Baryczy wg KRS

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych KRS, www.ems.gov.pl, 2015-11-20.

LGD podejmowało szereg działań mających wzmocnić aktywność mieszkańców i przyczynić się do samoorganizacji i zakładania organizacji. Dzięki realizacji konkursu na „Najaktywniejsze Sołectwo w Dolinie Baryczy” w latach 2010 – 2014 udało się wykształcić grupę aktywnych liderów, którzy chętnie biorą w swoje ręce odpowiedzialność i zakładają stowarzyszenia, integrują działania sołectwa i mieszkańców, oraz aktywnie uczestniczą w procesach partycypacji społecznej. Tworzą bogatą ofertę rekordziela, stanowiącego dodatkowe źródło dochodu organizacji, sołectw, mieszkańców. Powstające organizacje są zainteresowane opracowaniem oferty tematycznej wsi, z nastawieniem na jej rozwój i powstanie stałej oferty. Zidentyfikowanym problemem jest brak wiedzy, umiejętności planowania i promocji oferty oraz bariera wolnego czasu i wypalenia wiejskich liderów.

Znaczną część pierwszych inicjatyw i projektów sołectw jako oddolnych inicjatyw oraz funkcjonujących na obszarze organizacji została wsparta w ramach prowadzonego przez LGD lokalnego programu grantowego Działaj Lokalnie.

Tabela 14 Program „Działaj Lokalnie” w Dolinie Baryczy.

Edycja	ilość złożonych wniosków	wartość wniosków	ilość wybranych wniosków	wartość wybranych wniosków
2010	22	93 831,72 zł	14	61 601,32 zł
2011	18	88 071,00 zł	14	60 342,00 zł
2012	26	112 160,00 zł	17	55 000,00 zł
2013	29	147 661,39 zł	17	55 000,00 zł
2014	23	111 785,90 zł	18	55 000,00 zł
2015	49	248 274,93 zł	13	55 000,00 zł
Razem	167	801 784,94 zł	93	341 943,32 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Programu „Działaj Lokalnie” realizowanego na terenie Doliny Baryczy, 2015-11-20

Dostępne w biurze LGD fachowe doradztwo w przygotowaniu projektu grantowego i jego realizacji, funkcjonujący portal społecznościowy redagowany przez grantobiorców (www.dzialaj.barycz.pl) oraz nabyte przez mieszkańców podsiawowe umiejętności z zarządzania projektami, wykorzystane zostaną przy projektach grantowych planowanych w LSR. Mimo niewątpliwych sukcesów beneficjentów programu Działaj Lokalnie w środowisku organizacji zidentyfikowane zostały braki w zakresie braku osób posiadających wiedzę nt. pisania, realizacji i rozliczania projektów, braku podstaw prowadzenia księgowości oraz organizacji wolontariatu do pracy w organizacji, brak chętnych do zakładania stowarzyszeń i przelicia na siebie odpowiedzialności za organizację i jej działania.

5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną).

Dane z końca 2014 roku wskazują na liczbę 6429 osób objętych pomocą społeczną. Stanowi to 6,55% ogółu mieszkańców.

Tabela 15 Ilość osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach.

Gmina	Ilość mieszkańców objętych pomocą społeczną w 2014	% osób objętych pomocą społeczną do ilości mieszkańców
Cieszków	567	12,08
Krośnice	1 225	14,95
Miliż	1647	6,76
Przygodzice	866	7,21
Odolanów	310	2,15
Sośnice	510	7,75
Twardogóra	130	1,00
Żmigród	1174	7,91
Razem:	6429	6,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych z gmin, 2015-11-30

Wg informacji przekazanych przez gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej, liczba osób objętych opieką społeczną na obszarze Doliny Baryczy spada, nie jest to jednak związane z interwencjami na rynku pracy, ludźmi do pracy w dużych miastach czy za granicę.

Grono osób wyjeżdżających na krótkie okresy czasu stanowią osoby młode, zasilała one najczęściej Grono osób długotrwale bezrobotnych ale też często nie zainteresowanych podjęciem legalnej pracy.

Tabela 16 Osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.z. zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku w gminach z obszaru.

PUP	Gmina	osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.z.
PUP Ostrów Wlkp.	Odolanów	119
	Przygodzice	64
	Sośnice	77
PUP Olesnica	Twardogóra	214
	Żmigród	213
PUP Trzebnica	Cieszków	77
	Krośnice	86
PUP Miliż	Miliż	285
	razem	1 135

Źródło: Dane statystyczne przekazane przez Powiatowe Urzędy Pracy, 2011-11-30

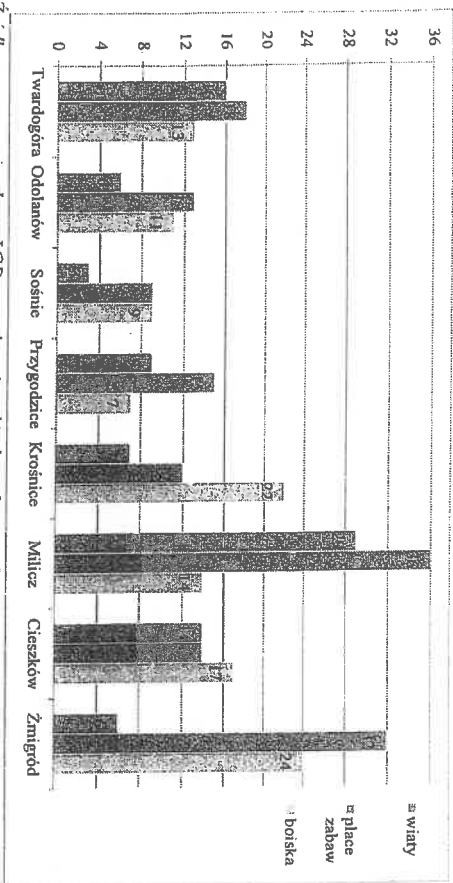
Na wykluczenie społeczne ma wpływ nie tylko stopień ubóstwa ale również dostęp do kultury i edukacji pozaszkolnej. Ciernią na niego zwłaszcza dzieci oraz osoby starsze, które samodzielnie nie są w stanie do tej oferty dotrzeć Gminne Ośrodki Kultury, ze względu na ograniczone środki, praktycznie nie inwestują w animatorów dojeżdżających na świetlicie wiejskiej.

Jednocześnie liderzy sołectw wskazują na następujące problemy: mała aktywność sołectw lub jej brak w przypadku braku inicjatywy ze strony sołtyśa lidera, bierność (wyczekujące, rozszerzone) postawy mieszkańców, brak świetlic wiejskiej, uniemożliwiających spotkanie się mieszkańców, integrację, wspólne

działania, mało oferty edukacyjnej i rozrywkowej dla dzieci i dorosłych, seniorów, brak wiedzy nt. budowania oferty tematycznej wsi, nawet wśród sołectw, które określiły charakter tematyczny swoich miejscowości. W ośrodkach miejskich mieszkańcy chętniej korzystają z oferty ośrodków i bibliotek, choć i tam brakuje animatorów kultury. W trakcie spotkań konsultacyjnych wskazywano na konieczność zaangażowania mobilnych animatorów, którzy mogliby kursować z ofertą ciekawych, twórczych zajęć dla dzieci i seniorów pomiędzy kilkoma świetlicami wiejskimi czy w okresie letnim organizować zajęcia ruchowo-krajoznawcze w oparciu o istniejącą we wsi infrastrukturę (boiska, place zabaw itp.).

Pomysłowy wykrzes przedstawia istniejącą w sołectwach infrastrukturę sportowo – rekreacyjną: wiatry, place zabaw, boiska w szrankach. Zdecydowanie najwięcej infrastruktury przypada na teren gminy Miłtisz, ale jest to też gmina o największej ze wszystkich ilości sołectw (52).

Rysunek 13. Liczba miejsc spotkań i aktywności mieszkańców (wiat, placów zabaw i boiski) na obszarze Doliny Baryczy z podziałem na gminy.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie ankiety konsultacyjnych gmin z obszaru DB, 2015-11-20

Mieszkańcy Doliny Baryczy zwracali uwagę na niemożność działania ze względu na brak lub zbyt słaby stan istniejących świetlic wiejskich jako miejsc spotkań mieszkańców. Tabela przedstawia dane wskazujące ilość sołectw w gminach Doliny Baryczy oraz liczbę świetlic wiejskich z wyszczególnieniem tych, które zostały wybudowane, wyremontowane lub zmodernizowane w ramach środków UE na lata 2007-2013.

Tabela 17 Ilość sołectw oraz ilość świetlic ze wskazaniem czy prac remontowych.

Gmina	Ilość sołectw	Ilość sołectw ze świetlicą	Ilość świetlicy wyremontowanych ze środków UE
Twardogóra	18	10	2
Odolanów	16	13	1
Sośnice	17	14	13
Przygodzice	14	11	6
Krosnice	22	11	0
Miłtisz	52	46	0
Cieszków	17	11	3
Żmigród	30	29	13
Razem	186	145	38

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie ankiety konsultacyjnych gmin z obszaru DB, 2015-11-20
Wyrotównywanie szans i zwiększenie włączenia społecznego a także wsparcie społeczne odbywa się za pośrednictwem szkół i przedszkoli.

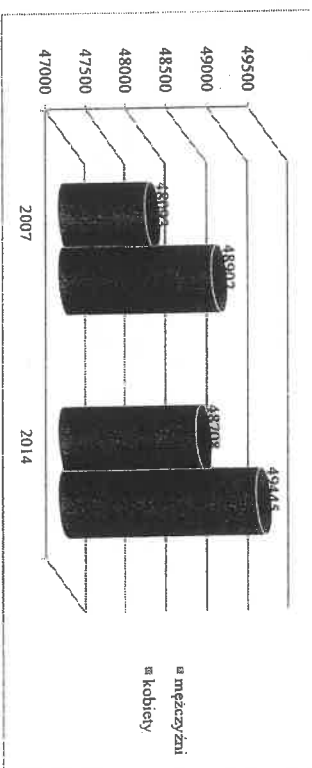
Tabela 18 Liczba placówek edukacyjnych

gmina	placówki oświatowe	przedszkole z oddziałami przedszkolnymi	podstawowe	gimnazja	ponadgimnazjalne	specjalne
Gmina Cieszków	4	1	2	1	1	0
Gmina Krosnice	3	1	3	3	0	0
Gmina Miłtisz	22	11	7	4	2	3
Gmina Odolanów	13	11	13	5	2	1
Gmina Przygodzice	12	14	7	6	1	0
Gmina Sośnice	6	14	5	2	0	0
Gmina Twardogóra	9	3	4	1	3	2
Gmina Żmigród	9	12	5	1	1	1
RAZEM	78					

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych gmin z obszaru DB, 2015-11-20

Na obszarze Doliny Baryczy istnieje, wystarczająco rozwinięta sieć szkół, ale niewystarczająco zdaniem mieszkańców rozwinięta liczba przedszkoli, żłobków lub też kompletny ich brak zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Problemem jest też niedostosowanie godzin pracy instytucji do potrzeb rodziców i ich zobowiązań zawodowych. Powoduje to niską aktywność, zniechęcenie i trudności do podejmowania pracy przez kobiety opiekujące się dziećmi. Kobiety stanowią tu dominującą grupę.

Rysunek 14. Liczba ludności na obszarze wg płeć w latach 2007-2014.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Publiczne i niepubliczne placówki edukacyjne tworzą przestrzeń wpływu nie tylko na wyrotównywanie szans dzieci i młodzieży ale również wpływają na zachowanie specyfiki obszaru. Na obszarze podjętych zostało szereg działań służących wsparciu aktywnych liderów, nauczycieli i edukatorów w zakresie realizacji i promocii działań edukacyjnych przybierających specyficzną formę. We współpracy z samorządami, nauczycielami oraz przedstawicielami licznie powstających ośrodków edukacji pozaszkolnej zrealizowany został pilotaż i opracowany został kompleksowy program Edukacji dla Doliny Baryczy. Program poprzedzony został dogłębną analizą potrzeb placówek edukacyjnych w zakresie realizacji i potrzeb związanych z prowadzeniem edukacji.

Rysunek 15. Liczba szkół biorących udział do liczby szkół nieuczestniczących w Projekcie Edukacja dla Doliny Baryczy.

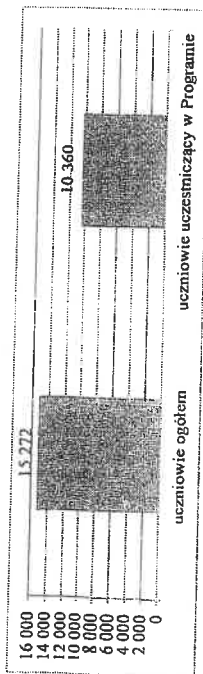
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych LGD realizującej Program Edukacja dla Doliny Baryczy, 2015-11-20

W popularyzację wiedzy o walorach środowiska oraz kultury materialnej regionu, poza szkołami włączyły się instytucje oraz przedsiębiorstwa, które opracowały bogatą pozaszkolną ofertę edukacyjną jednorodnych zajęć lub pobytów w ramach tzw. zielonych szkół.

W Dolinie Baryczy powstały lub zostały wsparte ośrodki edukacji pozaszkolnej: Rodzinny Park Przygód przy Zajeździe Górecznik w Antoninie, Kreatywny Obiekt Multifunkcyjny w Miliczu, Campus Domaślawice, Centrum Edukacyjno-Turystyczne Naturum przy spółce Stawy Milickie SA oraz publicznych: „Dom Drzewa” przy Lesnym Kompleksie Sportowym „Lasy Doliny Baryczy”, Ośrodek Edukacji Ekologicznej przy Centrum Edukacyjno-Turystyczno-Sportowym w Krośnicach.

Opracowane z udziałem nauczycieli i edukatorów wydane i udostępnione zostały nawijające do specyfiki obszaru (przyrodniczej, rybackiej, historycznej, kulturowej) unikatowe pomoce edukacyjne (50 rodzajów). Przedszkola i szkoły uzyskały informację i skorzystały w ramach pilotażu z oferty ośrodków pozaszkolnych z obszaru, aktywni nauczyciele i edukatorzy współtworzyli i dzielili się doświadczeniami zebranymi w ramach zajęć lekcyjnych i wyjazdów edukacyjnych. Szkoły i ośrodki zostały wyposażone w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć o obszarze. Opracowany został portal monitorujący aktywność szkół i ośrodków w zakresie edukacji o obszarze. www.edukaciabarycz.pl. Powołana została Spółeczna Rada na Rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy. Programem objętych zostało ponad ¼ wszystkich uczniów.

Rysunek 16. Liczba uczniów z obszaru w porównaniu do liczby uczniów uczestniczących w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych LGD Program Edukacja dla Doliny Baryczy, 2015-11-20

Powstałe narzędzia monitoringu aktywności w zakresie zdobywania wiedzy o obszarze zgodnie pozwalają na bieżąco śledzić wykorzystanie materiałów edukacyjnych i pomocy edukacyjnych. System wymaga jednak ciągłego wzmocnienia i wsparcia szkół i przedszkoli w dostępie do oferty edukacji pozaszkolnej. Niestety jak pokazują raporty poprawia się statystyka udziału lokalnych szkół w ofercie ośrodków jednak nadal zdecydowana większość, bo 80 % odbiorców oferty, stanowią szkoły spoza obszaru z obszaru Doliny Baryczy.

Najczęściej identyfikowaną barierą są wysokie koszty uczestnictwa (bilet + dojazd) w zajęciach wykluczające część z udziału w nich dzieci osób z grup defaworyzowanych. Sprzyja to nie tylko pogłębieniu wykluczenia ale też nie pozwala rozwijać świadomości specyfiki obszaru wśród najmłodszych mieszkańców.

Liderzy edukacji oraz ankietowani w ramach badań rodzice podkreśliли ogromną potrzebę wykorzystania doświadczeń z wdrażania Programu Edukacji dla Doliny Baryczy. Wskazywali na konieczność wsparcia aktywnych nauczycieli, rodziców, którzy działając na rzecz szkół w organizacjach pozarządowych nie mają wystarczających środków by realizować wyjazdy na zajęcia. Wsparcie wymagają też inicjatywy i sieciujące działania organizacji, które we współpracy ze szkołami tworzą ciekawą ofertę konkursów, przeglądów i

festiwali o tematyce regionalnej. Ważne jest też, by aktywizować liderów edukatorów i nauczycieli w zakresie powstawania i promocji innowacyjnych i kreatywnych pomocy edukacyjnych.

Nauczyciele wskazywali na braki materiałów i niewystarczającą wiedzę w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczości w tym bazujące na specyfice obszaru (rybacko, leśnictwo, fowicтво, rolnictwo, produkty lokalne i usługi), a także odnawialnych źródeł energii oraz edukacji ekologicznej i śmieciowej.

Obok zdiagnozowanego problemu związanego z edukacją najmłodszych, zdiagnozowano również problem demograficznego procesu starzenia się społeczeństwa. Dłuższe średnie trwanie życia, lepszy stan zdrowia, postęp ekonomiczny i społeczny sprawiają, że ludzie starsi stają się coraz liczniejszą grupą w całym społeczeństwie. Mimo, że starszych ludzi jest coraz więcej, nie przekłada się to na siłę i pozycję społeczną tej grupy. Starsi często sami wyczuwają się na marginesie życia społecznego, a czasem są tam po prostu spychani. Nie czują się potrzebni. Zdiagnozowano potrzebę stworzenia warunków ludzkom starszym „wyjść z cienia”, podzielenia się doświadczeniami i umiejętnościami.

6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR (linii) niż spójność przestrzenną i

Leżący na pograniczy województw dolnośląskiego i wielkopolskiego obszar Doliny Baryczy przecięty jest trzema drogami krajowymi nr 5, 15 i 25 co pozwala komunikować się przejeżdżającym Trasa 5 – Wrocław, Trzebnica, Żmigród, Rawicz, Leszno, Poznań Trasa 15 – Wrocław, Trzebnica, Milicz, Krotoszyn, Jarocin, Poznań Trasa 11 i 25 – Katowice, Oleśnica, Przygodzice, Ostrów Wlkp., Poznań lub Kalisz.

Na terenie Doliny Baryczy jest niewiele tras tranzytowych, obciążających drogi i środowisko. Region jest dobrze skomunikowany siecią dróg wojewódzkich i powiatowych oraz gminnych (choć te ostatnie są najczęściej w bardzo złym stanie), przecinających region wzdłuż i wszerz. Istnieje ograniczona ilość połączeń autobusowych z Wrocławiem, ukierunkowana głównie na uczniów i studentów, dojeżdżających codziennie do szkoły. Sieć połączeń kolejowych natomiast sukcesywnie ulega destrukcji. Stan infrastruktury kolejowej jest ogólnie zły, nie ma spójnej i wspólnej polityki planowania remontów. Komunikacja wewnątrz obszaru jest bardzo utrudniona i pogłębia podziałami administracyjnymi w tym podziałami na województwa. W znacznym stopniu jest barierą nie tylko w dostępie do rynku pracy ale również do poznawania oferty obszaru.

Oprócz wewnętrznej spójności obszaru Dolina Baryczy związanej ze spójnością terytorialną, opartą na bezpośrednim sąsiedztwie gmin, obszar charakteryzuje się spójnością geograficzną i przyrodniczą. Dolinę Baryczy w całości pokrywają największy w kraju Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”, który służy zachowaniu zarówno walorów przyrodniczych jak i krajobrazowych, specyficznego układu wsi, walorów architektury (budownictwo z rudy darniowej, cegły, kamienia, drewna) oraz największy w Polsce obszar europejskiej sieci Natura 2000 – „Ostoja nad Baryczą”.

Fakt położenia na obszarze Parku Krajobrazowego narzuca specyficzne zasady, egzekwowane w razie planowania inwestycji, działalności gospodarczej (obowiązkowa jest ocena oddziaływania na środowisko). Lokalne samorządy (poza Żmigrodem i Przygodzicami) nie podejmują niestety żadnych innych uchwał lokalnego prawa dot. dodatkowej ochrony krajobrazu czy też zachowania specyficznych walorów architektonicznych budynków, co do którego planowane są zmiany, w związku przebudową lub rozbudową LGD podjęła (opracowując i promując Katalog Tradycyjnej Architektury) oraz preferując operacje w ramach wdrażania LSR i LSROR, które zachowują i nawiązują do tradycji architektonicznych obszaru, Stowarzyszenie w ramach lokalnych kryteriów wyboru zamierza kontynuować zadania służące zachowaniu ładu przestrzennego oraz walorów architektonicznych obszaru.

7. Charakterystyka rybackiego i tynku rybackiego (liczba gospodarstw, kierunki produkcji, informacja na temat osób zatrudnionych w rybackiej)

Rybacko przez stulecia, od XIII w. kształtuje krajobraz, świat flory i fauny regionu, oraz miało ogromny wpływ na regionalne tradycje kulinarne. Historia gospodarki rybackiej zaczęła się wraz z wykorzystaniem naturalnego spadku terenu i cieków wodnych do sypania stawów oraz prymitywnej hodowli ryb. Początki rybackstwa w regionie przypisuje się zakonowi cystersów. Dynamiczny rozwój hodowli przypada na wiek XVI i panowanie w dobrach milickich i żmigrodzich rodu Kurzbachów. Okres panowania kolejnych rodów: Maltzanów (Milicz) oraz Hatzfeldów (Żmigród) świadczy o ich obecności pozostając do dziś wizytówką obszaru. Po zakończeniu II wojny światowej stawy przeszły pod zarządek Państwowych Nieruchomości Ziemińskich (3330 ha) i Dyrekcji Lasów Państwowych (2882 ha). W 1950 r. stawy milickie przeszły pod zarządek Państwowych Gospodarstw Rolnych. Po wielu próbach podzielenia i łączenia gospodarstw, w roku 2000 wojewoda wrocławski utworzył Państwowy Zakład Budżetowy „Stawy Milickie” z siedzibą w Rudzie

Słowińskiej a w roku 2011 Minister Skarbu Państwa podpisał decyzję o powołaniu spółki Sławy Miłkickej S.A. w której to województwo dołnośląskiej ma 100% udziałów.⁵

Hodowla ryb w ostatnim dwudziestoleciu prowadzona była więc przez jedno bardzo duże gospodarstwo rybackie, gospodarzące na ok. 90% arealnie oraz kilkunastu pomniejszych, dysponujących 10% arealu. Łącznie powierzchnia łustra wody przeznaczona pod hodowlę ryb sławowych wynosiła ok. 7 000 ha.

Powiatowe Inspektoraty Weterynaryjne prowadzące rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, mają zarejestrowanych 47 podmiotów, z obszaru objętego LSR, posiadających nr weterynaryjny „92”, czyli taki, który dopuszcza chów i hodowlę ryb, a także jej sprzedaż. Ponadto na obszarze zarejestrowano 76 podmiotów posiadających nr weterynaryjny „27” na obiektach wodny, bez możliwości prowadzenia chowu i hodowli ryb.

Obecnie, wg zidentyfikowanych przez LGD danych RRV-22 na terenie Doliny Baryczy funkcjonuje 26 podmiotów prowadzących gospodarkę rybacką i sprawozdających się do Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Żabieniu.

Na podstawie danych za 2014 rok zatrudnionych na stałe w rybactwie jest 271 osób, dodatkowo 80 osób zatrudnionych jest sezonowo (wg danych z LSROR w 2009 roku było tych osób 212,25, a współczynnik rybackości obszaru wynosił 2,1835 (był liczony na podstawie ilości osób zatrudnionych w sektorze rybackim przypadających na 1000 mieszkańców).

Najwięcej pracowników zatrudnionych jest w Stawach Miłkiczych S.A., bo ponad 220. Pozza Spółką na obszarze znajdują się jeszcze 3 duże gospodarstwa rybackie zatrudniające na stałe ponad 5 osób, Rybactwo stanowi dla nich podstawowe źródło dochodów są to: gospodarstwo w Rudzie Żmigrodzkiej, Przygodzicach i Mozdzanowie.

Tabela 19 *Gospodarstwa rybactwa, rybacy indywidualni zidentyfikowani przez LGD poprzez przekazanie RRV-22 za 2014 rok.*

Gmina	liczba rybaków, gospodarstw rybactwa	powierzchnia stawów	wartość produkcji mierzona w przychodach z działalności połowowej wraz z wartością całkowitą produkcji (wraz z rybami konsumpcyjnymi i materiałami obsadowymi)	liczba osób zatrudnionych na stałe w gospodarstwach rybactwa
Ceszków	4	131,61	492 504,74 zł	8
Krosnice	4	24,70	110 044,00 zł	3
Milicz	11	6 442,59	18 664 537,80 zł	229
Przygodzice	1	659,90	2 503 780,00 zł	14
Sobnie	1	322,13	2 322 130,00 zł	7
Twardogóra	3	496,31	83 800,00 zł	2
Żmigrod	2	176,21	1 172 170,02 zł	8
Razem	26	8 253,45	25 348 966,56 zł	271

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie RRV-22 za 2014 przekazanych przez rybaków do LGD, 2015-11-30

Każdy podmiot prowadzący chów i hodowlę ryb zajmuje się hodowlą karpia, którego wartość produkcji to ponad 25 mln przychodu (wg danych z RRV-22 za 2014 rok). Oprócz karpia najczęściej i w największej ilości hodowane są amur, sum europejski, karaś, lin i szczupak.

Działalność sektora do roku 2012 ograniczała się do produkcji ryb (głównie karpia- 93% ale i innych ryb śludkowodnych: amur, tobyga, sum, sandacz, szczupak –łącznie 7%), w cyklu 3-letnim (metoda Dubischka, nastawionych w 100% na odłów i sprzedaż przedświąteczną żywej ryby albo bezpośrednio przez gospodarstwa rybackie albo poprzez pośredników w dużych ośrodkach miejskich).

Wysoka zależność od rybactwa pozwoiliła na wsparcie i rozwój branży w latach 2007-2013 w ramach PO RYBY. Wiele gospodarstw skorzystało z dopłat wodnohodowlawczych zapewniających wsparcie i rekompensaty za prowadzenie gospodarki rybactwa na terenach cennych przyrodniczo. Przyczyniło się to nie tylko do modernizacji parku maszynowego gospodarstw ale również wzrostu świadomości i odpowiedzialności rybaków za zachowanie specyfiki obszaru. Wsparcie, z programu PO RYBY 2007-2013 za pośrednictwem LGR, gospodarki rybactwa w zakresie promocji, natrikcyjnienia a także podtrzymywania i rozwoju działalności

⁵ Źródło: www.slawymilkickej.pl

rybactwa, przyczyniło się do podejmowania w ramach gospodarstw rybactwa dodatkowej lub równoległej działalności gastronomicznej, przetwórczej, turystycznej, rekreacyjnej, edukacyjnej czy noclegowej. Pozwoliło to nie tylko zachować miejsca pracy powiązane z rybactwem ale przyczyniło się do rozwoju branży i wzrostu zatrudnienia. Do końca 2014 roku liczbą osób zatrudnionych w sektorze rybackim wzrosła do 271, czyli o 58,75 osób.

11 podmiotów, w tym rybaków indywidualnych, gospodarstw rybactwa i przedsiębiorstw rybactwa skorzystało z możliwości rozwoju oraz dywersyfikacji działalności gospodarstw rybactwa. Gospodarstwa rybactwa sięgali po środki na tworzenie łowisk czy budowę rybakowców. Rybacy chcą wyjść do klienta indywidualnego inwestowali w sprzęt niezbędny do sprzedaży bezpośredniej ryb, w tym w przewoźne narzędzia i środki transportu. 7 podmiotów rybactwa podjęło się również reorientacji działalności rozporządzając działalność gastronomiczną i noclegową: Sławy Miłkickej SA, gospodarstwo rybactwa Ruda Żmigrodzka, gospodarstwo rybactwa Milicz, gospodarstwo rybactwa Kaszowo, gospodarstwo rybactwa Dziadkowie, gospodarstwo rybactwa Ceszków, gospodarstwo rybactwa Drogoszewice.

Na terenie Doliny Baryczy powstały 2 przetwórcze ryb. Pierwsza prowadzona jest przez Sławy Miłkickej S.A. (gm. Milicz), druga przetwórcza utworzona została w Gospodarstwie Rybactwa Ruda Żmigrodzka (gm. Żmigrod). Jeden podmiot rybactwa z gminy Milicz zakupił mobilną paroszczalnię do obwodowej sprzedaży ryb i obsługi sprzedaży na imprezach.

Utrzymanie i wsparcie działalności rybactwa oraz stworzenie możliwości dalszego rozwoju oferty. Jest kierunkiem poszukiwań i warunkującym zachowanie specyfiki obszaru. Należy zwrócić jednak uwagę na istotne problemy takie jak deficyt wody, niewłaściwa gospodarka wodna i melioracyjna utrudniająca dopływ wody z mniejszych cieków wodnych, straty w rybostanie dokonane przez dzikie zwierzęta w tym gąbki chronione. Degradację i zarastanie zbiorników wodnych, następuje poprzez brak należytej konserwacji: Kłusownicow, ale też braku punktów sprzedaży karpia, rosniące koszty produkcji nie rekompensowane ceną – niewielka opłacalność. W świetle tych problemów oraz znaczenia gospodarki rybactwa cała grupa rybaków i osób powiązanych z rybakowem została zidentyfikowana jako defaworyzowana.

Karp jako najbardziej rozpoznawany produkt z stał się elementem wizualnym „sprzedającym” całą unikatową powiazaną z jego produkcją ofertę przyrodniczo - kulturową obszar. Największą i unikatową w skali Europy inialnywą promującą obszar za pomocą produktu lokalnego są odbywające się od 2006 przez kolejnych 10 edycji Dni Karpia w Dołnie Baryczy. Jest to cykl wydarzeń koordynowanych przez LGD, odbywający się przez ponad 2 miesiące, jestnią w trakcie odławów ryb. Ma on na celu promocję wśród mieszanctw i turystów specyfiki obszaru, walorów przyrodniczych, kuchni regionalnej, aktywnego i przyjaznego środowisku sposobu spędzania wolnego czasu. Inicjatywa Dni Karpia znaczenie wpłynęła na wydłużenie sezonu turystycznego w Dołnie Baryczy, przyciągnęła ok 100 tys. bezpośrednich uczestników do gospodarstw rybactwa zainteresowanych poznanieniem specyfiki gospodarstw rybactwa (w roku 2006 odbyło się 1 wydarzenie edukacyjne, w roku 2015 już 15), smaku ryb (kolacje z cyklu „ryba do srya” organizowane są od 2008 – 1 jedna kolacja, w roku 2015 – 18). Archiwalnym wydarzeń oraz miejsce prezentacji oferty poszczególnych edycji znajduje się w prowadzonym przez LGD serwisie promocyjnym www.dnikarpia.barycz.pl.

Dzięki temu działaniu i rozpropagowaniu mody na spożycie karpia na co dzień lokalne restauracje stały się stałymi klientami gospodarstw rybactwa praktycznie przez cały rok. Podmioty gastronomiczne, punkty sprzedaży oraz przetwórcze, paroszczalnie ryb stanowią istotną grupę wsparcia.

Niesiety same gospodarstwa rybactwa w niewielkim dotychczas stopniu zainteresowane były promocją swojej oferty – ryb w restauracjach i informowaniem z jakiego gospodarstwa ryb są podawane w lokalach. W tym zakresie współpraca podmiotów rybactwa z innymi podmiotami jest niewystarczająca, brakuje mechanizmów weryfikacji pochodzenia karpia jako markowego produktu regionalnego, środowisko hodowców karpia jest hermetyczne, niezintegrowane i nie ma lobby dbającego o ich interesy. Stąd potrzeba licznych działań zmierzających do integracji podmiotów i działań, promocji i certyfikacji produktu w krajowych i unijnych systemach jakości.

Dzięki współpracy wielu podmiotów (samorządów, organizacji, przedsiębiorców i usługodawców) a także dzięki wzrosłowi wiedzy i świadomości mieszkańców i turystów na temat prowadzonej gospodarki rybactwa, dotychczasowy krótki okres sprzedaży przedświątecznej znaczenie rozciąga się poza ten sezon – co realnie wpływa na sposób prowadzenie gospodarki w tym dostosowania produktów i przetworstwa oraz stworzenia łancuchów dostaw produktów z ryb na lokalnym rynku.

Dni Karpia realnie wpłynęły na spójność karpia na co dzień. Lokalne restauracje stały się stałymi klientami gospodarstw rybactwa praktycznie przez cały rok (stał wymuszona przez rynek potrzeba inwestycji gospodarstw w przetwórcze ryb i paroszczalnie). Zainteresowanie Dniami Karpia ma tendencję rosnącą. Impreza została doceniona jako najlepszy sieciowy produkt turystyczny Dolnego Śląska⁶ oraz jedna z lepszych

⁶ Nagroda w konkursie Dołnośląskiej Organizacji Turystycznej w roku 2009

promujących region za pomocą produktu regionalnego⁷. W roku 2014 została wyróżniona w Parlamencie Europejskim jako jedna z 25 najmniejszych europejskich inicjatyw oddolnych, integrujących społeczność obszarów wiejskich. Istotną wg wszystkich partnerów jest dalsza promocja oferty obszaru oraz kontynuacja Dnia Karpia w Dolinie Baryczy.

3. Krótki opis dziedzictwa kulturowego: zabytków

Unikatowe Wałowy przyrodnicze

Obszar Doliny Baryczy leży na terenie makroregionu geograficznego Obniżenia Miłocko-Głogowskiego, w dwóch mezoregionach: Kotlinie Zmigrodzkiej i Kotlinie Miłockiej, obejmując też rozciągające je Wzgórze Krosińskie - część Wału Trzebnickiego (wg klasyfikacji Kondrackiego⁸). Działający krajobraz Doliny Baryczy został ukształtowany przez wiele stuleci działalności ludzkiej, w szczególności przez datującą się od średniowiecza gospodarkę stawową. Powierzchnie zajęte przez stawy, łąki, pola uprawne i lasy zmieniły się w zależności od sytuacji gospodarczo-politycznej, a także czynników klimatycznych, zwłaszcza wielkości opadów. Ze względu na bogactwo ornitofauny kompleksy stawów objęte **Obszary chronione**. Znajduje się tu największy Park Krajobrazowy w Polsce (87 040 ha - część dolnośląska 70 040 ha, część wielkopolska 17 000 ha), kilka rezerwatów - w tym jeden objęty światową konwencją o ochronie obszarów wodno-błotnych z Ramsar, a w ostatnich latach wyznaczone zostały dwa obszary sieci Natura 2000.

Obszar Specjalnej Ochrony „Dolina Baryczy” sieci Natura 2000 obejmuje obszar 55516,83 ha (ok. 76% w woj. dolnośląskim i 23% w woj. wielkopolskim). Na obszarze tym zidentyfikowano łącznie 64 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 37 gatunków lęgowych i 27 gatunków migrujących. **Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą”** (tzw. ostoja siedliskowa), pokrywa się z niewielkimi odchyleniami z granicami Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy.

Przed przeprowadzeniem inwestycji i przedsięwzięć mogących negatywnie wpłynąć na gatunki i siedliska chronione w ramach sieci Natura 2000 wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Na terenie Doliny Baryczy znajdują się następujące rezerwy: Stawy Miłockie, Wydymacz i Olszyny Niezgodzkie. **Rezerwat Stawy Miłockie** jest objęty Konwencją Ramsar (o ochronie obszarów wodno-błotnych); posiada on między innymi rolę w ochronie fauny, szczególnie ptaków. Tereny o powierzchni 25 700 ha mają status ostoi BirdLife International). Stawy Doliny Baryczy o powierzchni 7 000 ha zaliczone zostały do światowej sieci obiektów wodnych LivingLakes. **Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”** pozostaje pod nadzorem odpowiednio Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Park ma duży wpływ na chronione siedliska przyrodnicze i zwierząt, dlatego iż istnieje konieczność uzgodnienia na jego terenie nowych inwestycji. Częściowo zabezpiecza przed zagospodarowaniem w niewłaściwy sposób obszarów cennych przyrodniczo.

Obszary leśne stanowią 40 % całej powierzchni Doliny Baryczy, co plasuje je znacznie powyżej krajowej średnicy. Obszary te, w przeważającej części są pod zarządem Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz w Poznaniu. Gospodarka prowadzona przez Lasy Państwowe sukcesywnie dostosowywana jest do modelu lasu wielofunkcyjnego, w których obok dominującej do niedawna funkcji produkcyjnej, uwzględnia się inne funkcje, w tym ochrony przyrody, edukacji, rekreacji i turystyki. Na terenie Doliny Baryczy działają 2 Lesne Kompleksy Promocyjne: „Lasy Doliny Baryczy” obejmujące nadleśnictwo Miłocice i Zmigród, oraz Lasy Rychalskie, obejmujące nadleśnictwo Antonin. Rozwój myślistwa i łowiectwa umożliwiają na tym terenie kwatery myśliwskie.

Udział trwałych użytków zielonych w poszczególnych gminach wchodzących w skład obszaru Natura 2000 jest zróżnicowany i wprost proporcjonalny do udziału siabych gleb. Charakterystyczne jest występowanie dużych areatów łąk i pastwisk w gminach obejmujących przyrodniczy odcinek Baryczy (Sosnie 16%, Przygodzice 17%, Odolanów 26%). Zachowały się tu stosunkowo duże obszary łąkowych ekosystemów otwartych, a zwłaszcza wyróżniają się, unikatowy na Dolnym Śląsku, rozległy kompleks bardzo cennych pod względem przyrodniczym Łąk Odolanowskich.

Zbiorniki wodne są najwęższym przyrodniczo typem siedliska na tym terenie. Prawie wszystkie obecnie występujące zbiorniki, poza kilkoma małymi starorzeczami Koło Sułowa, to stawy, których historia sięga średniowiecza. Z nimi związana jest znaczna część różnorodności przyrodniczej obszaru, w tym większość wartości stanowiących o uznaniu go za obszar płasi (łęgowska, żerowska, żerowska, stawy) podczas

migracji ptaków), a także część gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (różanka, wydra, bobr, kumak niższy, traszka grzebieniasta oraz siate żerowska nietoperzy).

W Dolinie Baryczy preferowane są przedsięwzięcia przyczyniające się do zachowania wymienionych powyżej walorów przyrodniczych, ich zrównoważonego wykorzystania, rozwijające i urozmaicające ofertę turystyczną obszaru i tworzące miejsca pracy w branżach istotnych społecznie (turystyka, rybackość, edukacja na rzecz obszaru), służące zachowaniu i edukacji tych wyjątkowych walorów.

Ze względu na ponadgminny charakter walorów przyrodniczych oraz udostępniających je szlaków turystycznych, kompleksowo wyremontowane, oznakowane ora uzupełnione o infrastrukturę turystyczną zostały 420 km szlaku konnego oraz 80 km szlaku kajakowego po rzece Barycz. LGD jest na mocy pozwoleni Zidentyfikowanym, w ramach spotkań konsultacyjnych przez osoby zajmujące się promocją gmin a także wyniki badań usługodawców turystycznych i turystów; problemem okazał się brak oznakowania i kompleksowej promocji najbardziej popularnej i dostępnej rowerowej i pieszej oferty turystycznej. Ze względu na zaangażowanie plany realizacji kolejnych odcinków i plany włączenia ich w istniejący system szlaków, wsparcia wymaga ich budowa, ale też remonty i oznakowanie i promocja oferty na szlakach.

Walory kulturowe

Dolina Baryczy obfituje zabytki kultury materialnej podkreślającej jej specyficzny charakter obszaru leżącego na pograniczu Śląska i Wielkopolski. Na charakterze kultury Doliny odcisnęły też decydujące piętno warunki naturalne. Z wczesnego średniowiecza pochodzą ślady najstarszych budowli obronnych w Dolinie Baryczy (grodziska w Lelikowie czy Wrocławicach). Ze średniowiecznych budowli obronnych na terenie doliny zachował się jedynie zamek w Miłoczu. Istniejąca w Zmigrodzie wieża mieszkalna zwana kaszelańską powstała w XVI wieku na fundamentach wieży średniowiecznej. Na uwagę zasługują pałac Maltzanów z klasycystycznym parkiem w Miłoczu, okazały pałac Hatzfeldów w Zmigrodzie (spłonął w roku 1945; w roku 2008 ukończono remont zachowawczy części ruin), pałac myśliwski w Antoninie zbudowany w XIX w. przez Antoniego Radziwiła, który wstawił się pobytem i koncertami Fryderyka Chopina. W Mojej Woli w gminie Sosnie znajduje się kolejny pałac myśliwski, unikat na skalę europejską, którego ściany zewnętrzne są wyłożone korą dębu korkowego. Interesujący jest zamek myśliwski von Salischoffów zbudowany na kształt wieży ryckarskiej (obecnie siedziba gospodarstwa rybackiego „Mozdżanów”) czy Zamku Myśliwskim (obecnie pensjonat i restauracja „Hubertówka”). W wielu miejscowościach Doliny Baryczy znajdują się mieniejsze pałace lub majątek von Reichenbachów w Goszczu, bencie część stanowi mieszkanie czynszowe a druga część po renowacji pełni funkcje kulturalne. W ubogiej Dolinie Baryczy powstawały głównie drewniane kościoły i to tylko w większych miejscowościach. Najstarsza zachowana drewniana świątynia, za to z unikalnym oryginalnym wyposażeniem, znajduje się w Trzebniku. Kościół św. Macieja w obecnym kształcie pochodzi z XVII wieku, został jednak wzniesiony na miejscu starszej świątyni, według podań założonej jeszcze przez św. Wojciecha. Przy wielu z wyjątkowych zabytków powstała oferta rekreacyjna, kulturalna lub edukacyjna dla mieszkańców lub turystów.

Z inicjatywy LGD powstał nowy, unikatowy **Kolorowy Szlak Karpia** - szlak atrakcji Doliny Baryczy - zabytków oraz miejsc z ciekawą, godną polecenia ofertą rekreacyjną, kulinarną, edukacyjną, promującą walory obszaru. Wizerunek szlaku tworzy 30 kolorowych karp, ustawionych w tych miejscach. Każdy z karp jest odrębnym dziełem sztuki. Dzięki innowacyjnemu charakterowi szlaku i ukrytym przy karpach skrytkom geocachingowym, ciągle jest o nich głośno wśród entuzjastów tej formy turystyki. Szlak i oferta są promowane na stronie www.kolorowyszlakkarpia.barycz.pl.

9. Książka charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca branży gospodarskich agroturystycznych, wskazania Schneidera (intensywność ruchu turystycznego).

Dolina Baryczy, a szczególnie obszary wodne, zostały wskazane w badaniach jako wyjątkowo atrakcyjne. Turystyka aktywna rowerowa, konna, piesza ale i kulinarna (bazująca na produktach rybactwa) jest już bardzo rozpoznawalną wizytówką. Według przeprowadzonych w 2014/2015 badań⁹ o Dolinie Baryczy słyszano dotychczas 94,4% ogółu respondentów, w tym 96,5% jej mieszkańców oraz 90,0% mieszkańców ośrodków docelowych działań promocyjnych prowadzonych przez LGD (Wrocław i Ostrow Wielkopolski). Najczęstsze skojarzenia ogólną się wokół: łodowli; karp, ryb, stawów (51,7%), krajobrazu, parków krajobrazowych

⁹ Badania pt. „Rozpoznawalność marki Doliny Baryczy”, Biostar 2015

⁷ ILM miejsce w ogólnopolskim konkursie na imprezy najlepiej promujące region za pomocą produktu regionalnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2010.

⁸ Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski, Wikipedia

(35,0%), rzeki Barycz, spływów kajakowych (38,9%), dzikiego ptactwa, birdwatching (27,1%), oraz wokół czystsęgo regionu, przyrody, rezerwatów. Zachowanie tych obszarów jest priorytetowe.

Obszary te jednak wykluczają się ze względu na niedobór wody. Rabunkowa, ale też uzasadniona, bo niezbędna do prowadzenia gospodarki rybnej polityka poboru wody wpływa na jej brak w rzecze Barycz w sezonie turystycznym. Niedobór i niskie stawy wód powodują często zaprzestanie przez rybaków hodowli karpia na najbliższej problematycznej zbiornikach, to z kolei powoduje ich zaraszenie i ubożenie z powodu braku rlnego pokarmu najbardziej charakterystycznych gatunków planktonu.

67,4% ogółu badanych powiązanie z obszarem Natura 2000 postrzega jako aut Doliny Baryczy, gdyż dzięki ochronie siedlisk Dolina Baryczy jest wyjątkowo cennym przyrodniczo obszarem, co przyczynia się do wzrostu ruchu turystycznego – tworzenia miejsc pracy związanych z usługami.

Dalsze wsparcie przedsięwzięć związanych z obsługą ruchu turystycznego tj.: pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, wypożyczalnie sprzętu (kajaki, rowery, sprzęt optyczny do obserwacji ptaków), kawiarnia wędkarskie, sąjnie, restauracje, wiary turystyczne jest wskazanym przez badanych jak i mieszanów obszaru preferowanym kierunkiem interwencji.

Tabela 20 *Łość obiektów noclegowych i osób korzystających z tych obiektów 2007 i 2014.*

gmina	2007		2014	
	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem
Oderlandów	3	1836	4	3886
Przygodzice	4	3218	4	1914
Krosnice	2	888	4	4117
Milicz	8	7813	5	6204
Twardogóra	0	0	1	1148
Żmigrod	2	1256	1	128
razem	19	15011	19	17397

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, brak danych Gminy Sośnie i Cieszków

Wg danych z GUS liczba obiektów nie wzrosła, jednak wzrosła ilość korzystających z tych obiektów o 2 386 osób.

Tabela 21 *Łość osób korzystająca z obiektów noclegowych turystycznych.*

Gmina	2014		2007		2014:2007		% wzrost liczby korzystających z noclegów h. z noclegów
	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	
Oderlandów	4	3886	3	1836	1	2050	112%
Przygodzice	4	1914	4	3218	0	-1304	-41%
Krosnice	4	4117	2	888	2	3229	364%
Milicz	5	6204	8	7813	-3	-1609	-21%
Twardogóra	1	1148	0	0	1	1148	0%
Żmigrod	1	128	2	1256	-1	-1128	-90%
razem	19	17397	19	15011	0	2386	16%

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-20

Dzięki inwestycjom powstała oferta, która nie jest już w stanie obsłużyć rosnącego ruchu turystycznego. Dlatego ten obszar wymaga szczególnego wsparcia.

Według danych z GUS łość korzystających z noclegów (wskaznik Scheidera) od roku 2007 odnotowano wzrost liczby nocujących w obiektach turystycznych z 15011 w 2007 do 17397 w 2014¹⁰. Co stanowi wzrost o 16%. Należy jednak zauważyć, że niewiele obiektów noclegowych spełnia coroczny obowiązek sprawozdawczy względem GUS, a nawet nie jest prawdopodobnie w tych statystykach ujętych (nie zmienia się liczba diagnozowanych obiektów pomiędzy 2007 a 2014), stąd wnioskujemy, że łość turystów nocujących w Dolinie Baryczy jest znacznie większa.

Mimo braku realnych danych jest to jedyny wskaźnik obrazujący progres w rozwoju potencjału turystycznego, dlatego też zostanie wykorzystany jako dana wyjściowa do porównania zmiany oddziaływania interwencji w sferze turystycznej.

Położenie w odległości ok. 1 godz. drogi od aglomeracji Wrocławia, Poznania, Leszna, Kalisza oraz stosunkowo dobra sieć połączeń sprzyjają jednolitości wyjazdów – coraz częściej korzystają z nich również sami mieszkańcy – poznając w ten sposób walory i atrakcje sąsiednich gmin.

Na wzrost rozpoznawalności, a tym samym zainteresowania turystyką w Dolinie Baryczy, mają bez wątpienia wpływ działania promocyjne realizowane przez LGD we współpracy z licznymi partnerami, szeroka oferta produktów lokalnych i usług turystycznych Dolina Baryczy Poleca, organizacja Dni Karpiu w Dolinie Baryczy, wsparcia Święto Sądów, promocja szlaku kajakowego, komego, działania edukacyjne ze szkołami, ośrodkami edukacyjnymi czy też współpraca z podmiotami gastronomicznymi. Mimo dynamicznego rozwoju oferty turystycznej przetrwałej i promującej specyficzny charakter Doliny Baryczy oraz wciąż duży potencjał w tym zakresie, branża wciąż jednak boryka się z trudnościami: zły stan połączeń komunikacyjnych, utrudniający dotarcie w wybrane miejsca Doliny Baryczy, niewystarczające oznakowanie drog, słabe lub brak zupełnie oznakowania dojazdu do atrakcji, brak oferty przy zabawkach, możliwości zwiedzenia, słabe kompetencje językowe blokujące możliwość otwarcia się na turystów zagranicznych oraz brak bazy noclegowej w odpowiednim standardzie dla dużych grup 40-50 osób.

10 Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreslających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych, występujących na obszarze), w tym promocyj i sprzedaż w takich produktach.

Dolina Baryczy jest obszarem o wyrazistych produktach lokalnych oraz usługach turystycznych, związanych ze produkcją specyfiką regionu. W celu wyróżnienia i promocji najbardziej charakterystycznych i przyjaznych środowisku produktów i usług wysokości jakości w roku 2008 wprowadzono w regionie unikatowy i dotąd nie powtórzony w skali kraju regionalny system promocji „Dolina Baryczy Poleca”. System polega na promocji wyróżnionym Znakem oferty ale również kompleksowemu wsparciu objętych promocją producentów i usługodawców, dofinansowaniu z prowadzenia działalności, znajomości specyfiki Doliny Baryczy, wsparcie merytoryczne w rozwoju oferty, inicjowaniu oraz wspieraniu współpracy pomiędzy podmiotami oraz sieciami producentów i usług. Wskutek działań związanych ze wsparciem producentów i usługodawców oraz licznymi i różnorodnymi działaniami promocyjnymi w regionie oraz poza nim, mamy do czynienia ze stale zwiększającą się ilością produktów i usług posiadających Znak.

Tabela 22 *Wykaz ilości podmiotów objętych znakiem Dolin Baryczy Poleca*

Rok	Produkty	Usługi
2008	15	--
2009	21	14
2010	26	19
2011	18	20
2012	Użytkownicy: 16 Kandydaci*: 5	Użytkownicy: 17 Kandydaci: 6
2013	Użytkownicy: 17 Kandydaci: 1	Użytkownicy: 21 Kandydaci: 6
2014	Użytkownicy: 18 Kandydaci: 10	Użytkownicy: 25 Kandydaci: 10

Źródło: Opracowanie LGD, dane Kapituła Znaku DBP.

Spośród grup produktów charakterystycznych obszar wyróżniamy: ryby i produkty przetwórstwa (filety, ryby wędzone, przetwory marynowane), dziczyzna, owoce sadownicze i produkty przetwórstwa (soki, przetwory), wyroby piekarnicze i cukiernicze, nabiał (sery krowie, owoce, kozie, jajka kur zielononóżek (turkoptawianych), miód; Ww. produkty lokalne, pochodzące z wywarzone w regionie, związane z lokalnymi tradycjami, historią, gospodarstw, promowane są za pomocą ww. Znak. Z inicjatywy niektórych producentów oraz przy wsparciu Partnerstwa część z nich trafiła na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako produkt tradycyjny: karp mliński, miód wielokwiatowy z Doliny Baryczy, syrop malinowy z Doliny Baryczy oraz chleb gogotowski¹¹. Na 44 produkty z Dolnego Śląska 4 jest z Doliny Baryczy. Na Listę wpisany jest produkt, którego jakość lub wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze stosowania tradycyjnych metod produkcji. Za tradycyjne uważa się metody wykorzystywane od co najmniej 25 lat. Produkt ubiegający się o taki wpis powinien ponadto stanowić element tożsamości społeczności lokalnej i należeć do dziedzictwa kulturowego regionu, z którego pochodzi. W w. formy służą promocji obszaru i zwiększeniu wiedzy o nim, nie zapewniają jednak formy prawnej ochrony samym produktom, często wytworzonym w specyficzny sposób. Najpewniejszą formą ochrony produktów regionalnych, najbardziej podkreślających specyfikę obszaru i czerpiących swoją siłę z regionalnego pochodzenia, daje Unijny System Ochrony Produktów Regionalnych. Jedynym produktem z Doliny Baryczy, który ma szansę ubiegać się o chronione oznaczenie, jest karp mliński. Dotychczas w tym kierunku poczyniono liczne kroki (m.in. badania składu mięsa karpia mające dowieść jego wyższą jakość nad karpitem tego samego gatunku/odmiary ale z innego obszaru), póki co nie zostały one jednak zwietrzone sukcesem. Skuteczna rejestracja karpia mlińskiego w unijnym systemie ochrony wymusi na lokalnych producentach stosowanie ujednoliconych zasad produkcji, trzymanie wysokiego poziomu oraz pomoże w radzeniu sobie z nieuczciwą konkurencją, podszycującą się pod renomę karpia mlińskiego. Zależać jednak będzie od gotowości do współpracy i certyfikacji samych producentów karpia.

Promocja produktów i usług lokalnych (noclegi, gastronomia, rekreacja i edukacja) odbywa się w znacznej mierze za pomocą systemu promocji „Dolina Baryczy Poleca” - wydawane są materiały o obszarze zawierające informacje o ofercie, prowadzony jest serwis www.dpoleca.barycz.pl. Podmioty ze Znakami „Dolina Baryczy Poleca” na preferencyjnych warunkach uczestniczą też w imprezach lokalnych promujących walory i ofertę obszaru, tj. Dni Karpia w Dolinie Baryczy czy Jarmarki Święteczne. Podmioty realizują również działania promocyjne we własnym zakresie. Sprzedawcy produktów i usług lokalnych odbywa się w dużej mierze bezpośrednio w miejscu wytwarzania, sprzedawcy produktów i usług, podczas imprez lokalnych (jarmarki), które organizuje Partnerstwo oraz podczas wyjazdów na zaproszenie na imprezy i wydarzenia związane z promocją regionów i zdrowego odżywiania i życia. Z przeprowadzonych badań¹² wynika jednak jasno, że wskutek działań promocyjnych wzrosła rozpoznawalność najbardziej związanych ze specyfiką obszaru produktów. Problemy zgłaszane przez ten sektor: produkty wytwarzane są na małą skalę, są tu wytwarzane i tu powinny być sprzedawane, ale ogranicza to możliwość zbytu. Podmioty ze Znakami DBP nie mają wolnych środków na działania promocyjne czy rozwój oferty. Jeżeli promocja jest wykonywana we własnym zakresie, to jest dziedziną mocno niedofinansowaną i bagatelizowaną, jakość promocji jest niska. Producentom i usługodawcom brakuje wiedzy, kompetencji i środków do wydawania kompleksowych materiałów promocyjnych dla swojej oferty.

1.1. Prowadzenie najważniejszych problemów, potrzeb, zasobów i potencjału obszaru.

Grupy szczególnie defaworyzowane w dostępie do rynku pracy.

- Osoby długotrwale bezrobotne, w tym niezarejestrowane i osoby pozostające w szarej strefie;
- Kobiety powracające na lokalny rynek pracy;
- Osoby z grupy 50+ w szczególności zwolnione przez poprzedniego pracodawcę i poszukujące zatrudnienia;
- Młodzież po zakończeniu nauki;
- Osoby zatrudnione w rybnictwie.

W ramach planowania interwencji na rynku pracy należy uwzględnić przede wszystkim, motywację przedstawicieli poszczególnych grup do wejścia na rynek pracy. Największą motywację wykazują kobiety powracające na rynek pracy, osoby 50+ oraz młodzież. I to ich szczególnie warto wspierać oraz zadbać o to, by zdobyli niezbędną wiedzę z zakresu zasad prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach rozwijania przedsiębiorczości należy przewidzieć wspieranie działań ułatwiających przedstawicielom tych grup podjęcie zatrudnienia. Wsparcie wymaga również rozwój usług z zakresu usług opiekuńczych nad dziećmi, tak aby ułatwić matkom decyzję o powrocie na rynek pracy.

W ramach działań związanych z diagnozą partycypacyjną dokonano identyfikacji grup społecznych, które szczególnie słabo angażują się w aktywność i życie społeczne obszaru, grupy te to:

- Seniorzy (osoby z grupy 60+);
- Młodzież (grupa wiekowa od 18 do 25 lat);

Niski udział przedstawicieli tych grup w życiu społecznym obszaru ma odmienne źródła. Seniorzy wykazują duże zainteresowanie udziałem w życiu społecznym, jednak na przeszkodzie stoją im głównie kwestie związane z niskim dostępem do komunikacji publicznej wewnątrz obszaru i brak środków. Istotnym elementem jest też brak wiedzy i kompetencji w planowaniu samodzielnych działań oraz obawa przed biurokracją. Jednocześnie należy wskazać, że wszystkie grupy korzystają z ofert organizowanych w miejscowościach zamieszkania, odbywających się w świetlicach wiejskich, w tym oferty, którą tworzą w sposób zaangażowany sami mieszkańcy.

Niski udział w życiu społecznym obszaru młodzieży jest wynikiem braku atrakcyjnej dla niej oferty zajęć czy to w świetlicach wiejskich czy ośrodkach kultury. Oferta tych instytucji skierowana jest głównie do dzieci. Dodatkowym utrudnieniem jest współczesny model spędzania czasu wolnego czy komunikowania się w świecie wirtualnym, a nie realnym.

W ramach lokalnych kryteriów wyboru operacji zaplanowany został system wspierający działania na rzecz aktywizacji tych grup, w którym planuje się wykorzystać doświadczenia programu Działaj Lokalnie. Ponadto wspierany będzie rozwój usług z zakresu usług opiekuńczych dla seniorów, tak aby ułatwić im kontakt z innymi seniorami i możliwość realizacji wspólnych działań.

Preferowane do wsparcia będą osoby młode, chcące zakładać lub rozwijać ofertę spędzania wolnego czasu w tym turystyczną i edukacyjną. Przewiduje się wsparcie innowacji, co skutkować może niespotykanymi dotąd na obszarze atrakcyjnymi, odpowiadającymi potrzebom osób młodych. Preferowany zakres operacji obejmować będzie wsparcie inicjatyw NGO tworzonych we współpracy z partnerami publicznymi, angażujących mieszkańców oraz fizycywnych się do zwiększenia oferty spędzania wolnego czasu i ogólnie dostępnej. Istotną grupą wsparcia będą rybaczy, osoby po 50+ oraz młodzi domownicy rybaków. Na podstawie przeprowadzonych wywiadów są to osoby przekazujące prowadzenie gospodarstw rybackich osobom młodym, bardzo doświadczone ale bez wystarczających kompetencji w zakresie podejmowanie dodatkowych działalności, w tym pozyskiwanie nowych źródeł dochodu. Należy również wspierać produkty i usługi regionalne, najbardziej podkreślające specyfikę obszaru i czerpiące swoją siłę z regionalnego pochodzenia w ramach wypracowanego modelu certyfikacji Dolina Baryczy Poleca – wsparcie dla użytkowników znaku DBP

W ramach planowania interwencji na rynku pracy należy uwzględnić przede wszystkim, motywację przedstawicieli poszczególnych grup do wejścia na rynek pracy. Największą motywację wykazują kobiety powracające na rynek pracy, osoby 50+ oraz młodzież. I to ich szczególnie warto wspierać oraz zadbać o to, by zdobyli niezbędną wiedzę z zakresu zasad prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach rozwijania przedsiębiorczości należy przewidzieć wspieranie działań ułatwiających przedstawicielom tych grup podjęcie zatrudnienia. Wsparcie wymaga również rozwój usług z zakresu usług opiekuńczych nad dziećmi, tak aby ułatwić matkom decyzję o powrocie na rynek pracy.

W ramach działań związanych z diagnozą partycypacyjną dokonano identyfikacji grup społecznych, które szczególnie słabo angażują się w aktywność i życie społeczne obszaru, grupy te to:

- Seniorzy (osoby z grupy 60+);
- Młodzież (grupa wiekowa od 18 do 25 lat);

¹¹ Źródło: <http://www.miurol.gov.pl/Jakosc-zywnosci/Produkty-regionalne-i-tradycyjne/Lista-produktow-tradycyjnych/woj.-dolnoslaskie>

¹² Raport końcowy, rozpoznawalność marki Dolina Baryczy Poleca, Biostat, 2014

Analiza strategiczna SWOT obejmuje rozpoznanie sił i słabości (analiza wewnętrzna) oraz obecnych i przyszłych zmian w jej otoczeniu, czyli jego szans i zagrożeń (analiza zewnętrzna). Prezentowana poniżej tabela SWOT jest wynikiem weryfikacji i poddania ocenie aktualności zapisów z LSR i LSROR 2007 – 2013. Uzupełnienie zapisów analizy przedstawionego w diagnozie opisu stanu i tendencji rozwojowych obszaru Doliny Baryczy. Uwzględnione zostały wnioski ze spotkań tematycznych w szczególności z rybakami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, społecznymi organizacjami LGD, oraz wnioski z wdrażania LSR i LSROR 2007-2013 a także wnioski z badań. Przy zapisach wskazano źródło pochodzenia zapisów odpowiedni litera D – diagnoza, B – badania, W – wnioski z spotkań konsultacyjnych.

Korzystając z doświadczeń poprzedniej analizy SWOT zawartej w LSR i LSROR 2007-2013 w procesie sporządzenia analizy wykorzystany został podział na sfery, co pozwoliło na bardziej szczegółową analizę mocnych i słabych stron obszaru, w szczególności tych, które dotyczą choć częściowo nie wyłączenie, branży rybackiej (zaznaczone na niebiesko). Wyodrębnione obszary obejmują odpowiednio:

Sferę przyrodniczo-kulturową – obejmującą zagadnienia związane z wyznaczeniymi elementami, uwarunkowania geograficzne i ofertę turystyczną bazującą na wyznaczeniych elementach.

Sferę gospodarczą – obejmującą zagadnienia związane z charakterystycznymi dziedzinami gospodarki, bezrobociem, kwalifikacjami zawodowymi, usługami i produkcją na obszarze oraz podejmowanymi przez LGD działaniami animacyjnymi w zakresie przedsiębiorczości lokalnej w ramach Systemu Dolina Baryczy Polca (DBP) a także infrastrukturą przysięłąjącej rozwojowi biznesu, grupami defaworyzowanymi w dostępie do lokalnego rynku pracy.

Sferę społeczną obejmującą zagadnienia związane z aktywnością obywatelską i społeczną, ofertą aktywizacyjną, infrastrukturą społeczną, sytuacją grup defaworyzowanych w życiu społecznym.

Zapisy analizy SWOT zostały poddane konsultacjom społecznym w ramach odbytych spotkań z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami, zrealizowanych w miejscach wzmian – październik 2015 w każdej z gmin członkowskich. Celem było uoproszenie zapisów i nadanie wag wskazywanych na główne obszary interwencji. Z pozyskanych 40 odpowiedzi od mieszkańców obszaru, którzy dokonywali oceny ważności zapisów w skali od 1 do 5 punktów, przy czym 1 oznacza będzie bardzo niski poziom, a 5 bardzo wysoki poziom oceny, ułożona została hierarchia zagadnień w ramach danego obszaru. Odpowiednio kolorem czerwonym zaznaczono obszary, które otrzymały najwyższe i wysokie wartości punktowe. Dodatkowo niebieskim tem zostały wyróżnione obszary analizy szczególnie wyróżnione przez podmioty rybackie.

Tabela 23 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Niepowtarzalne walory przyrodniczo-krajoznawcze, związane z prowadzoną gospodarką rybactw, w tym istniejące i planowane obszary objęte różnymi programami ochronnymi (B, W, D) Rosnąca rozpoznawalność obszarów – traktat Doliny Baryczy (B, W) Istniejące na obszarze szlaki turystyczne trasy błogowe, szlaki rowerowe, szlaki konna i kajakowy oraz szlaki tematyczne oraz liczne szlaki przyrodnicze (D) Dostępność i położenie obszaru przebieg dróg krajowych i węzłów komunikacyjnych z dużymi ośrodkami (D) Lokalna oferta turystyczna tworzona przez edukację wiejską oraz organizacje edukacyjne i przyrodnicze (wsie tematyczne, dni karpia, edukacja) (B, D) Zabytki – kościoły, zamki, pałace, parki (zabytkowe) będące atrakcją turystyczną oraz ciekawa historia obszaru, wynikająca z 	<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Brak spójnego oznakowania i informacji o istniejących zabytkach i atrakcjach, system informacji o szlakach i ofercie turystycznej (D, B) (1,4) Słabo rozwinięta i oznakowana infrastruktura związana ze szlakami turystycznymi, w szczególności miejscami parkingowymi, informacją o ofercie, miejscach postoju i atrakcjach (D, B, W) (4) Brak kompleksowej oferty rekreacyjnej i turystycznej obszaru, w tym dostosowania jej do potrzeb turysty zagranicznego, rodzin z dziećmi, seniorów, niepełnosprawnych, grup sportowych (W, B) (3, 4) Niewystarczająca dostępność wysokiej jakości materiałów o obszarze – przewodników, map, monografi historycznych i innych materiałów promocyjnych, w tym w językach obcych. Brak „banku” wydawców o obszarze (W, B) (3) Niewielka ilość punktów dysyribucji materiałów promocyjnych (punktów IT) oraz podmiotów posiadających personel z odpowiednimi kwalifikacjami. Brak mechanizmów sprzedaży materiałów edukacyjno-informacyjno-promocyjnych (B) (2,3,4)

po granicznym położeniu (dawna granica polsko - niemiecka) (D)

- Istniejąca baza rekreacyjno- sportowa: baseny, korty, parki linowe, trasy tematyczne (D)
- Istniejące na obszarze systemowe rozwiązania służące zachowaniu specyfiki obszaru w zakresie promocyji i wsparcia produktów i usług lokalnych – System Dolina Baryczy Polca, Dni Karpia, Edukacja dla Doliny Baryczy (B, W, D)
- Doświadczenia w zakresie promocji obszaru, w tym finansowaniu działań z różnych funduszy (D, B)

Sfera gospodarcza

- Identyfikacja grup defaworyzowanych na rynku pracy (D)
- Dobre warunki do rozwoju oferty turystycznej i edukacyjnej (D)
- Rosnąca rozpoznawalność obszaru jako miejsca rekreacji i wypoczynku oraz miejsca istniejące na obszarze markowe, rozpoznawalne i identyfikowane z obszarem produkty lokalne oraz rzekodziejność, w tym karp jako rozpoznawany markowy produkt obszaru (B, D)
- Funkcjonalny system „Dolina Baryczy Polca” (D, B)
- Rozpoznawalna i skuteczna oferta promocji w ramach Dni Karpia w Dolinie Baryczy (D, B)
- Wysoki stopień zaletności do rybactwa gwarantujący dostęp do środków powstanie na obszarze inwestycje turystyczne/rekreacyjne służące powstawaniu nowych miejsc pracy (D)
- Położenie na pograniczu województw i rosnąca dostępność komunikacyjna – trasa S5, drogi krajowe i wojewódzkie (D)
- Lokalne instytucje finansowe – banki wspierające rozwój przedsiębiorczości (D)

Sfera społeczna

- Duża ilość osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym (D) (1,2)
- Niewielka aktywność zawodowa kobiet na wsi (D) (1,2)
- Rosnący deficyt wody oraz niewystarczająca współpraca podmiotów lokalnych w zakresie zarządzania wodą – brak możliwości prowadzenia gospodarki rybackiej (D, W) (1,3)
- Braki w rejonach urzędzeń melioracyjnych, przyczyniający się do jakości i zarządzania wodą na obszarze (D, W) (1)
- Brak badań dotyczących potencjału ekonomicznego – gospodarczego obszaru, w szczególności rybactwa (B, D, W) (3)
- Niewystarczająca współpraca podmiotów usługowych (noclegi, gastronomia, oferta turystyczna, komunikacja) (B, W) (2,3)
- Zły stan drogi i słabo rozwinięta komunikacja publiczna, głównie wewnątrz obszaru, uniemożliwiająca lub utrudniająca dostęp do rynku pracy, gospodarstw rolnych i rybactwa (D) (4)
- Niewielka ilość zakładów przetwórczych i punktów skupu produktów rolnych w tym produktów rybactwa, łowicwa (D) (1,2)
- Brak identyfikacji i przebieg w informacji w zakresie zagospodarowania miejsc pod inwestycje lub ofertę usługową, związana z powstałymi inwestycjami publicznymi (W) (2)
- Brak systemu wsparcia szkoleń, szkół w zakresie nabywania kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy w tym branż turystycznej, edukacyjnej, usług okołoturystycznych i rybactwej (D, W) (1,2)
- Niewystarczająca ilość i niewielka różnorodność produktów lokalnych do sprzedaży, w krótkim łańcuchu dostaw (sklepy, restauracje) (B, W) (1,2)
- Brak miejsc usługowych (inkubatorów) wspierających powstawanie nowych produktów lokalnych (B, D) (2)
- Niewystarczające wsparcie gospodarstw rybactwej służące ochronie przed negatywnymi czynnikami przyrodniczymi (deficyt wody, szkody rybocerców, choroby), kulturowymi (spółeczne przyzwolenie na

<ul style="list-style-type: none"> • kłusownictwo, sprzedaż ryb spoza obszaru. (W) (1,3) • Brak mechanizmów weryfikacji pochodzenia karpia, konkurencja i psucie marki (B, W, D) (1,2,3) • Niewystarczające zmodernizowane gospodarstwa rybackie w zakresie dostosowania oferty do całorocznej sprzedaży. (D) (1,2) • Niewystarczająca współpraca podmiotów rolnych i rybactwa z innymi podmiotami (sklepy, restauracje, sprzedaż bezpośrednia) w ramach krótkiego łańcucha dostaw. (W, B) (1,2,3) • Niewystarczająca wiedza i infrastruktura służąca dostawom oraz wyposazaniu punktów sprzedaży produktów lokalnych. (B) (1,2) • Brak wsparcia i edukacji dla przedsiębiorczości na wszystkich szczeblach nauczania, mający wpływ na migrację ludzi w szczególności młodych i wykwalifikowanych. (D, W) (1,2,3) • Brak instytucji otoczenia biznesu, brak kompleksowego wsparcia i doradztwa dla lokalnej przedsiębiorczości, zróżnicowanych usług, zawodów, profesji. (D) (1,2) • Niewystarczające wsparcie (innowacja, kreatywność) i wykorzystanie potencjału umiejętności przetwórczych, rekreatywnych i artystycznych – (usługi pamiątkarskie). (D) (2,3) • Ograniczona możliwość dostępu do innowacji ze względu na wysokie koszty nowych rozwiązań; braki w know-how (W) (1,2,3,4) • Niedostateczny rozwój i dostępność oferty opiekuńczej umożliwiającej mieszkańcom powrót na rynek pracy w tym złołków i przedszkoli, opieki nad osobami starszymi. (D) (2) • Niskie kompetencje w zakresie możliwości dywersyfikacji źródeł dochodów, szczególnie wśród osób mających zatrudnienie w rolnictwie i rybactwie. (D, W, B) (2) • Niewystarczająca oferta i kompetencje, w tym językowe, promocyjne, związane z obsługą grup zorganizowanych, osób niepełnosprawnych, rodzin z dziećmi itp. (B) (2) • Zmniejszająca się liczba gospodarstw rolnych, stanowiących potencjał dla powstania lokalnych produktów (masowa produkcja wywoziona poza obszar). (D) (2) • Zmniejszająca się liczba osób chcących kontynuować tradycyjne zawody - rolnictwo, rybactwo, meblarstwo, kowalstwo itp. (W) (3) • Niewystarczające wykorzystanie i zaangażowanie producentów i usługodawców w działania systemu „Dolina Baryczy Połęca”. (W) (3) • Brak mechanizmów kształtujących przedsiębiorców wiedzę i postawy na temat społecznej odpowiedzialności biznesu. (W) (3) • Problemy z dostępem oraz z ilością usług dla osób starszych w zakresie kultury i usług społecznych, medycznych. (D) (2,3) • Wysokie koszty nowoczesnych instalacji dla ekoinnowacyjnych rozwiązań (w tym alternatywnych źródeł energii elektrycznej oraz ciepła). (W) (1,2,3,4) 	<p>Sfera społeczna</p>
--	-------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Doświadczenia z wdrażania wielofundusowych zintegrowanych strategii z okresu 2007-2013, wpływających na kompleksową ofertę i rozpoznawalność obszaru. (W, B, D) • Rosnąca świadomość lokalnej społeczności o specyfice obszaru. (W, B) • Istniejące i aktywnie działające zespoły ludowe i artystyczne. (D) • Doświadczenia i dobre praktyki w prowadzeniu lokalnego konkursu grantowego. (W, D) • Dobrze rozwinięta sieć szkół. (D) • Doświadczona i aktywna grupa liderów edukacji, organizacji wiejskich (D) • Funkcjonujące mechanizmy programu Edukacja dla Doliny Baryczy (D, B) • Rosnąca liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych. (D) • Napływ na wieś nowych mieszkańców i włączanie się ich w życie społeczne obszaru. (D) • Rozwój infrastruktury społecznej oraz sportowej i rekreacyjnej, służącej aktywizacji mieszkańców. (D) • Istniejące świetlice, domy kultury, infrastruktura społeczna. (D) • Wsparcie aktywności mieszkańców w ramach inicjatyw lokalnych, funduszy sołeckich itp. (D) • Rosnące zaufanie i współpraca podmiotów w zakresie tworzenia oferty edukacyjnej (W, D) 	<p>SZANSY</p> <p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonowanie obszarów chronionych szansa na dostęp do większych środków. (D) • Rosnące zainteresowanie pobytami turystów z zagranicy. (B, W) • Moda na turystykę kwalifikowaną, edukacyjną, unikatową powstająca w zgodzie z przyrodą wykorzystujące połączenie ofert <p>ZAGROŻENIA</p> <p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kłęski żywiołowe wynikające ze zmian klimatu. (W) (1) • Brak współpracy i wspieranie budowy nowych zbiorników wody bez uwzględnienia realnego dostępu do wody. (W) (1,2) • Ograniczenia wynikające z różnych form ochrony przyrody. (W, D) (1)
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • miejsca noclegowe i gastronomiczne, oferta warsztatów rekondycyjnych, rajdów rowerowych, spacerów kajakowych, etc. (B,W) • Bliskość dużych aglomeracji (D) • Wykorzystanie współpracy i dobrych praktyk z innych obszarów - pozyskanie nowych ryneków zbytu produktów i usług (W) • Wskazanie obszaru Kraja Baryczy jako obszaru strategicznej interwencji, co umożliwi przywróceniu się do zachowania specyfiki obszaru (D) 	<ul style="list-style-type: none"> • Napięty masowej ilości turystów (B) (3) • Niekontrolowany rozwój gospodarczy zagrzający walorem przyrodniczym obszaru (W) (3) • Wzrost emisji zanieczyszczeń (W) (1,2,3,4) • Pogarszający się stan zabrytek znajdujących się w przywalach rekacji (W) (4) • Przemysłowy i uciążliwy chów zwierząt (notki, trzoda chlewna) (W) (2,3) • Niewystarczająca wiedza i świadomości osób decyzyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów ośmiu przyrodniczo (W) (1,2,3)
<ul style="list-style-type: none"> • Sfera gospodarcza • Rozpoznawalność obszaru - pozyskiwanie zewnętrznych inwestorów (B,D) • Wykorzystanie potencjału nabywczych mieszkańców (iniciatywy, kreowanie nowych produktów, usług) (W) • Zwiększenie dochodów społeczeństwa (W,B) • Mozliwe do pozyskania fundusze na rozwijanie działalności gospodarczych i miejsc pracy na obszarze (D) • Zagrożenie: brak atrakcyjnej, kompleksowej oferty turystycznej i usługowa bazującej na produktach lokalnych (T3) • Wykorzystanie warunków do utworzenia instytucji otoczenia biznesu (D) • Zwiększenie popędu na żywność lokalną w tym bezpośrednio od producenta, oraz zdrowy ryb życia (B,W) • Niestabilna sytuacja w innych krajach turystycznych (W) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sfera gospodarcza • Zróżnicowany, konkurencyjny poziom interwencji w programach (W) • Atrakcyjność i konkurencja innych obszarów pod względem oferty turystycznej i kulturalnej (W) (1,2,3,4) • Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Zanik szkolnictwa zawodowego (W) (1,2) • Niewystarczająca ilość i zły stan istniejących połączeń kolejowych (D) (4) • Braki w infrastrukturze sprzyjającej rozwojowi gospodarstwu - drogi, kanalizacja i wodociągi, infrastruktura informacyjna, etc. (D) (4) • Tworzenie konkurencyjnej oferty za pieniądze publiczne (W) (4) • Niezrozumienie idei współpracy na rzecz oferty obszaru. Brak rzetelności i uczciwości w prowadzeniu działalności, podważanie sprawności, czystoty, PK, Konekty i brak współpracy między podmiotami (W) (1,2,3) • Nadmierna biurokracja, zmienność i niejasność przepisów prawnych, zmieniające się zasady oraz niekompetentne wsparcie przez firmy i doradców prywatnych (W,D) (1,2,3,4) • Niejednoznaczne i zmieniające się regulacje prawne dot. sprzedaży produktów lokalnych w tym żywych ryb (W) (1,2) • Dalszy odpływ młodych, wykształconych mieszkańców (D) (1,2,3,4) • Niska opłacalność rolnictwa i rybactwa związane z sezonowością oraz brakiem wiedzy na temat sposoby i pochodzenia produktów (W) (2,3) • Niewystarczająca narzędnia w zakresie przeciwdziałania klusownictwa (W) (1) • Skarzenie się społeczeństwa (D) • Wysokie bezrobocie osób młodych w wieku produkcyjnym (D) • Konkurencja ze strony miast (lepsza oferta edukacyjna, usługowa i więcej miejsc pracy) (W) (1,2) • Obszary większe postępane są jako mniej atrakcyjne do inwestowania, mniej kreatywne, etc. (W) (2) • Kryzys gospodarczy, mający wpływ na dochody mieszkańców (W) (1,2) • Niestabilność finansowa, uniemożliwiająca zaciąganie zobowiązań długoterminowych (W) (1,2)
<ul style="list-style-type: none"> • Sfera społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Sfera społeczna

<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi (W) • Zwężone środki i programy rozwijające aktywność społeczną i działalność organizacji pozarządowych (W) • Identyfikacja grup defaworyzowanych (D) • Udział szkół średnich, organizacji w projektach i inicjatywach służących wyrażaniu trendów, myśli, pomysłów, rozwiązań, dostęp do szkolnictwa wyższego, możliwość podnoszenia kwalifikacji (W) • Wzrastająca świadomość w zakresie pozyskiwania doświadczenia i umiejętności społecznych w ramach wolontariatu, a także w zakresie tworzenia miejsc pracy (W) • Włączenie mieszkańców w planowanie i rozwój (W) • Wsparcie i promocja dobrych praktyk w zakresie wykorzystania świadectw wiejskich na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców (na zajęcia, warsztaty, spotkania, animacje) (W) • Środki UE przeznaczone na aktywizację społeczną i wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (D) 	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja osób wykształconych i aktywnych (W) (1,2,3,4) • Restrukcje kosztów utrzymania infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej (D) (4) • Nadmierne upolitycznienie działań (W) (3,4) • Pogłębiający się niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa (W) (1,2,3,4) • Rosnąca ilość programów edukacyjnych i działań nie uwzględniających specyfiki i potrzeb obszaru (W,B) (3) • Niskie wynagrodzenia osób pracujących, uniemożliwiających korzystanie z lokalnych usług i produktów oraz inwestycje w rozwój (W) (1,2)
<p>Źródło: Opracowanie LGD, na podstawie partydyscypliny diagnozy, wniosków ze spotkań konsultacyjnych oraz badań obszaru LSR 2015-10-30.</p>	
<p>Zapisy analizy SWOT, zostały poddane opracowaniu w ramach warsztatów problemowych przez grupę roboczą. Główne wnioski z analizy SWOT:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sferę przeciwdziałania słabym stronom zidentyfikowanym w sferze przyrodniczej, wpływające na gospodarkę rybacką, ofert produktów i usług. Jednocześnie brak wiedzy, integracja, niskie dochody mieszkańców czyli brak wsparcia dla lokalnych branż może doprowadzić do zaniku prowadzenie gospodarstwa rybackiego, pogłębiania bezrobocia czy braku współpracy pomiędzy podmiotów na rzecz promocji i tworzenia oferty obszaru. Przyczyni się to do stagnacji a tym samym zaniku rozpoznawalności obszaru. Istotne jest, by każde podejmowane działanie wspierać podmiotów na rzecz obszaru Doliny Baryczny, zwiększając wiedzę o specyfice obszaru, przy czym należy się przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu, oraz włączenia osób defaworyzowanych. • Duża ilość i różnorodność zapisów, w szczególności dotyczący sfery gospodarczej, świadczyć może o obniżonych potrzebach podmiotów gospodarczych i gotowości do podjęcia działań przez osoby, do tej pory nie prowadzące działalności gospodarczej. Należy zwrócić uwagę na planowanie interwencji, na rynku pracy z uwzględnieniem wsparcia dla zachowania i wsparcia rybackiego, podmiotów świadczących usługi lokalne w szczególności tych rozwijających się i gotowych do współpracy w ramach systemu Dolina Baryczy Połęca. Wsparcie powinno być skierowane do osób zakładających działalność przedstawicieli, w tym z grup defaworyzowanych lub podmiotów planujących zatrudnić osoby z grup defaworyzowanych. Ważne jest by wspierać każdą inną działalność i aktywność gospodarstwa mieszkańców, przy czym należy się ten sposób do wzrostu dochodów a tym samym zwiększenia konsumpcji produktów i usług lokalnych. • Istotnym elementem wsparcia powinna być szeroko rozumiana edukacja związana ze specyfiką obszaru, w tym edukacja najmłodszych (dzieci i młodzieży) ale też dostarczenie wiedzy wszystkim zainteresowanym podmiotom włączającym się w realizację LSR. Istotne jest by edukacja dotyczyła specyfiki, w tym specyfiki rybackiej obszaru, zasad zrównoważonego rozwoju w oparciu o racjonalne wykorzystanie zasobów, ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu, których Dolina Baryczy doświadcza bezpośrednio w postaci suszy. Istotne jest, by działania edukacyjne wspierały edukację dla przedsiębiorczości, kreatywności i innowacji w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów. • Kontynuacja i wsparcie dobrych praktyk w ramach działań LGD w zakresie rozpoznawalności marki Doliny Baryczy budowanie dzięki funkcjonowaniu systemu Dolina Baryczy Połęca, Dni Karpią czy Edukacja dla Doliny Baryczy w szczególności z wykorzystaniem i dalszym wznacianiem zidentyfikowanych w diagnozie dobrych praktyk i narzędzi budujących zaangażowanie społeczności lokalnej w promocję obszaru. Należy wspierać dalszą integracji usługodawców i producentów w ramach Systemu Dolina 	

Baryczy, kontynuować i wspierać realizację programu Edukacja dla Doliny Baryczy z wykorzystaniem narzędzi monitoringu jakim jest portal edukacja.barycz.pl, a także kontynuować działania aktywizacyjne środowiska na rzecz zachowania rybactwa w ramach organizacji kolejnych edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy.

- Istotnym elementem wsparcia powinno być sieciovanie i wzmacnianie oferty turystycznej i edukacyjnej obszaru. W szczególności tej tworzonej przez podmioty publiczne. Ważne by powstająca oferta nie była konkurencyjna ale uzupełniająca do oferty przedsiębiorstw, była dostępna, promowana w jako ofert całego obszaru i nie generowała strat. Istotnym wsparciem rynku pracy może być zatrudnienie w ramach oferty podmiotów publicznych lub społecznych osób z grup defaworyzowanych lub też stworzenie i wsparcie prowadzenia działalności umożliwiającej poprawę jakości życia lub powrót na rynek pracy.
- W wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń wynikających z realizacji programów branżowych oraz umiejętności (a tym samym wsparcie wypalonych liderów) jest podstawą do stworzenia możliwości rozwoju doświadczonym organizacjom zainteresowanych tworzeniem oferty, opieką na infrastruktura turystyczna oraz służącą integracji i prezentacji działań mieszkańców nowych warunków rozwoju.

Na podstawie zapisów (słabych stron) zidentyfikowane zostały główne problemy (przyporządkowane odpowiednim numerom zapisy analizy SWOT). Wskazane zostały ich przyczyny oraz negatywne następstwa. Przyporządkowanie analizy SWOT branży rybackiej pozwoliło wskazać problemy i obszary interwencji istotne ze względu na rybacki charakter obszaru. Uproszczonej schemat analizy problemów przedstawia tabela.

Tabela 24. Schematyczne ujęcie problemów ich przyczyn oraz negatywnych następstw wynikających z analizy SWOT

Negatywne następstwa	1	2	3	4
Problemy	Stagnacja gospodarcza obszaru nie wykorzystującego i nie zachowującego specyfiki	Niewystarczająca aktywność gospodarcza bazująca na lokalnym potencjale.	Niewystarczająca wiedza, współpraca i aktywność mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	Niewystarczające powiązanie i promocja potencjału turystycznego (w tym rybackiego) obszaru.
Przyczyny	Wysokie koszty prowadzenie gospodarki rybactwa.	Stagnacja branży rybackiej.	Niewystarczająca wiedza i wsparcie mieszkańców w zakresie zachowania i ochrony potencjału obszaru.	Niewystarczające wypracowana oferta turystyczna obszaru.
	Niska potencjał sprzedawczy sektora rybackiego	Miło zróżnicowana branża produktów i usług lokalnych.	Niewystarczające umiejętności i zaangażowanie mieszkańców w tworzenie oferty i organizacji spędzania wolnego czasu.	Niewystarczające zachowane i dostępne miejsca, służące zachowaniu specyfiki obszaru.
		Niewielkie wsparcie pozaturystycznej przedsiębiorczości lokalnej, służącej zachowaniu specyfiki obszaru.	Niewielka wiedza o specyfice obszaru (zrównoważonym rozwoju obszaru zależnego od rybactwa).	Niewystarczające zachowana i dostępna infrastruktura turystyczna, udostępniająca specyfikę obszaru.

Zródło: Opracowanie własne LGD, na podstawie wniosków z warsztatów planistycznych za grupa roboczą 2015-10-30.

VI. CELE I WSKAZNIKI

Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru

Cele ogólne i szczegółowe sformułowane na podstawie diagnozy obszaru Doliny Baryczy, przeprowadzonej analizy SWOT oraz potrzeb poszczególnych sektorów. Potrzeby te rozpoznane zostały w trakcie

przeprowadzonych spotkań warsztatowych i konsultacyjnych, w których wzięli udział przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego, w tym sektora rybackiego.

Do każdego z celów ogólnych sformułowane cele szczegółowe mające charakter operacyjny dla strategii oraz przedsięwzięcia zawierające konkretne sposoby i metody osiągnięcia celów LSR.

Zidentyfikowane na podstawie analizy SWOT problemy oraz ich przyczyny wynikają z zidentyfikowanych słabych stron, będą zniwelowane przy wykorzystaniu i wzmacnianiu zidentyfikowanych silnych stron oraz szans. W planowaniu celów uwzględniono obszary analizy SWOT, gdzie cele sfery środowiskowo – kulturowej zintegrowane zostały z spójnymi celami ze sfery gospodarczej i społecznej. Pozwoli to na faktyczne uwzględnienie celów przekrojowych i realizację zasady zintegrowania w całej strukturze celów LSR. Zgodnie z metodyką prac nad LSR, problemy mają swoje zidentyfikowane przyczyny i potencjalne negatywne następstwa – skutki, którym powinno przeciwdziałać planowane interwencje.

Cel ogólny 1. Rozwój gospodarzy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia. Wynika ze słabych stron zapisanych w analizie SWOT, związanych z problemami sektora gospodarczego i rybackiego tj. niedoborów wody, odchodzeniem i niską opłacalnością rolnictwa i rybactwa, wysokich kosztów prowadzenia działalności rybackiej, braku sprawnie działającej sieci dystrybucji produktów lokalnych, w tym rolnych i rybackich, niewystarczającej infrastruktury do prowadzenia przetwórstwa, czy gastronomii na bazie produktów z obszaru: ryb, owoców, mięsa. Braku znajomości specyfiki obszaru oraz kompetencji do poddajmowania, prowadzenia i rozwijania działalności w oparciu o środki zewnętrzne. Dolina Baryczy to region unikatowy pod względem koncentracji walorów przyrodniczych (długa powierzchnia obszarów chronionych, Park Krajobrazowy, liczne rezerwy, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000) oraz walorów kulturowych. Zainicjowane przez LGD partnerskie działania (Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia) wspierające producentów i usługodawców lokalnych w połączeniu z zainteresowaniem rozwojem oraz zabezpieczeniem odpowiednich środków na interwencje stanowią szansę na rozwój potencjału gospodarczego, w tym rybackiego oraz turystycznego oraz sposób na uniknięcie stagnacji gospodarczej obszaru oraz dalszej migracji osób. Cel ogólny 1 zostanie osiągnięty w wyniku realizacji celów szczegółowych:

Celu szczegółowego 1.1 **Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego**, który zakłada podjęcie interwencji służącej wsparciu i zachowaniu gospodarki rybackiej wpływającej bezpośrednio na walory przyrodnicze obszaru, w tym w szczególności zachowaniu gospodarstwa i utrzymywania zatrudnienia w rybactwie. Zachowanie potencjału nie było by możliwe bez interwencji służącej wsparciu sprzedaży i dostępności produktów rybactwa oraz podjęciu działań służących promocji i udostępnianiu produktów przez cały rok. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć: (Tabela poniżej: przedstawiła przedsięwzięcia oraz wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem).

1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru
1.1.2 Wsparcie rybackiego potencjału obszaru
1.2.1 Wsparcie rybackiego potencjału obszaru
Osiągnięcie celu szczegółowego 1.2 **Rozwój lokalnej przedsiębiorczości** przyczyni się do powstania szeregu produktów i usług bazujących na potencjale w tym potencjale rybackim obszaru i gwarantujących mieszkańcom źródło dochodu. Przyczyni się do włączenia społecznego osób z grup defaworyzowanych oraz zwiększenia rozpoznawalności obszaru poprzez wysokiej jakości, innowacyjne i nie wpływające negatywnie na środowiska produkty i usługi. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć:

1.1.2 Poprawa potencjału sprzedawczego przedsiębiorstw rybackich.
1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.
1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.
Zidentyfikowany w ramach zapisów analizy SWOT, wniosków z diagnozy w drodze konsultacji społecznych

Cel ogólny 2 Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy pozwoli zniwelować słabe strony związane głównie z niewystarczającą wiedzą, współpracą i aktywnością mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru. Kontynuacja działań edukacyjnych, promocyjnych oraz szerokie spektrum bezpośredniej możliwości zaangażowania się mieszkańców w tworzenie oferty przyczyni się do zachowania unikatowych walorów przyrodniczych, dziedzicza kulturowego oraz wsparcie rybackiego charakteru obszaru. Niewystarczające powiązanie i promocja potencjału turystycznego (w tym rybackiego) zostanie zniwelowane dzięki współpracy i spójnej promocji i wzmocnieniu oferty turystycznej obszaru.

Cel ogólny 2 zostanie osiągnięty w wyniku realizacji celów szczegółowych:
Celu szczegółowego 2.1 **Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców**, który zakłada podjęcie interwencji służącej zaangażowaniu jak największej ilości mieszkańców z różnych grup wiekowych w działania związane ze zdobywaniem wiedzy, planowaniem oferty oraz zachowaniem i promocją walorów przyrodniczych, w tym rybackich obszaru. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć:

2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.

3. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR

Drzewo celów odpowiada zidentyfikowanemu problemom. W schemacie użyto koloru zielonego dla wskazania przedsięwzięć planowanych do wsparcia w ramach PROW oraz koloru niebieskiego dla wskazania kolejnych rozdziałach. Ze stworzonego drzewa celów wybrane do realizacji w ramach LSR zostały te cele i przedsięwzięcia, które są bezpośrednio możliwe do realizacji w ramach programów.

Tabela 26 Cele ogólne, szczegółowe i przedsięwzięcia wraz z planowanym źródłem finansowania

Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		Cel ogólny Dolina Baryczy.	
1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.	2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.
1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.	1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.	2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.
1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.	2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
	1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-15

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014 – 2020, M19 – „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) 1303/2013)” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Z uwzględnieniem celów przekrojowych PROW 2014 – 2020 tj. ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu i innowacyjność oraz zasadę zintegrowania celów, zasobów, podmiotów z różnych sektorów na rzecz rozwoju regionu. Cele LSR wpisują się również w cele Programu Współfinansowanego ze Środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR) z uwzględnieniem celów innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, wspieranie obrotu i przetwarzania. Cele LSR są zgodne z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Tabela 27 Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR

Źródło finansowania		Zgodność z celami RLKS PROW 2014-2020 oraz Rybactwo i Morze 2014-2020	
Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.			
1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.1.1 EFR	1.1.1 EFR	Cel Tematyczny PO RIM 3 – Wzmocnienie konkurencyjności MSP sektora rybołówstwa i akwakultury. Cele Tematyczne 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RIM: - Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie - Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej - Zachęcanie do inwestowania w sektor przetwarzania i obrotu
1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	1.2.2 EFRROW	1.2.2 EFRROW	Cele przekrojowe PROW: - ochrona środowiska; - innowacyjność - przeciwdziałanie zmianom klimatu; Cele szczegółowe dla M-19 RLKS: 6A – ułatwianie roznocowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy 6B – wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 3A – Poprawa konkurencyjności głównych producentów w drodze lepszego ich zintegrowanie z łańcuchem rolno-spożywczym przez systemy zapewnienia jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów i organizacje międzybranżowe
Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.			
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.1.1 EFRROW	2.1.1 EFRROW	Cele przekrojowe PROW: - ochrona środowiska; - przeciwdziałanie zmianom klimatu; - innowacyjność Cele szczegółowe dla M-19 RLKS: 6B – wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 6C – Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości
2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.	2.2.1 EFRROW	2.2.1 EFRROW	Cel Tematyczny 4 – Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RIM: - Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenie danych i zarządzanie nimi
	2.2.2 EFRROW	2.2.2 EFRROW	Cele przekrojowe PROW: - ochrona środowiska; - innowacyjność Cele szczegółowe dla M-19 RLKS:

		6B - wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 6C - Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości
2.2.3	EFR	Cele Tematyczne 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RLM: - Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej-

W macierzy logicznej wskazano powiązania analizy problemów-budowanej na podstawie wniosków ze spotkań i konsultacji, wniosków z badań oraz diagnozy, analizy SWOT oraz planowanej logiki interwencji w ramach przedsięwzięć, rezultatów oraz oddziaływania z uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych. Kolejne tabele, uszczegóławiają planowane do realizacji przedsięwzięcia.

Tabela 28 Macierza logiczna LSR dla Doliny Baryczy.

Problem/ wyzwanie	Cel ogólny	Cel szczegółowy	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływanie	Czynnik zewnętrzny
Zanik i niska konkurencyjność sektora rybnictwa, wysokie koszty prowadzenie gospodarstwa rybactwa i związane z ochroną środowiska, straceni w wyniku działalności kłusowników, brakami w bractwach i dostępie do wody. Niski potencjał sprzedażowy sektora rybnictwa, wynikający z braku współpracy podmiotów, psucia marki oraz braku wiedzy kłusownik o możliwościach podnoszenia i sprzedaży produktów ryb.	1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.	1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.1.1 Zdobycie rybnictwa potencjalnego obszarów. 1.1.2 Ręprawa potencjalnego obszarów rybnictwa i rybnictwa	- Operacje polegające na wsparciu miejsc pracy w podmiocie rybnictwa. - Realizacja szkoleń dla rybaków - Szkolenia, seminaria podmiotów rybnictwa w tym m.in. szkolenia z przeciwdziałania zmiąnieniom klimatu, promocji, przygotowania wniosków	Utworzone miejsca pracy w branży rybnictwa i rybactwa, wsparcie w gospodarstwie rybnictwa, przysiadłone osoby, w tym z gospodarstwa rybnictwa, wzrost efektywności w tym z dot. w tym z dot. w tym z dot.	Zwiększenie liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, wzrost rozpozawalności oferty z Doliny Baryczy (www.dolnibacz.pl), utrzymanie liczby gospodarstw rybactwa i rybactwa, zwiększenie świadomości i wiedzy na temat przeciwdziałania zmiąnieniom klimatu, promocji, przygotowania wniosków.	(-)Zmiany klimatyczne i niestabilność gospodarki, (0)granatyczna rybnictwa, (0)zwiększenie form ochrony przyrody, (0)Zmniejszenie siły, niejasne przepisy i regulacje prawne, (0)Brak środków na inwestycje, (0)Zanik tradycji i emigracja osób młodych (0)Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz wysokie koszty nowoczesnych instalacji dla ekonomicznych rozwiązań (w tym alternatywnych źródeł energii) ekologicznej oraz (0) niestabilność gospodarki i zmiany klimatu

<p>Niewystarczająca aktywność gospodarcza na lokalnym poziomie. Słabej jakości oferty rynkowe i niewystarczające kompetencje w zakresie tworzenia dodatkowej oferty gospodarczej.</p> <p>Miasto Brzozowa ma ograniczony dostęp do produktów i usług lokalnych oraz niewielką liczbę miejsc w miejscach sprzedaży. Niewielkie wsparcie poza turystyczną przystosowaniem lokalnej, służącej specyfiki obszaru</p>	<p>1.2</p> <p>Rozwój lokalnej przedsiębiorczości</p>	<p>1.2.1</p> <p>Wsparcie rybackiego charakteru obszaru</p> <p>1.2.2</p> <p>Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyznających się do zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>- Operacje polegające na wsparciu miejsc pracy podmiotu rybackiego podlegającego dodatkowa działalności.</p> <p>- Operacji polegające na utworzeniu nowych miejsc pracy, oferty podmiotu rybackiego</p> <p>- Szkolenia dla podmiotów rybackich w tym m.in.: szkolenia z przeciwdziałania zmianom klimatu, promocji, przygotowania wniosków, nowego miejsca pracy, działalności gospodarczej w tym związanej z produkcją artykułów spożywczych lub branżą produktów lub usług lokalnych bazujących na specyfice obszaru.</p> <p>Operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa, utworzeniu dodatkowego miejsca pracy w branży produktów lub usług lokalnych bazujących na specyfice obszaru.</p> <p>- Szkolenia dla podmiotów, w tym m.in.: szkolenia z przeciwdziałania zmianom klimatu, promocji, przygotowania wniosków.</p>	<p>Utworzone miejsca pracy w branży lokalnych usług i produktów w tym z branży rybactwa</p> <p>Utworzone miejsca pracy poza branżą produktów i usług w tym tworzone przez przedsiębiorców</p> <p>Przeszkolenie osób i w zakresie tworzenia lub rozwijania miejsc pracy w tym liczba osób z grup deaktywizacji, deklarujące wzrost witalności na temat przeciwdziałania zmianom, promocji</p>	<p>(+)Rozciąganie zainteresowania i rozpoznawalność obszaru.</p> <p>(+) Funkcjonalne systemy wsparcia i promocji (Dolina Baryczy Polca , Dni Karpiu).</p> <p>(+) Bliskość dużych aglomeracji.</p> <p>(+) Rosnący popyt na unikatową ofertę turystyczną, rekreacyjną i gastronomiczną.</p>
---	--	---	---	--	--

<p>w tym brak witalności wśród mieszkańców o specyfice obszaru, brak powiązań pomiędzy lokalnymi a rynkami pracy. Brak inicjacji oceniania bieżącej lokalnej przedsiębiorczości.</p>	<p>2</p> <p>Wzrost aktywności i potencjału Dolny Baryczy.</p>	<p>2.1</p> <p>Wzrost aktywności i świadomości mieszkańców.</p>	<p>2.1.1</p> <p>Wsparcie kompetencji i umiejętności mieszkańców, przyznających się do zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>-Granty w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego i specyfiki obszaru Edukacja dla Dolny Baryczy.</p> <p>- Wymiana doświadczeń z innymi LGD i wsparcie systemu edukacji dla zachowanie specyfiki obszaru.</p> <p>- Szkolenia dla podmiotów, w tym m.in.: szkolenia z przeciwdziałania zmianom klimatu, promocji, przygotowania i rozliczanie wniosków.</p>	<p>Uczestnicy oferty powołanej w wyniku realizacji - Zarejestrowane podmioty na stronie www.edukacja.barycz.pl.</p> <p>Oferty wydarzeń, w</p>	<p>Wzrost liczby osób korzystających z oferty</p> <p>Wzrost liczby osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i</p> <p>Wzrost liczby ofert edukacji regionalnej i</p>	<p>(-) Napiływ nasuwanej ilości ofert</p> <p>(-) Brak współpracy i niekontrolowany rozwój zagranicą województwa</p> <p>(-) Pogarszający się stan utrzymania infrastruktury turystycznej.</p> <p>(-) Brak współpracy i zrozumienia zależności</p>
<p>Niewystarczająca witalność, współpraca i aktywność mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru. Niewystarczająca witalność i wsparcie mieszkańców w zakresie</p>	<p>2</p> <p>Wzrost aktywności i potencjału Dolny Baryczy.</p>	<p>2.1</p> <p>Wzrost aktywności i świadomości mieszkańców.</p>	<p>2.1.1</p> <p>Wsparcie kompetencji i umiejętności mieszkańców, przyznających się do zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>-Granty w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego i specyfiki obszaru Edukacja dla Dolny Baryczy.</p> <p>- Wymiana doświadczeń z innymi LGD i wsparcie systemu edukacji dla zachowanie specyfiki obszaru.</p> <p>- Szkolenia dla podmiotów, w tym m.in.: szkolenia z przeciwdziałania zmianom klimatu, promocji, przygotowania i rozliczanie wniosków.</p>	<p>Uczestnicy oferty powołanej w wyniku realizacji - Zarejestrowane podmioty na stronie www.edukacja.barycz.pl.</p> <p>Oferty wydarzeń, w</p>	<p>Wzrost liczby osób korzystających z oferty</p> <p>Wzrost liczby ofert edukacji regionalnej i</p> <p>Wzrost liczby ofert edukacji regionalnej i</p>	<p>(-) Napiływ nasuwanej ilości ofert</p> <p>(-) Brak współpracy i niekontrolowany rozwój zagranicą województwa</p> <p>(-) Pogarszający się stan utrzymania infrastruktury turystycznej.</p> <p>(-) Brak współpracy i zrozumienia zależności</p>

66

Każdy z rodzajów wskaźników przyjętych dla celów LSR na poziomie produktu, rezultatu oraz oddziaływania odpowiada bezpośrednio przyjętym celom szczegółowym oraz ogólnym. Wskaźniki spełniają kryteria S.M.A.R.T., tj., kryteria *Trafności, Adekwatności, Spójności, Użyteczności oraz Efektywności*.

Wskaźniki produktu mierzone będą przez biuro LGD na każdym etapie wdrażania LSR, ze względu na ilościowy charakter i powiązania z wysokością wsparcia, będą miały wpływ na zarządzanie wdrażaniem LSR. Monitoring produktów prowadzony będzie na bieżąco po każdym z naborów z uwzględnieniem informacji o postępach w realizacji operacji. Dane pozyskiwane będą bezpośrednio od beneficjentów i weryfikowane będą na podstawie danych z Instytucją Wdrażającą.

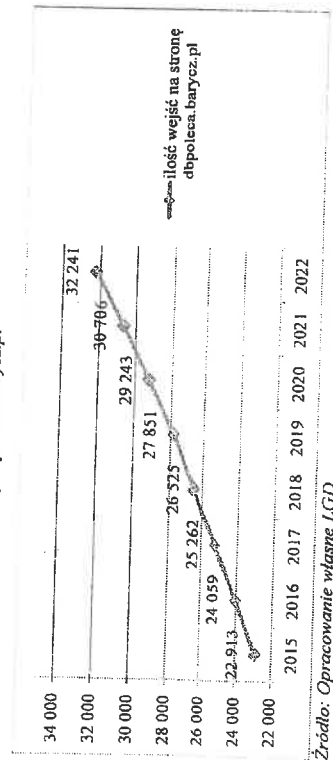
Wskaźniki rezultatu mierzą bezpośrednie efekty realizacji operacji. Wskaźnik rezultatu został skonstruowany w taki sposób, aby dawał wprost informację o postępach w realizacji przedsięwzięć. Informacje do monitorowania w przypadku wskaźników rezultatu pozyskiwane będą bezpośrednio od beneficjentów wspartych w wyniku realizacji LSR a także za pośrednictwem danych ze strony internetowej rejestrującej ofertę i aktywność podmiotów.

Wskaźniki oddziaływania służą ocenie osiągnięcia celów ogólnych strategii. Źródłem pomiaru będą dane zewnętrzne tj. dane statystyczne GUS oraz ogólnie dostępne narzędzia, analizy i raporty ze stron lub dane z liczników. Wskaźniki oddziaływania mierzą konsekwencje poszczególnych operacji wykraczając poza bezpośrednie, natychmiastowe efekty dotyczące bezpośrednich beneficjentów oraz adresatów znajdujących się w otoczeniu. Do każdego wskaźnika są podane źródła danych i okresy pomiaru, wartość bazowa oraz termin osiągnięcia wartości docelowych. Dane gromadzone w prowadzonym monitoringu będą stanowiły podstawę ewaluacji LSR zaplanowaną w 2018 r. oraz ewentualnej weryfikacji wskaźników.

LGD przyjęło następujące założenia do wskaźników oddziaływania:

- Na dzień 31.12.2014 w Banku Danych Lokalnych GUS liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie objętym LSR wynosiła 6 346. W związku z wdrażaniem LSR zakładany jest wzrost o 1% liczby w/w podmiotów na dzień 31.12.2022, czyli do min. 6 409 działalności gospodarczych.
- Na dzień 30.11.2015 odnotowanych zostało 22 913 wejść na stronę www.dbpoleca.barycz.pl. W LSR zakłada się, że dzięki zaplanowanym działaniom liczba ta będzie wzrastać o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego, a w 2023 wyniesie min. 32 241.

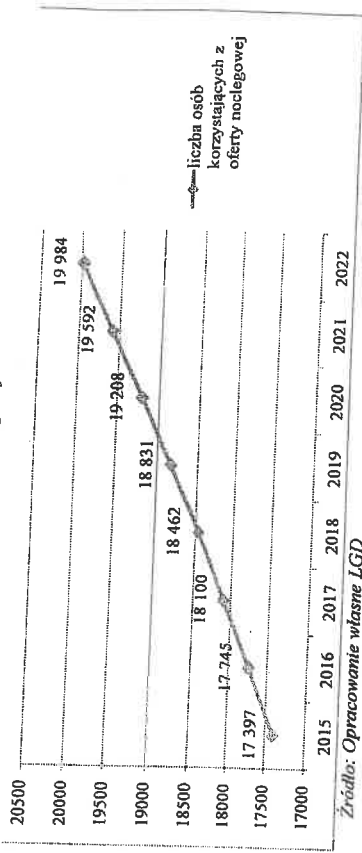
Rysunek 17 Ilość wejść na stronę dbpoleca.barycz.pl

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Do potwierdzenia rybackiego charakteru obszaru zidentyfikowano 26 rybaków/gospodarstw rybackich z obszaru LSR składając do LGD kopię formularza statystycznego RRW-22, który mają obowiązek złożyć co roku do Instytutu Rybactwa Śródlądowego. Realizacja LSR zakłada, że liczba gospodarstw rybackich składających sprawozdanie RRW-22 do IRS utrzyma się do 2023 roku.
- Na dzień 31.12.2014 w Banku Danych Lokalnych GUS zanotowano 17 397 osób korzystających z oferty noclegowej na obszarze LSR zakładając wzrost tej liczby o 2% co roku w stosunku do roku poprzedniego, tak aby osiągnąć do roku 2023 liczbę min. 19 984 osób.

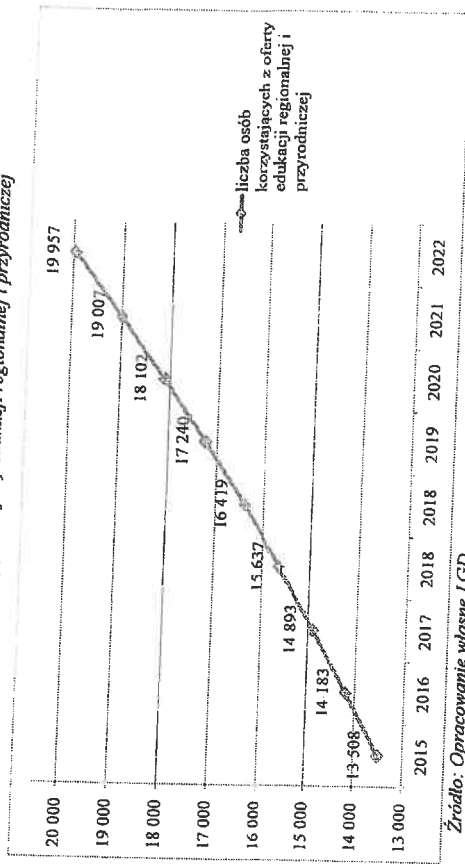
Rysunek 18 Liczba osób korzystająca z oferty noclegowej

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Na dzień 30.11.2015, wg danych z monitoringu programu Edukacja dla Doliny Baryczy prowadzonego za pomocą portalu www.edukacja.barycz.pl, liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej, w tym związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatu na obszarze wynosiła 13 508. Działania zaplanowane w LSR zakładają wzrost tej liczby o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego i osiągnięcia w 2023 roku liczby 19 957 korzystających z oferty edukacyjnej.

Rysunek 19 Liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Wg badań LGD przeprowadzonych w latach 2014-2015, które były ewaluacją LSR na lata 2007-2013, liczba osób (mieszkańców i turystów ośrodków docelowych promocji obszaru) uznających ofertę obszaru (rybacka, kulturalna, gastronomiczna, turystyczna i edukacyjna) Doliny Baryczy za atrakcyjną wyniosła 92%. LSR 2016-2022 zakłada, że odsetek badanych wzrośnie do 2023 roku o kolejne 3 %, czyli wyniesie 95% badanych. Wskaźnik zostanie zmierzony poprzez badania obszaru LGD.

69

1.2.3	Osoby fizyczne, grupy	Konkurs (1.2.3) (1 000 000,00 zł) II/2016, II/2017, II/2018	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego miejsca pracy, działalności gospodarczej	0	11	Sprawozdania beneficjentów, dane LCD z monitoringu
Wyspecjalizowane przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy	Przedsiębiorcy, grupy	Konkurs (1.2.3) (1 000 000,00 zł) II/2016, II/2017, II/2018	Liczba operacji polegających na rozwoju przedsiębiorstwa utworzonego dzięki wsparciu	0	15	Sprawozdania beneficjentów, dane LCD z monitoringu
Osoby fizyczne, pracownicy	Projekt współpracy (interoperacje w aktywizacji dla osób LCD, grupa defaworyzowana)	Projekt współpracy (interoperacje w aktywizacji dla osób LCD, grupa defaworyzowana)	Liczba projektów współpracy	0	1	Sprawozdanie LCD, liczba umów na projekt współpracy
Przedsiębiorcy, osoby fizyczne, grupy defaworyzowane	Projekt współpracy (interoperacje w aktywizacji dla osób LCD, grupa defaworyzowana)	Projekt współpracy (interoperacje w aktywizacji dla osób LCD, grupa defaworyzowana)	Liczba osób/odni szkoleni dla szkoleni w tym m.in. szkolenia z przedmiotów związanych z działalnością, promocji, przygotowania wniosków	0	50	Rejestr uczestników szkoleni, rejestr zaswiadczeni uczestników
2.1.1	Mieszkańcy, NGO, mieszkańcy, grupy	Projekt grantowy "Zdaniec dla Długoży Baryczy" (150 000,00 zł) max. 8 yrs od maja II, II/2020 (150 000,00 zł) max. 8 yrs	Liczba grantów w zakresie wznowienia kapitału społecznego i sprzyjki obszar	0	50	Sprawozdanie LCD, sprawozdania grantobiorców raport ze strony edukacji barycz pl
Mieszkańcy, NGO	Projekt współpracy: Edukacja dla obszar 0 II/2019 z puli dedykowych 3%	Projekt współpracy: Edukacja dla obszar 0 II/2019 z puli dedykowych 3%	Liczba projektów współpracy	0	1	Sprawozdanie LCD
Mieszkańcy, NGO	Aktywizacja (tyczal)	Aktywizacja (tyczal)	Liczba osob/odni szkoleni dla szkoleni w tym m.in. szkolenia z przedmiotów związanych z działalnością, promocji, przygotowania wniosków	0	20	Rejestr uczestników szkoleni, rejestr zaswiadczeni uczestników
Mieszkańcy, NGO	Konkurs (2.1.2) (1760 000,00 zł) II/2017	Konkurs (2.1.2) (1760 000,00 zł) II/2017	Liczba operacji budowe ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej lub kulturalnej	0	6	Sprawozdania beneficjentów, dane LCD z monitoringu

2.1.3	Mieszkańcy, NGO	Projekt grantowy "Działalność dla Długoży Baryczy" (150 000,00 zł) max. 10 yrs od maja II, II/2020 (150 000,00 zł) max. 10 yrs	Liczba grantów w zakresie wznowienia kapitału społecznego, zachowanie działalności lokalnego przedsiębiorstwa	0	30	Sprawozdania beneficjentów, dane LCD z monitoringu
Mieszkańcy, NGO	Projekt współpracy (Aktywizacja)	Projekt współpracy (Aktywizacja)	Liczba osob/odni szkoleni dla szkoleni w tym m.in. szkolenia z przedmiotów związanych z działalnością, promocji, przygotowania wniosków	0	25	Rejestr uczestników szkoleni, rejestr zaswiadczeni uczestników
LGD, mieszkańcy, NGO	Projekt własny mieszkańców (1 000,00 zł) II/2020	Projekt własny mieszkańców (1 000,00 zł) II/2020	Liczba projektów własnych	0	1	Sprawozdanie LCD, rejestr uczestników
Podmioty publiczne, NGO	Konkurs (2.1.3) (900 000,00 zł) I-2017	Konkurs (2.1.3) (900 000,00 zł) I-2017	Liczba operacji zrealizowanych z propozycjami i dofinansowaniami w tym m.in. dofinansowanie kulturowego w powiązaniu z powołaniem miejsca pracy (tłm. 3)	0	3	Sprawozdania beneficjentów, dane LCD z monitoringu
Podmioty publiczne, NGO	Projekt grantowy "Budynek wyciąga na ... w Dolinie Baryczy" (150 000,00 zł) max. 50 yrs od maja II, II/2021 (150 000,00 zł) max. 50 yrs	Projekt grantowy "Budynek wyciąga na ... w Dolinie Baryczy" (150 000,00 zł) max. 50 yrs od maja II, II/2021 (150 000,00 zł) max. 50 yrs	Liczba grantów w zakresie wznowienia kapitału społecznego i sprzyjki obszar	0	6	Sprawozdanie LCD, sprawozdania grantobiorców
Rybnicy, podmioty publiczne, mieszkańcy	Projekt współpracy (Zarządanie wodą) (156 000,00 zł) II/2017	Projekt współpracy (Zarządanie wodą) (156 000,00 zł) II/2017	Liczba projektów współpracy	0	1	Sprawozdanie LCD, umowa projektów
Rybnicy, mieszkańcy	Projekt współpracy (Badania potencjału sektora)	Projekt współpracy (Badania potencjału sektora)	Liczba projektów współpracy	0	1	Sprawozdanie LCD, umowa projektów

	LGD, rybacy mieszalcy.	Projekt własny Dni Karpia w Dolinie Baryczy, 1/2017-1/2022 (6 x 145 000,00 zł)	Liczba edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy, związanych z promocją obszaru	10	16	Sprawozdanie LGD, rejestr edycji na stronie www.dnikarpia.barycz.pl.
2.2.1 Spójna, widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy	2.2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru. Producenty, podmioty publiczne, mieszkańcy, turyści, LGD.	Projekt własny Zarządzenie markami Dolina Baryczy Polica, Edukacja dla Doliny Baryczy 6 edycji, 1/2016-1/2021 (6 x 143 000,00 zł)	Liczba edycji konkursu Dolina Baryczy Polica i edycji programu Edukacja dla Doliny Baryczy.	8	20	Sprawozdanie LGD, rejestr edycji na stronie www.dnikarpia.barycz.pl.
	Producenty i usługodawcy, mieszkańcy turyści LGD.	Projekt współpracy Marka Łobezina - szansa na promocyję obszaru, 1/2017 (210 000,00 zł)	Liczba projektów współpracy w zakresie promocji oferty obszaru.	1	2	Sprawozdanie LGD Umowa współpracy
	Producenty i usługodawcy, mieszkańcy turyści LGD.	Projekt współpracy Kosań, Domosławskich (1/2020 z puli dodatkowych 3%)	Liczba projektów współpracy w zakresie promocji oferty obszaru.	1	2	Sprawozdanie LGD Umowa współpracy.
2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności atrakcyjności i atrakcyjności miejsc związanych ze spacerową ofertą obszaru	NGO, mieszkańcy, turyści, grupy defaworyzowane, 1/2017	Konkurs (2.2.3) (1 820 000,00 zł)	Liczba operacji polegających na budowie lub przebudowie ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej (lub rekreacyjnej, lub kulturalnej). Liczba operacji własnych.	0	9	Sprawozdanie beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
	Mieszkańcy turyści, przedsiębiorcy, LGD.	Projekt własny Szlaki turystyczne wzdłużką obszaru konna i rowerem po Dolinie Baryczy.	Liczba operacji związanych z szlakiem konna i rowerem po Dolinie Baryczy.	0	1	Sprawozdanie LGD.
2.2.3 Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna	Podmioty publiczne mieszkańcy turyści	Konkurs (2.2.3) (1 700 000,00 zł)	Liczba operacji związanych z dziedzictwem kulturowego, turystycznego i rekreacyjnego w rowianiu z	0	6	Sprawozdanie beneficjentów, dane LGD z monitoringu.

77

Wzrostająca kolejność ofert	Podmioty mieszalcy, turyści.	publiczne, Konkurs (2.2.3) 2 284 000 zł) 1/2017	powstaniem miejsca pracy (min. 6)	z sz.	0	8	Sprawozdanie beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
	Mieszkańcy przedsiębiorcy LGD.	Projekt własny Szlaki turystyczne wzdłużką obszaru - kajakiem i pieszo po Dolinie Baryczy 11 220 000 zł) 11-2020	Liczba operacji związanych z szlakiem kajakiem i pieszo po Dolinie Baryczy	z sz.	0	1	Sprawozdanie LGD.
EFROW / PROW		10 800 000 zł	Cel 1	6 310 000 zł	Cel 1	Cel 2	4 710 000 zł
EFM/PO,RYBY		22 020 000 zł	Cel 1	5 140 000 zł	Cel 1	Cel 2	5 660 000 zł
Suma		22 020 000 zł	Suma cel 1	11 650 000 zł	Suma cel 1	Suma cel 2	10 370 000 zł

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2016-09-08

78

61

VI SPOSOB WYBRUKU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSOB USTANAWIANIA KRITERIÓW WYBRUKU

1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR

W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju będą realizowane operacje indywidualne za pośrednictwem wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD, a następnie wybieranych przez organ decyzyjny i przekazywane do samorządu województwa. Dodatkowo LGD planuje realizować projekty grantowe, projekty własne oraz projekty współpracy, w tym dwa międzynarodowe.

Tabela 30 Formy wsparcia w ramach przedsięwzięć

Cel ogólny	Rozwój gospodarczy		Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.
	Baryczy, obszar i obszaru i jakości życia.	szuflący zachowaniu i polepszeniu	
Cel szczegółowy	1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.
	1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.	1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.	2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.
Przedsięwzięcie	Konturs, Projekty współpracy	Kontkurs	2.2.1 Wspólna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	Kontkurs	Kontkurs	Projekt współpracy, Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Przedsięwzięcie	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Przedsięwzięcie	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Przedsięwzięcie	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Przedsięwzięcie	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	Kontkurs	Kontkurs	Projekt własny (6 edycji).
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przywrócić się do zachowania specyfiki obszaru.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.

Zródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30

Tabela 31 Opis operacji własnych i projektów grantowych

Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	Opis operacji własnych	Opis projektów grantowych
Cel ogólny: 1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.			
Cel główny: 2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.			
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.1.1 Tworzenie przestrzeni do pobudzenia potencjału społecznego i poprawy jakości życia.	Inkubator samorządności i przedsiębiorczości (partnerska wymiana dobrych praktyk, planowanie i podniesienie kompetencji w zakresie aktywizacji mieszkańców i włączenia ich w parteryację) - działania na rzecz poprawy dialogu i partycypacji międzysektorowej.	Działania dla Doliny Baryczy - wsparcie włączenia społeczności lokalnej w aktywne działania na rzecz zachowania specyfiki obszaru, w tym współpracę z bibliotekami i ośrodkami kultury, świetlicami wiejskimi w zakresie: 1) Kulturowego i historycznego dziedzictwa obszarów, 2) przyrodniczego i turystycznego potencjału i aktywnych form spędzania czasu.
2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.	2.2.1 Wspólna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.		
2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.			
2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	Dni Karpia w Dolinie Baryczy - projekt własny coroczny (6 edycji) - koordynacja i promocja partnerskiego cyklu wydarzeń promujących obszar, współfinansowany przez podmioty lokalne.	Dolina Baryczy - wsparcie na rzecz organizacji przestrzeni edukacji w zakresie przedsiębiorczości przeciwdziałania zmianom klimatu, specyfiki obszaru realizowane przez organizację, podmioty publiczne oraz grupy nieformalne. Zakres tematyki czyny grantów

		<p>2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.</p>	<p>Zaangażowanie społeczności lokalnej w zarządzanie markami lokalnymi -Dolina Baryczy Poleca – promocja działań, administrowanie Znakami, organizacja konkursów, Kapituła Znak DBP, wizyty - sieciowanie oferty - pakiety turystyczne - szlak kulinarny, Społeczna Rada na rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy – organizacja pracy, promocja działań, sieciowanie i monitoring oferty edukacyjnej (6 edycji).</p>	<p>objemował będzie: 1) działania inwestycyjne oraz 2) działania edukacyjne – oferta sołectw, świetlic, szkół.</p>
<p>2.2 Kompleksowa i atrakcyjna oferta obszaru</p>	<p>2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.</p> <p>2.2.3 Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna, wzmacniająca rybacki potencjał obszaru.</p>	<p>Szlaki turystyczne wizytówką Doliny Baryczy, wsparcie sieciowych produktów turystycznych i spójnego oznakowania atrakcji na szlaku konnym i rowerowym.</p> <p>Wodne atrakcje turystyczne wizytówką Doliny Baryczy – wsparcie sieciowych produktów turystycznych i spójnego oznakowania atrakcji na szlaku kajakowym – udostępniającym rybacki potencjał obszaru.</p>	<p>określenie szczegółowego sposobu informowania o wynikach oceny i możliwości wniesienia protestu/odwołania, zapewniającego możliwość skutecznego odwołania się od decyzji Rady (m.in. warunki, sposób, termin).</p> <p>Wprowadzono zasady ustalania przez Radę kwot wsparcia poszczególnych operacji, przewidziano, wskazano i opisano sposób udostępniania procedur do wiadomości publicznej (wszystkie informacje będą na bieżąco zamieszczane na stronie LGD www.nasza.barycz.pl).</p> <p>szczególne informacje będą na bieżąco zamieszczane na stronie LGD www.nasza.barycz.pl).</p> <p>wniosków, w tym za pomocą elektronicznej aplikacji, dokumentowanie oceny, określono wzory dokumentów m.in. deklaracji bezstronności, pism, uchwał, kart oceny),</p> <p>szczególno określono zakres zadań Zarządu i Biura w procesie podejmowania decyzji, w tym w ramach wyboru projektów własnych i grantowych,</p> <p>określono że, wsparcie na operacje własne LGD może być udzielone LGD, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia, nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji, opisano sposób postępowania i wyboru operacji własnych,</p> <p>określono zasady zawierania umów, monitoringu, sprawozdawczości i rozliczenia projektu grantowego,</p> <p>opisano działania zmierzające do odzyskania od grantobiorcy kwoty należnej wypłaconego lub wykorzystanego grantu.</p>	

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30

Szczegółowy zakres projektów oraz realizowanych przez nich celów i przedsięwzięć LSR, wielkość środków na nie przeznaczonych zostały opisane w rozdziale V niniejszej Strategii.

3. Cel i zakres procedur

Celem tworzenia procedur jest zapewnienie transparentności wyboru i oceny operacji, przy zachowaniu quorum i parytetów, zgodnie z którymi żadna grupa interesów, w tym instytucje publiczne, nie może mieć przewagi przy podejmowaniu decyzji więcej niż 49 % głosów.

Przedmiotem jest stworzenie sprawnych mechanizmów oceny oraz określenie niedyskryminujących i przejrzystych zasad wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktu interesów i umożliwiają wybór operacji w drodze pisemnej procedury, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa i wykorzystującymi doświadczenia wyniesione z poprzedniego okresu funkcjonowania Rady i Komitetu w ramach PROW 2007-2013 i PO RYBY 2007-2013.

- Opracowane zostały procedury w zakresie:
  - przeprowadzania naborów wniosków i wyboru operacji przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”, z wyłączeniem realizacji projektów grantowych i operacji własnych LGD,
  - realizacji przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” projektów grantowych, w tym dokonywania wyboru grantobiorców,
  - wyboru operacji własnych LGD przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

3. Zakres procedur

- Przyjęte procedury wyboru operacji zakładają, w szczególności:
- sposób organizacji naborów (tryb ogłaszania, czas trwania, miejsce składania wniosków),
  - wybór operacji przez Radę, której skład odpowiada wymogom trójsektorowości,
  - zastosowanie mechanizmów gwarantujących utrzymanie zasady parytetów przy wyborze operacji dotyczących sektora publicznego i pojedynczych grup interesu, w tym celu wprowadzono rejestr interesów członków organu decyzyjnego, przewidziano regulacje zapewniające zachowanie parytetu sektorowego,
  - zapewnienia, że wyniki oceny i wyboru operacji przez Radę będą podawane do publicznej wiadomości po zakończeniu pracy Rady wraz z protokołami, w których będą zawarte informacje o ewentualnych wyłączeniach z procesu decyzyjnego ze wskazaniem, których wniosków dotyczy,
  - zastosowanie mechanizmów gwarantujących wyłączenie członków Rady z oceny operacji w przypadku wystąpienia ich powiązań lub konfliktu interesów z wnioskodawcą, zarówno na wniosek członka Rady, jak i, z uzasadnionych przyczyn, na wniosek Przewodniczącego Rady,
  - stosowanie transparentnych, obiektywnych, jasnych i nie zmieniających w trakcie naboru kryteriów ocen wniosków,
  - określenie szczegółowego sposobu informowania o wynikach oceny i możliwości wniesienia protestu/odwołania, zapewniającego możliwość skutecznego odwołania się od decyzji Rady (m.in. warunki, sposób, termin).
  - Wprowadzono zasady ustalania przez Radę kwot wsparcia poszczególnych operacji,
  - przewidziano, wskazano i opisano sposób udostępniania procedur do wiadomości publicznej (wszystkie informacje będą na bieżąco zamieszczane na stronie LGD www.nasza.barycz.pl).
  - szczególno określono zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (opisano: ocenę wniosków, w tym za pomocą elektronicznej aplikacji, dokumentowanie oceny, określono wzory dokumentów m.in. deklaracji bezstronności, pism, uchwał, kart oceny),
  - szczególno określono zakres zadań Zarządu i Biura w procesie podejmowania decyzji, w tym w ramach wyboru projektów własnych i grantowych,
  - określono że, wsparcie na operacje własne LGD może być udzielone LGD, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia, nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji, opisano sposób postępowania i wyboru operacji własnych,
  - określono zasady zawierania umów, monitoringu, sprawozdawczości i rozliczenia projektu grantowego,
  - opisano działania zmierzające do odzyskania od grantobiorcy kwoty należnej wypłaconego lub wykorzystanego grantu.

Procedury wyboru są zgodne z obowiązującymi przepisami dla RLKS, są niedyskryminujące i przejrzyste. Przewodniczący rejestru interesów członków organu decyzyjnego, pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami. Określają sposób i zasady postępowania Rady na wszystkich etapach oceny zgodności operacji z LSR, PROW 2014-2020 i PO RIM 2014-2020 oraz ustalania list operacji wybranych, w tym rozstrzygnięcia o miejscu na liście gdy kilka operacji otrzymało jednakową liczbę punktów oraz w przypadku rozbieżnych ocen w ramach kryteriów.

Przewidziano, że Przewodniczący Rady będzie: czuwał nad poprawnością przeprowadzenia oceny, oraz że będzie go wspierał Sekretarz posiedzenia, Biuro i Zarząd, a w razie potrzeby eksperci zewnętrzni.

4. Formułowanie kryteriów wyboru

Podczas przygotowywania rozwiązań formalnych zwrócono szczególną uwagę na przepisy obowiązujące dla RLKS, oraz zostały dopasowane do specyfiki obszaru objętego LSR. Przyjęte kryteria zostały skonstruowane w taki sposób, aby umożliwić sprawny wybór operacji w oparciu o ustalenia poczynione podczas konstruowania problemów, celów, wskaźników, przedsięwzięć. Istotnym elementem formułowania kryteriów były potrzeby i problemy zdefiniowane w diagnozie i analizie SWOT oraz doświadczenia z pracy Rady i Komitetu oraz uwagi z konsultacji.

Kryteria mają charakter oceny punktowej, określają maksymalną ilość punktów. Ich zadaniem jest zwerifikowanie, czy wniosek wpisuje się w zakres tematyczny operacji i jest zgodny z zakresem interwencji przewidzianych w LSR oraz obowiązujących przepisów. Kryteria te dotyczą zagadnień związanych z adekwatnością zgłaszanych operacji.

Wnioski które przeszły ocenę formalną będą oceniane pod kątem spójności z Lokalną Strategią Rozwoju, celami oraz wskaźnikami produktów i rezultatów. Następnie poddawane będą ocenie punktowej.

Kryteria wyboru są ustalone zgodnie z wymogami określonymi w przepisach, posiadają metodologię, są mierzalne - posiadają szczegółowy opis wskaźników wymagania i wyjasniający sposób oceny, który nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Zatem posiadają dodatkowe definicje i opisy a sposób przyznawania wag nie budzi wątpliwości.

Opracowane przez Zarząd poddane szerokiej konsultacji, przyjęte kryteria wyboru operacji promują m.in. innowacyjność, tworzenie miejsc pracy, większe od wymaganego zaangażowanie wkładu własnego wnioskodawcy, wpływ operacji na poprawę stanu środowiska, udział w szkoleniach, wsparcie systemu dolina Baryczy Polca, analizę potrzeb, doświadczenie, promocję obszaru, powiązanie z innymi projektami, wsparcie regionalnej oferty edukacyjnej, w tym udział w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy oraz realizację kryteriów zgodności z LSR tj. realizację celów i wskaźników LSR.

Jako kryterium przekrojowe ujęto **innowacyjność**, która odnosi się do nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii), lub marketingu. Zaplanowane działania i/lub koszty przyczynia się do wprowadzenia innowacji w zakresie wykorzystania zasobów lub innowacji produktowej lub procesowej - nowego lub znacząco ulepszonego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru) lub usługi, procesa, w tym marketingu.

- Innowacja produktowa - wprowadzenie na rynek nowego na lokalnym rynku Doliny Baryczy towaru lub usługi lub znaczące ulepszenie oferowanych przedmiotów towarów i usług;
- Innowacja procesowa - wprowadzenie do praktyki nowych lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy;
- Innowacja marketingowa - zastosowanie nowej metody marketingowej, obejmującej znaczące zmiany w wyglądzie produktu, jego opakowaniu, pozycjonowaniu, promocji, polityce cenowej lub modelu biznesowym, wynikającej z nowej strategii marketingowej przedsiębiorstwa.
- Punkty przyznawane są poza tym dla operacji **zwiększających atrakcyjność turystyczną obszaru**, wykorzystujących jego lokalne walory oraz dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.
- Premie uzyskać mogą beneficjenci z grupy **delańcowej** lub zatrudniającej osoby z grupy **delańcowej**, użytkownicy znaku DBR oraz osoby planujące działalność gospodarczą we współpracy z samorządami lokalnymi. Premie mają odzwierciedlenie w kryteriach wyboru.
- Punkty przyznawane są dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców oraz operacji **tworzących więcej niż zakładane w budżecie LSR (szczegółowe informacje w rozdziale VIII budżet) miejsca pracy** w ramach operacji w stosunku do maksymalnego limitu środków na beneficjenta.

Zmiany kryteriów wyboru operacji może wynikać m.in. z dokonanych przez LGD działań monitorujących i ewaluacyjnych. Zasady ustalania lub zmiany kryteriów są przejrzyste. W Regulaminie Rady opisano procedurę aktualizacji kryteriów wyboru operacji. Przewodniczący Rady występuje do Zarządu z wnioskiem o zainicjowanie działań zmierzających do zmiany procedur, kryteriów oceny operacji albo kryteriów oceny grantobiorców lub innych dokumentów dotyczących funkcjonowania Rady, których stosowanie rodzi problemy lub wątpliwości Członków Rady. Z inicjatywą zmian w lokalnych kryteriach wyboru może wystąpić grupa minimum 3 członków Rady. Zarząd, Komisja Rewizyjna lub grupa minimum 10 członków zwoływanych lub mieszkańców obszaru LSR, w tym rybaków.

Zasady tworzenia i zmiany kryteriów będą konsultowane ze społecznością lokalną, w tym również z przedstawicielami sektora rybackiego. Po konsultacjach oraz opinii Rady, Zarząd przyjmuje zmiany w kryteriach, z zastrzeżeniem, że w ramach danego naboru wniosków stosowane są te same kryteria wyboru operacji w całym procesie wyboru.

Szczegółowe kryteria wyboru operacji stanowią załączniki do „Procedur wyboru i oceny operacji”. Załączniki te określa również powiązanie kryteriów z diagnozą oraz powiązanie kryteriów z wskaźnikami produktu i rezultatu. Określają one również maksymalne i minimalne ilości punktów jakie należy uzyskać w ramach określonych przedsięwzięć, by operacja mogła uzyskać dofinansowanie.

WII PLAN DZIAŁANIA

Tabela 32 Plan działania

Opis przedsięwzięcia	Liczba operacji	2016-2018		2019-2021		2022-2023		Kwota 2016-2023	Kwota 2016-2023	Procent z budżetu	Zrealizowane przedsięwzięcia
		Wartość z budżetu	%	Wartość z budżetu	%	Wartość z budżetu	%				
1.1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru	Liczba operacji polegających na wsparciu miejsc pracy w gospodarstwach rybactwa	4	800 000 zł	4	800 000 zł	0	0 zł	8	1 600 000 zł	RdM	Projekt współfinansowany
		1	40 000 zł	0	0 zł	0	0 zł	1	40 000 zł	RdM	
	Liczba osobodni	10	0 osobodni	10	0 osobodni	0	0 zł	20	0 osobodni	0 zł	Aktywacja
	Liczba operacji polegających na wprowadzeniu miejsc ogólnodostępnych do obszarów	3	600 000 zł	3	300 000 zł	0	0 zł	6	900 000 zł	RdM	Realizacja LSR
1.1.2 Poprawa potencjału przedsiębiorstw rybactwa	Liczba operacji polegających na wprowadzeniu miejsc ogólnodostępnych do obszarów	10	0 osobodni	10	0 osobodni	0	0 zł	20	0 osobodni	0 zł	Aktywacja
Razem cel strategiczny 1.1			1 440 000 zł		1 100 000 zł		0 zł		2340 000 zł		
Cel strategiczny 1.2 1.2.1 Komunikacja i edukacja											

IX PLAN KOMUNIKACJI ZNAJDUJĄCY SIĘ W ZAŁĄCZNIKU DO LSR

Celem planu komunikacji ze społecznością lokalną jest wspieranie realizacji celów LSR poprzez zachęcanie potencjalnych beneficjentów i mieszkańców obszaru LGD do korzystania ze środków wsparcia na rzecz realizacji LSR oraz upowszechnianie efektów wykorzystania funduszy PROW i PO RMN 2014-2020, kierowanych na obszar Doliny Baryczy.

Celnymi szczegółowymi planu komunikacji są:

1. Informowanie i wsparcie beneficjentów w zakresie pozyskiwania środków w ramach LSR oraz doradztwo w procesie realizacji i rozliczenia projektów.
2. Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej z uwzględnieniem jej trójsektorowości.
3. Budowanie pozytywnego wizerunku LSR wśród mieszkańców obszaru poprzez informowanie ich o możliwościach dofinansowania oraz o już zrealizowanych w ramach lokalnej strategii projektach i bezpośrednich korzyściach wynikających z ich realizacji, pozyskanie informacji od lokalnej społeczności o skuteczności środków przekazanych i działań komunikacyjnych oraz kierunkach realizacji LSR.

Plan komunikacji skierowany jest do wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar LSR. Szczególne narzędzia komunikacji przewidziano dla zidentyfikowanych grup docelowych interwencji: przedsiębiorców, rybaków, organizacji pozarządowych, podmiotów publicznych.

Działania komunikacyjne i środki przekazu jakie będą użyte są różnorodne, adekwatnie do celów i wskaźników działań komunikacyjnych oraz dopasowane do potrzeb.

Plan komunikacji jest spójny z harmonogramem działań. Tabela:ryczne ujęcie planu komunikacji zawiera cele poszczególnych działań komunikacyjnych.

Zaplanowane działania komunikacyjne mają powszecchny zasięg (prasa, ogłoszenia, materiały informacyjne) oraz ukierunkowane zostały na potrzeby potencjalnych beneficjentów (szkolenia, doradztwo, spotkania informacyjne). Skuteczność planu komunikacji poddawana będzie bieżącemu monitoringowi, w przypadku otrzymania od społeczności lokalnej, w ramach komunikacji zwrotnej podczas realizowanych działań, informacji o problemach, bądź niewystarczającej skuteczności działań, wyrażaną niższą niż planowana frekwencją lub małą ilością wniosków, plan komunikacji będzie korygowany. Inną przesłanką do korekty planu komunikacji będzie osiągnięcie niższych od założonych wskaźników produktu i rezultatu realizowanych działań komunikacyjnych.

Zebraane podczas realizacji działań komunikacyjnych, wnioski, postulaty, sugestie ze strony przedstawicieli lokalnej społeczności będą przekazywane do biura LGD i stanowić będą jedną z przesłanek do uruchomienia procedury aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 38 Plan komunikacji

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu	Wskazniki (jedeniaki)	Efekty działań komunikacyjnych (rezultaty)
I poł. 2016	Upowszechnianie informacji dot. nowego okresu programowania 2014-2020.	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020.	Ogół. społeczeństwa, beneficjentów, w tym grupy docelowe w LSR	artykuły w prasie lokalnej ogłoszenia w mediach społecznościowych (Facebook, G+K, PiP, itp.) prezentacje w siedzibach instytucji publicznych (urzędy, GOK, PiP, itp.) prezentacje na stronach internetowych i portalach społecznościowych publifikacja LGD - ulotka informacyjna skier. LSR i kryteria wyboru lektura kampania	1 artykuł (3 tys. - 10 tys. kopii) do biuletynu informacyjnego Min. 8 materiały Min. 10 roznych stron i portali	Min. 5 tys. osób uzyska o potencjalnych korzyściach z LSR (na podstawie wiecej)
II/2016 - I/2018	Powinnowane potencjalnych wnioskodawców	Całk. spotkań przez każdym z naborów nt. zasad porządzania wniosków i w	potencjalni beneficjenci, szczególnie	Plakaty spotkania, warsztaty tematyczne dot. celów LSR	8 spotkań (po jednym w każdej gminie) 80 osób Min. wyswieleni dziennie 0 możliwości skorzystania z dotacji	W ramach cyklu 140 osób liczenie 4 x 140 = 560 osób wzy skan

III/2016 - I/2018	Osiągnięcie celów LSR z zakresu zachowania wartości oraz promocji obszaru.	Stały cykl szkoleń powiązanych z lokalnymi kryteriami wyboru. Cykl realizowany w trakcie trwania konkursowych naborów od I/2016 do I/2018, łącznie 36 szkoleń.	potencjalni beneficjenci	wybory przedsiębiorcy, organizacje i mieszkańcy obszaru, w tym defaworyzowane grupy określone w LSR	wybory indywidualne konsultacje z wnioskodawcami, dyżury w każdej gminie 40 osób doradztwo indywidualne w biurze LGD	80 osób 8 spotkań (po jednym w każdej gminie) z 40 osobami korzystającymi z doradztwa indywidualnego w biurze LGD	informacje (nabędzie wiedzy) dot. celów i kryteriów wyboru operacji w ramach LSR
I/2017 - I/2021	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o naborze w LGD, w tym o celach, przedsięwzięciach i kryteriach oceny, używanych przez Radę LGD.	Cykl spotkań przez każdym z naborów grantów nt. zasad sporządzenia wniosków i sposobu wyboru projektów przez Radę LGD. Cykl realizowany przed każdym naborem grantów do I/2017 - II 2021, łącznie 6 cykli.	potencjalni beneficjenci, organizacje, mieszkańcy obszaru, w tym defaworyzowane określone w LSR	spotkania, warsztaty tematyczne dot. celów LSR i kryteriów wyboru i wybranych wnioskodawców, indywidualne konsultacje z wnioskodawcami w każdej gminie, dyżury w biurze LGD	8 spotkań (po jednym w każdej gminie), 3 osoby z 5 osobami korzystającymi z doradztwa indywidualnego w biurze LGD	W ramach cyklu 80 osób/ 6 cykli, łącznie 480 osób uzyska szczegółowe informacje (nabędzie wiedzy) dot. celów i kryteriów wyboru operacji w ramach LSR.	

2018 - 2022	Informowanie o rezultatach wdrażania LSR oraz o PROW i RLM.	Konkurs na opis i ilustrację rezultatów projektu - www.projekty.barycz.pl, newsletter, konkurs, na bieżąco	Mieszkańcy, beneficjenci, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	konkurs	30 beneficjentów złoży pracę w konkursie na opis i rezultaty projektu (opis + fotografia) i prac złożonych do promocji konkursu i prac złożonych do konkursu, rozszkane informacji newsletterem	500 osób zauważy rezultaty wdrażania LSR
2018 - 2022	Informowanie o rezultatach wdrażania LSR w ramach grantów	Konkurs na opis i ilustrację rezultatów grantowych projektów www.projekty.barycz.pl, konkurs (Na bieżąco)	Mieszkańcy, beneficjenci, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	publikacja najciekawszych projektów 2018 oraz Konkurs	2 publikacje 500	500 osób zauważy rezultaty wdrażania LSR
II 2022	Poinformowanie o etabkach wdrażania LSR	Kampania informacyjna nt. głównych efektów wdrażania LSR	wszysty mieszkańcy obszaru LGD w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	artykuł w prasie lokalnej	1 artykuł	2 tys. osób, do których dotrze informacja
				informacja na stronie internetowej LGD	1 strona internetowa	

XI. MONITORING EWALUACJA

Na LGD spoczywa odpowiedzialność za prawidłowe wdrażanie LSR. Rola LGD polegać będzie na zarządzaniu procesem realizacji strategii i koordynowaniu działań prowadzących do tego celu. Do zakresu powyższych czynności należy również efektywne sporządzanie i poprawne rozliczenie otrzymanych środków publicznych.

Proces wdrażania to „przejsięcie” od planowania strategicznego do zarządzania strategicznego, czyli realizacja zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju. We własności realizacji LSR pomagają także instrumenty jak monitoring i ewaluacja.

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, którego celem jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, a także ocena zgodności realizacji operacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami.

- Monitoring to wewnętrzny mechanizm zarządzania wdrażaniem LSR
- Monitoring to dokumentowanie realizacji LSR poprzez zbieranie danych w celu wykonania ewaluacji.

- Monitorowanie służby dostarczeniu informacji na podstawie których Zarząd, Rada Programowa i członkowie LGD oraz mieszkańcy mogą systematycznie dowiadywać się o występowaniu rozbieżności w realizacji planów i osiągania celów;

Dzięki monitoringowi LGD dba o swoją stabilną sytuację finansową i podejmuje działania interwencyjne w przypadku rozbieżności lub niepowodzeń w realizacji LSR.

Elementy podlegające procesowi monitorowania:

Tabela 41 Monitoring.

Elementy poddane badaniu	Wykonawca badania	Źródła danych i metody ich zbierania	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Wskazniki realizacji LSR	Biurowy LGD (ocena własna)	Sprawozdania beneficjentów.	Na bieżąco	Stopień realizacji wskaźnika
Harmonogram ogłoszonych konkursów	Biurowy LGD (ocena własna)	Rejestr ogłoszonych konkursów.	Na bieżąco	Zgodność ogłoszenia konkursów LSR, ocena stopnia realizacji zadań.
Budżet LGD (funkcjonowanie LGD, wdrażanie LSR)	Biurowy LGD (ocena własna)	Rejestr danych.	Na bieżąco	Stopień wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do środków zakontrowanych.
Zainteresowanie stroną LGD	Pracownicy LGD (ocena własna)	Licznik odwiedzin strony internetowej, daneo administratora strony internetowej.	Na bieżąco	Skuteczność przekazywania/uzyskiwania informacji na temat działalności LGD.
Pracownicy Biura LGD, funkcjonowanie biura, Zarządu.	Zarząd LGD.	Anonimowe ankiety.	Na bieżąco	Ocena pracownikow, sposób przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, pomoc w rozwiązywaniu problemów, efektywność świadczonego doradztwa.

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu jest Zarząd. Za gromadzenie danych odpowiedzialne jest biuro LGD.

Planowanie monitoringu i ewaluacji.

Ewaluacja zgodnie z przyjętą definicją to opisywanie przebiegu oraz wyników badanych działań ze strony pozorywanej i negatywnej, wyświadczenie związków pomiędzy nakładami i rezultatami, porównywanie rezultatów ze wspomnianymi założeniami projektu, z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu ich usprawnienia, rozwoju lub lepszego ich zrozumienia. Jednym z głównych celów ewaluacji jest zatem rzetelny i wiarygodny pomiar i ocena efektów realizacji danej interwencji publicznej. Ewaluacja jest zatem próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy nasze działania przyniosły efekty.

W nawiązaniu do przyjętej powyżej definicji można powiedzieć, że ewaluacja to ocena wdrażania projektu jakim jest LSR. Ewaluacja składa się z kilku ocen czaszkowych tzn. oceny odpowiedzialności, skuteczności, efektywności i oddziaływania projektu w stosunku do poniesionych wcześniej założeń, zaś główny cel, dla którego przygotowywana będzie ewaluacja realizacji LSR, to obniżenie ryzyka popełnienia omyłki w realizacji projektu oraz zapobieżenie jego negatywnym skutkom.

Ocena funkcjonowania LGD oraz realizowanej przez nią Lokalnej Strategii Rozwoju będzie polegać na poddaniu ewaluacji następujących elementów.

Tabela 42 Elementy podlegające procesowi ewaluacji

Elementy poddane badaniu.	Wykonawca badania.	Źródła danych i metody ich zbierania.	Czas i okres dokonywania pomiaru.	Analiza i ocena danych.
Działalność LGD, Pracownicy i funkcjonowanie biura.	Biurowy LGD (ocena własna)	Badania ankietowe, opinie i wnioski beneficjentów, rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach, wywiady z wnioskodawcami, opinia dyrektora i członków stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2016-2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, wyłączeniem roku 2023, kiedy wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena poprawności działalności prowadzonej przez stowarzyszenie, określająca skuteczność realizowanych zadań w odniesieniu do założeń LSR i planu komunikacji.
Skuteczność i aktywność lokalnej.	Biurowy LGD (ocena własna)	Badanie ankietowe wśród mieszkańców, prowadzone bezpośrednio za pośrednictwem strony internetowej stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2016-2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku 2023, kiedy to wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena skuteczności promocji LGD oraz działań wdrażanych w ramach LSR, mierzona jako liczba osób, które uzyskały informację na temat LGD oraz skuteczność animacji społecznej.
Stopień realizacji celów LSR – stopień realizacji wskaźników.	Podmiot niezwiązany z LGD (ocena zewnętrzna).	Ankiety beneficjentów, sprawozdania beneficjentów, rejestr danych LGD.	Ocena dwuletnia, w pierwszym kwartale roku kolejnego, wyłączeniem roku 2023, kiedy to wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena celowości i trafności założeń realizowanych w ramach LSR. Określenie stopnia realizacji poszczególnych celów.

XII STRATEGICZNA OCENA ODZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 57 pkt 2 i art. 58 pkt 2 w związku z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu oraz do oddzielenia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pod nazwą Lokalna Strategia Rozwoju dla Doliny Baryczy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 21.12.2015 r. nr WSI.410.656.2015.DK wyraził opinię, iż dla projektu w/w dokumentu brak jest konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 17.12.2015 r. nr ZNS.9011.3.1918.2015.IŁ zajął stanowisko w sprawie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu w/w dokumentu uznając, iż nie ma potrzeby przeprowadzenia takiej oceny.

Przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę, że: proponowane w dokumencie priorytety mają charakter ogólny a prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w związku z realizacją założeń priorytetów jest niskie. Ewentualne oddziaływania będą miały charakter jednorazowy, krótkotrwały i odwracalny.

Biorąc pod uwagę w/w uzgodnienia oraz uwarunkowania określone w art. 49 w/w ustawy Zarząd Uchwałą LU/116/15 z dnia 28.12.2015 Słowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pod nazwą Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Spółeczność (LSR) dla Doliny Baryczy na lata 2016 - 2022.

Informacja o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została podana do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia www.iurszl.barycz.pl.

Hammonogram rzeczowo-finansowy LSR (wdrażanie LSR).	Biurowo (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na kwartał. Ostatnia wykonywana w październiku 2023 roku.	Ocena zgodności ogłaszanych realizowanych projektów z harmonogramem
Budżet (funkcjonowanie LGD).	Biurowo (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na pół roku. Ostatnia wykonana w grudniu 2023	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z budżetu na poszczególne zadania.

Organem odpowiedzialnym za prowadzenie ewaluacji będzie Rada Programowa LGD. Zarząd może zlecić wykonanie niektórych zadań ekspertom zewnętrznym. Za gromadzenie danych do ewaluacji odpowiada biuro LGD. Wyniki ewaluacji zawarte będą w raportach sporządzanych przez Radę Programową. Raporty dotyczące poszczególnych elementów podlegających ewaluacji będą przedkładane Walnemu Zgromadzeniu Członków.

- Raporty ewaluacyjne powinny zawierać takie elementy jak:
- wykaz przedsięwzięć realizowanych w okresie ewaluacji, z krótkim opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich;
  - opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane w fazie projektowania;
  - analiza dotycząca wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów określonych w LSR, mające zapewnić wyższą efektywność działania LGD oraz lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Raporty ewaluacyjne powinny być podawane do wiadomości publicznej zgodnie z zasadą jawności. Informacje uzyskane w trakcie monitoringu i ewaluacji będą stanowić bodziec do dyskusji o działalności LGD i Zarządu, a wynikające z niej wnioski będą przedkładane na stosowne uchwały Walnego Zebrania Członków (np. aktualizacja LSR).

26

2

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności i powierzenia obszaru wraz z podziałem administracyjnym	3
Tabela 2 Realizacja umów ramowych w ramach LSR i LSRR	5
Tabela 3 Projekty współpracy realizowane przez LGD w ramach wdrażania LSR i LSRR	5
Tabela 4 Wzrosty studyjne na obszarze Doliny Baryczy 2009-2015, koordynowane przez LGD	6
Tabela 5 Łączna wartość projektów i przedsięwzięć realizowanych przez LGD z innych źródeł niż PROW i PO Rybny	6
Tabela 6 Skład ilościowy członków LGD w ramach poszczególnych sektorów	7
Tabela 7 Zestawienie dokumentów obowiązujących w Stowarzyszeniu	11
Tabela 8 Metody partycypacji zastosowane w ramach opracowania LSR dla Doliny Baryczy	13
Tabela 9 Liczba złożonych fiszek w ramach lokalnego Banku Pomocy w podziale na reprezentowane sektory	15
Tabela 10 Ilości spółkań i uczestników, w podziale na charakter	16
Tabela 11 Chronologiczny wykaz i charakter spółkań – opracowanie LSR	16
Tabela 12 Ilości produktów i usług z podziałem na kategorie w największej regionalnej bazie przedsiębiorców www.dbpoleca.barycz.pl	25
Tabela 13 Udział osób ubezpieczonych w KRUS w liczbie mieszkańców	26
Tabela 14 Program „Działaj Lokalnie” w Dolinie Baryczy	29
Tabela 15 Ilość osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach	30
Tabela 16 Osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.ż. zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku w gminach z obszaru	30
Tabela 17 Ilość sekcji oraz ilość świetlic ze wskazaniem czy prac remontowych	31
Tabela 18 Liczba placówek edukacyjnych	32
Tabela 19 Gospodarstwa rybackie, rybacy indywidualni zidentyfikowani przez LGD poprzez przekazanie RRV-22 za 2014 rok	35
Tabela 20 Pość obiektów noclegowych i osób korzystających z tych obiektów 2007 i 2014	39
Tabela 21 Ilość osób korzystająca z obiektów noclegowych turystycznych	39
Tabela 22 Wykaz ilości podmiotów objętych znakiem Dóln Baryczy Poleca	40
Tabela 23 Analiza SWOT	43
Tabela 24 Schematyczne ujęcie problemów ich przyczyn oraz negatywnych następstw wynikających z analizy SWOT	49
Tabela 25 Preferowany zakres projektów w ramach przedsięwzięć, sposób realizacji, uzasadnienie na podstawie SWOT, diagnozy, ze wskazaniem grup wsparcia	52
Tabela 26 Cele ogólne, szczegółowe i przedsięwzięcia wraz z planowanym źródłem finansowania	61
Tabela 27 Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR	62
Tabela 28 Matryca logiczna LSR dla Doliny Baryczy	64
Tabela 29 Specyfikacja wskaźników przypisanych do celów ogólnych, szczegółowych, przedsięwzięć wraz z uzasadnieniem, źródłem danych	71
Tabela 30 Formy wsparcia w ramach przedsięwzięć	79
Tabela 31 Opis operacji własnych i projektów grantowych	80
Tabela 32 Plan działania	84
Tabela 33 Wyliczenie średniej wartości dofinansowania do utworzonego miejsca pracy w ramach środków PROW i PO Rybny (2007 – 2013)	91
Tabela 34 Szacowana ilość i wartość wsparcia miejsc pracy, % udział w budżecie z podziałem na źródło finansowania	92
Tabela 35 Uproszczone budżet LSR z podziałem na źródła finansowania	93
Tabela 36 Budżet LSR z podziałem na źródła finansowania	94
Tabela 37 Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020	94
Tabela 38 Plan komunikacji	96

Tabela 39 Powiązanie i zgodność LSR ze Strategiami Województwa Dolnośląskiego (SRWD) i Wielkopolskiego (SRWV)	99
Tabela 40 Powiązanie i zgodność LSR z RPO WD i WRPO na lata 2014-2020	100
Tabela 41 Monitoring	103
Tabela 42 Elementy podlegające procesowi ewaluacji	104

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa obszaru objętego LSR	4
Rysunek 2. Skład Rady Programowej LGD	8
Rysunek 3. Liczba mieszkańców miast i wsi na obszarze w latach 2007 i 2014	22
Rysunek 4. Liczba ludności w latach 2012, 2013 i 2014 z podziałem na produktywność	22
Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w gminach Doliny Baryczy w latach 2012-2014 (zastawienie uwzględnia sektor publiczny i prywatny)	23
Rysunek 6. Zastawienie prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Doliny Baryczy wg datatów PKD	23
Rysunek 7. Wskaźnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyległy do obliczania subwencji wyrównawczej na 2013 r	24
Rysunek 8. Liczba rolników czynnych ubezpieczonych w KRUS z gmin obszaru w 2015 roku	26
Rysunek 9. Stopa bezrobocia w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014 (razdorzawo na 31.12)	27
Rysunek 10. Liczba osób bezrobotnych w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014	28
Rysunek 11. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym na terenie LGD	28
Rysunek 12. Liczba organizacji pozarządowych w gminach z obszaru Doliny Baryczy wg KRS	29
Rysunek 13. Liczba miejsc spółkań i aktywności mieszkańców (wiat, placów zabaw i boisk) na obszarze Doliny Baryczy z podziałem na gminy	31
Rysunek 14. Liczba ludności na obszarze wg płci w latach 2007-2014	32
Rysunek 15. Liczba szkół biorących udział do liczby szkół nieuczestniczących w Projekcie Edukacja dla Doliny Baryczy	33
Rysunek 16. Liczba uczniów z obszaru w porównaniu do liczby uczniów uczestniczących w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy	33
Rysunek 17. Ilość wejść na stronę dbpoleca.barycz.pl	69
Rysunek 18. Liczba osób korzystających z oferty noclegowej	70
Rysunek 19. Liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej	70

Literatura:

1. RAPORT KONCOWY z badania związanego z ewaluacją Lokalnej Strategii Rozwoju (PROW) oraz Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich (LSRR) BİOSTAT. 2015
2. RAPORT KONCOWY z badania dotyczącego rozpoznawalności marek Doliny Baryczy. Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia w Dolinie Baryczy; BİOSTAT. 2015
3. RAPORT KONCOWY z badania związanego z promocją obszaru oraz trójsektorowością na rzecz obszaru BİOSTAT. 2015.
4. RAPORT KONCOWY z badania związanego z programem Edukacja dla Doliny Baryczy. BİOSTAT. 2015
5. RAPORT ZBIORCZY badanie rynku Doliny Baryczy. BİOSTAT. 2015
6. Artykuły i dane ze stron www.barycz.pl, nasza.barycz.pl, dnikarpia.barycz.pl, aktywii.barycz.pl, edukacja.barycz.pl, dbpoleca.barycz.pl.